

Auteur : Piens Christiaan

Disclaimer Niets in deze uitgave mag worden gewijzigd zonder de uitdrukkelijke toestemming van de auteur. Bij overname van gedeelten (zij het tekst of diagrammen) dient bronvermelding te gebeuren.

PC Blues deel 41 Kingsrow, I presume ? (Overmachtseindspelen 2)

Inhoudstafel

Titelbladzijde
Inhoudstafel
Omtrent PC Blues Deel 41

Interludium 1

Omtrent Kingsrow
Omtrent de eindspel - database
Wat is een Kingsrow - eindspel ?

Interludium 2

Het eerste Kingsrow- eindspel : Huitink - De Hek

Interludium 3

Janes de Vries - Cees Rijk
Gijs Schoenmakers - Fthalla
Marc de Meulenaere - Erwin Heunen

Interludium 4

Hanssens - Schalley
Gadhradj - Wijn
Vandeberg - Golubeva

Interludium 5

Tesselaar - Smit
Koopmanschap M. - Snijder

Interludium 6

Nawoord
Eindpagina

- - - - - o - O - o - - - - -

Omtrent PC Blues XX

Een tweede deeltje in de **OVM** (overmachtseindspelen) - serie. Ten minste als we al van een serie zouden mogen spreken. Met twee deeltjes lijkt me dit nog niet echt het geval... Maar wie weet komt er nog een derde deeltje.

Deel 1 was bedoeld als een vrij uitgesmeerde intro. In deel 2 werd gekozen voor een bijzondere invalshoek : **Kingsrow** ! Het fameuze programma van Ed Gilbert. In een later komend paragraafje gaan we even dieper in op Kingsrow.

Deze invalshoek maakt het natuurlijk totaal verschillend van deeltje 1 en allicht ook van een ander komend deel.

Er wordt dus totaal niet gekeken naar eventuele onderliggende karakteristieken van het eindspel om tot een keuze te komen van de te behandelen eindspelen. Wel spelen het aantal stukken een belangrijke rol. Eindspelen met 6 stukken (of minder) kunnen we met Flits behandelen. Dus dergelijke eindspelen worden (in principe) niet weerhouden in dit PDFje.

Een woordje over de **moeilijkheidsgraad** ... Het eindspel heeft de naam van moeilijk materie. We willen daar nu op zich niet verder over doorbomen maar overmachtseindspelen komen uiteraard bovenaan de moeilijkheidsgraad - piramide.

Meer nog. Dit PDFje concentreert zich op de moeilijkste van dergelijke overmachtseindspelen. Namelijk eindspelen met meer dan 6 stukken waar programma's met een eindspeldatabase van 6 stukken in (onoverkomelijke) problemen raken ...

We halen dit aan niet om de PC Blues Lezer schrik aan te jagen en ook niet in een hang om op zoek te gaan naar extremen. Maar gewoon om duidelijk te stellen dat het om zeer complexe materie gaat en meteen dat dit - meer dan andere PDFjes in de reeks - een moeilijk door te nemen boek is. Ik heb er even aan gedacht deze zinnen vooral niet neer te schrijven - om voortijdig afhaken te vermijden - maar uiteraard zou dit slechts een klein uitstel betekenen vooraleer de lezer zelf tot die konklusie komt.

We proberen dit alles wat te **verzachten** door

- de (variantenrijke) eindspelen zo bevattelijk als kan voor te stellen
- de nodige diagrammen toe te voegen
- en uiteraard ook door bij de keuze van te weerhouden eindspelen te opteren voor degenen waar sprake van interessante spelbeelden en leuke varianten.

Hoe **gingen we te werk** bij het maken van dit PDFje ? Wel , vooreerst was er de aanschaf van het programma. Dat gebeurde al een tijdje geleden. Maar het programma en eigenlijk vooral de database bleven omwille van praktische beslommingen wat liggen. En eigenlijk ook omdat het me in de eerste plaats een beetje moeilijk hanteernaar leek. Vergeleken met Flits dan.

Daarna kwam natuurlijk het uitproberen van het programma.

Tenslotte resteerde nog de keuze van de eindspelen. Hier kon ik deels terugvallen op enkele verzuchtingen in de voorgaande PDFjes. Inderdaad, verschillende keren raakte ik er met Flits eigenlijk niet zo goed of uit. Niet zo goed of zelfs helemaal niet.

Gelukkig had ik er dan (meestal) de benaming Kingsrow bij geplaatst zodat ik deze eindspelen opnieuw kon lokaliseren. Bijkomend leverde ook PDF 26 en PDF 28/29 enkele eindspelen op. Gezien vrijwel alle eindspelen nogal wat varianten genereren heb ik het uiteindelijk bij 9 eindspelen gelaten.

Tenslotte nog een woordje over de **cover**. Het was moeilijk kiezen. Enerzijds bevatten de interludia enkele prachtige potentiële cover - foto's. Maar het onderwerp (Kingsrow) noopte me uiteindelijk tot iets anders , ook al omdat het nauw aansloot bij de titel.

- - - - o - O - o - - - -

Poema

We hadden al de (zwarte) panter. We zetten onze reis bij de grote katachtigen verder met de poema. Een stukje info uit **Wikipedia**

Hiernaast het **leefgebied** van de poema.

De **poema, bergleeuw** of **zilverleeuw** (*Puma concolor*) is een katachtig dier dat in geheel Midden- en Zuid-Amerika en in het westen van Noord-Amerika voorkomt.

Lang heeft men gedacht dat de poema schadelijk was voor de wildstand en uiteraard voor vee. Het laatste is wellicht juist, maar het eerste niet. De poema zorgt juist voor een gezonde opbouw van de populatie van zijn prooidieren.

De poema is in grote delen van Amerika uitgeroeid, een lot dat hij deelt met vele andere katachtigen. De poema leeft solitair en is territoriumgebonden. Hij is echter niet agressief en gaat indringers het liefst uit de weg.

De nauwste verwant van de poema is waarschijnlijk het jachtluipaard (*Acinonyx jubatus*).

Afmetingen

Lengte: kop - romp 95 - 150 cm, staart 53-85 cm, hoogte 60-76 cm. Gewicht: 27-120 kg. Deze afmetingen gelden voor poema's in het algemeen, maar de poema's in de tropen zijn kleiner dan hun soortgenoten uit koudere streken.

Uiterlijk

De poema is stevig gebouwd met sterke poten en een lange, dikke staart die evenwicht geeft bij het achtervolgen van prooidieren. De kleur van de vacht is van zilvergrijs tot roodbruin, met een wit gezicht en onderzijde. De meeste poema's in tropische streken hebben overigens een roodbruine vacht. De achterpoten van poema's zijn langer dan de voorpoten. Dit stelt de poema in staat erg grote sprongen te maken. Uit stand kan de poema 2,5 meter hoog en bijna 6 meter ver springen. Er zijn sprongen waargenomen van bijna 5 meter hoog en 12 meter ver. De brede poten zorgen voor voldoende grip op oneffen terrein, zoals berggebieden. Net als bij katten hebben de voorpoten vijf tenen en de achterpoten vier. De oren van een poema zijn relatief klein.

Levensduur

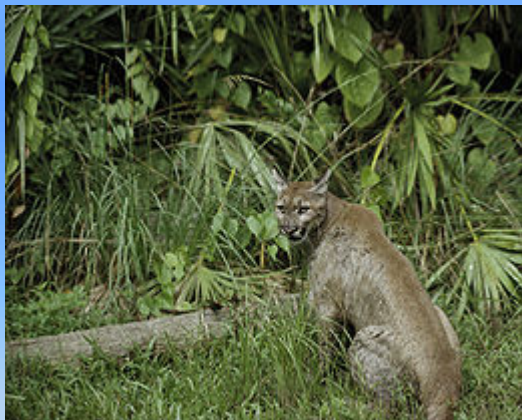
Poema's kunnen in het wild een leeftijd van 18 tot 20 jaar bereiken.

Leefomgeving

Deze katachtige weet in vrijwel alle natuurlijke leefomgevingen te overleven en de poema wordt van zeeniveau tot in het hooggebergte gevonden. Door concurrentie met de jaguar, is de poema minder algemeen in laaglandregenwouden en moerassen. In gebieden waar de jaguar minder voorkomt, zoals bergbossen en graslanden, is de poema het voornaamste roofdier.

Voedsel

De poema heeft een uitgebreid voedselpakket, variërend van insecten tot grote hoefdieren. Herten hebben meestal hun voorkeur, maar ook kleinere dieren als katoenstaart - konijnen, knaagdieren zoals agoeti's, stekelvarkens en ratten alsook apen worden regelmatig gevangen. Verder vormen opossums, tapirs, pekari's, miereneters, gordeldieren, vleermuizen, hoendervogels, kleine krokodillen, kikkers, vissen, sprinkhanen en slakken de prooi van de poema. Zelfs andere roofdieren zoals coyotes en wasberen worden gedood en ook als aas gegeten.

Leefwijze

De poema jaagt vooral in ochtend- en avondschemering. Soms trekt deze katachtige er ook overdag op uit, maar meestal ligt het dier dan te slapen in een boom of tussen het hoge gras. Poema's kunnen goed horen en ruiken. Wanneer een prooidier is gevonden, wordt dit van dichtbij besprongen en met een krachtige beet vlak achter de kop gedood. Vervolgens wordt de prooi vaak versleept naar een rustige plek, zodat de poema tijdens het eten zo min mogelijk gestoord kan worden door bijvoorbeeld aaseters als de coyote. Als een grote prooi is gevangen, verbergt de poema die vaak onder bladeren en zand. Het roofdier blijft een paar dagen in de buurt en eet iedere dag een beetje uit deze tijdelijke voorraadkast. Poema's leven over het algemeen solitair in hun eigen territorium. De grens van dit territorium wordt aangegeven met krabsporen op bomen, urine en ontlasting. Mannelijke dieren hebben een groter territorium dan vrouwelijke poema's en meestal overlappen de territoria enigszins. Poema's zijn tamelijk verdraagzaam tegenover soortgenoten. Een poema die op weg naar zijn eigen territorium het terrein van een 'buurman' betreedt, zal daar niet worden aangevallen.

Voortplanting

De dracht bij poema's bedraagt 82-96 dagen. Per keer worden één tot zes jongen geboren, waarbij drie het gemiddelde is. Een hol tussen rotsen of dicht struikgewas dient als kraamkamer. De jonge poema's wegen bij de geboorte 220-250 gram en ze hebben in tegenstelling tot volwassen exemplaren zwarte vlekjes op hun vacht. Na verloop van tijd verdwijnen deze vlekken. Gedurende drie maanden worden de jongen gezoogd. Wanneer de jonge poema's ongeveer twee jaar oud zijn,

worden ze geslachtsrijp en verlaten ze hun moeder. Vaak blijven de jongen vervolgens nog enkele maanden samen.

Aanvallen op mensen

Poema's vallen zelden mensen aan daar deze niet tot hun standaardprooi behoren en poema's vanwege hun schuwheid mensen liever uit de weg gaan. Vanwege de uitbreidende verstedelijking komen zij echter meer met mensen in aanraking en komen er daardoor meer aanvallen - met soms dodelijke afloop - van poema's op mensen voor. Wanneer een poema dreigt aan te vallen, kan men het best het dier scherp in de ogen kijken, hard maar kalm schreeuwen en zich groot en vervaarlijk uitziend maken, waardoor de poema mogelijk de aftocht blaast. Mocht deze toch aanvallen dan kan men zich het beste met stokken en stenen of eventueel met blote handen verdedigen, waardoor de poema zich meestal zal terugtrekken. Poema's richten zich bij hun aanval op de nek, het hoofd en de rug.

Ondersoorten

Van de poema zijn 32 ondersoorten beschreven. Het [IUCN](#) erkent er zes:

Geruchten

Geruchten dat in Europa poema's in het wild rondlopen steken regelmatig de kop op. Waarschijnlijk wordt de soort dan verward met de lynx. Dat uit gevangenschap ontsnapte exemplaren in het wild rondlopen valt echter niet helemaal uit te sluiten. Beweringen dat een poema is gesignaleerd komen uit Frankrijk, Schotland, Polen, Oost-Limburg en van de Veluwe.

- - - - o - O - o - - - -

Omtrent Kingsrow

Een kleine kennismaking met Kingsrow, niet om alle technische kenmerken van Kingsrow (proberen) toe te lichten. Alleen enkele grote functionele krachtlijnen komen aan bod.

Kingsrow maakt deel uit van een set van meerdere programma's. Ons interesseert alleen de 10x10 - variant. Wanneer we in het vervolg over Kingsrow spreken dan bedoelen we dan ook de 10x10 - versie.

Kingsrow heeft de naam een erg , zeg maar buitengewoon sterk programma te zijn. Het maakt gebruik van bepaalde technieken en steunt daarbij maximaal op een exploitatie van de onderliggende software en hardware (parallel zoeken, gebruik van multi - core PC 's).

Niet te vergeten natuurlijk : de eindspeldatabase van 8 stukken. Deze hoeft men overigens - indien men het wil - niet aan te schaffen. Ook met bijvoorbeeld een zes stukken - database heeft men reeds een buitengewoon sterk programma.

Ten gevolge van de twee voorgaande punten ligt de nadruk en de sterkte van Kingsrow vooral in het analyserend karakter van standen en posities.

Al het voorgaande kan alleen maar worden bejubeld en verdient een uitermate sterke score. Maar er is ook een relatief minpunt... : de gebruikersvriendelijkheid.

Dit uit zich in de eerste plaats in de interface waar Flits veruit de bovenhand haalt. Een tweede en in zekere zin meer heikel punt : Kingsrow is "pdn - gericht". Ook ten opzichte van het behandelen van (meerdere) varianten. Die moet men telkens één per één afzonderlijk wegschrijven. Verleken met het globale bestand van Turbo database is dit een kleine ramp.

- - - - - o - O - o - - - - -

Omtrent de eindspeldatabase (van Kingsrow)

Er was een tijd (☺) dat er geen eindspelen - databases waren ... En toen kwamen de eerste eindspel - databases : eerst met 2 stukken, dan met 3 en met 4 stukken

Het principe waarop men deze databases bouwt is het volgende : met vertrekt met de meest eenvoudige standen bijvoorbeeld 1 om 1 en van daaruit leidt met 2 om 1 af of 2 om 2 (die bijvoorbeeld kunnen herleid worden) en zo kan met altijd hoger opklimmen in de hiërarchie.

Het is heel wat moeilijker uit te voeren dan in deze ene zin gezegd (er zijn schijven en dammen, men moet dubbels uitsluiten enz...) maar in essentie komt het dus daarop neer.

De resultaten moet men natuurlijk in tabellen opslaan en aldus heeft het programma bijvoorbeeld voor alle posities die uit maximum 4 stukken bestaat (korresponderend met een eindspel database van 4 stukken) het resultaat bij de hand.

Dat is - principieel gezien - niet niks. We zetten enkele voordelen even op een rijtje :

++ Een ondubbelzinnig besluit voor elke stand van maximum 4 stukken of hij gewonnen of verloren dan wel remise is.

++ Het programma kan daar gebruik van maken en kan zodra het in een 4 stukken - stand beland is. Het programma kent immers het resultaat. Daarmee is niet gezegd dat het de kortste weg naar de winst weet.

++ De gebruiker van een programma met dergelijke 4 stukken einddatabase weet dus ook - door de stand op te zetten - wat het resultaat is.

++ Het programma kan verder ook al erg nuttig gebruik maken van de eindspeldatabase vóóraler het effectief in een stand met 4 stukken belandt is. Deze background info kan immers al geëxploiteerd worden eer de eigenlijke vier stukken - positie op het bord verschijnt.

Dit alles mag dan in principe allemaal vrij imponerend klinken, in de praktijk valt het iets minder indrukwekkend uit. Een sterk programma heeft uiteraard geen problemen - los van de kennis van het analytisch resultaat van de stand - om de winst te vinden. En de dammers zelf ook niet.

Maar dan kwamen de 5 stukken en vooral **de 6 stukken - eindspel databases** er aan. Voor een 6 stukken database worden de tabellen die moeten worden opgeslagen stilaan imponerend (ik heb geen cijfers bij de hand). Maar nu worden óók de resultaten imponerend (al is er totaal geen verschil kwa opzet).

Het laat immers toe van soms erg moeilijke standen (we denken onder meer aan de overmachtseindspelen dam + 3 schijven tegen dam en schijf) onmiddellijk het korrekte resultaat te **kennen**. Dat was vroeger niet altijd het geval voor de spelers ... De eindspeldatabase laat toe een belangrijk nieuw hoofdstuk te schrijven ten aanzien van de overmachtseindspelen.

Onrechtstreeks heeft dit ook belangrijke gevolgen voor de speelsterkte van een programma : reeds van veel vroeger dan de eindfase komt men voor veel varianten terecht in een 6 stukken eindspel en het programma kent daarvan het resultaat zonder zelf alles te moeten uitzoeken en berekenen.

Om het anders te zeggen de kennis van de 6 stukken eindspeldatabase werpt een **lange schaduw** vooruit en heeft een erg belangrijke invloed van (eventueel veel) vroeger in de partij dan het uiteindelijke zes stukken - eindspel !

De tekst hierboven tot nu toe had het in meer algemene termen over de databases. Nu schakelen we

over naar Kingsrow. Met de 6 stukken database werd al de vraag gesteld waar dit zou eindigen. Een 7 stukken database zag men wel zitten wat betreft het genereren en de schaalgrootte van de resultaten - tabellen, maar de 8 stukken database leek nogal hoog gegrepen.

Ed Gilbert (de ontwerper van Kingsrow) toonde overtuigend aan dat dit perfect kon, mede dank zij de technologische vooruitgang van de voorbije jaren.

Enkele indrukwekkende cijfers :

++ De WLD database : neemt meer dan 400 GB in beslag. Er moeten liefst 16.500.000.000.000 posities worden opgeslagen voor de 8 stukken database ...

++ Het "uitpakken" ervan duurt ruim 10 uur.

++ Vooraleer de database in Kingsrow effectief kan worden gebruikt dienen er de nodige initialisatie - bewerkingen te gebeuren. Duurtijd : meerdere minuten.

++ Over de generatie van de database - in compacte vorm samengebald - noteert Ed Gilbert dat het 5,5 "CPU - jaren" heeft gekost. Een immens en "verschrikkelijk" langdurig werk dus. Een project op zich dus !

++ Voor de exaktheid vermelden we nog dat de zogenaamde 8 stukken - database van Gilbert in feite ook een stukje van de 9 stukken database bevat, namelijk waarin 5 schijven het opnemen tegen 4 schijven.

De volledige database bevat in feite twee componenten, twee delen zo u wil :

++ Eerst en vooral de hierboven vermelde **WLD** database. WLD staat voor **W**(in) , **L**(oss) en **D**(raw). Anders gezegd : deze database bevat het analytische resultaat van alle 8 stukken posities.

++ Met de WLD - database mogen dan wel de analytische resultaten bekend zijn, dit betekent echter geenszins dat ze ook alle informatie zou bevatten omtrent de winstmethode of de kortste weg bijvoorbeeld naar de winst.

Daarom heeft Kingsrow een tweede database : de **MTC** database. MTC staat voor **M**oves **T**o **C**onversion en bevat de nodige data om in het geval van een theoretisch winnende stand de (kortste) weg naar winst te vinden. In het geval van een verloren positie kan omgekeerd zo worden gespeeld dat verlies zo lang mogelijk wordt uitgesteld.

De beschreven eindspeldatabases laten dus een hoop zaken toe :

++ De definitieve evaluatie voor elke 8 stukken stand

++ De (kortste) weg naar de winst

++ En zoals eerder al beschreven kan Kingsrow lang voor een 8 stukken - eindspel wordt bereikt in zijn varianten rekening houden met de resultaten in de database.

Tot daar dit **hemelse manna**. Althans zo ervaar ik het een beetje. Toch moeten we nog vermelden dat , ondanks al dit prachtige nieuws, analyses van (moeilijke) eindspelen nog steeds niet noodzakelijk een hapklare brok betekenen. De redenen - voor zover ik die op dit moment zie - zijn tweevoudig :

++ Eerst en vooral is de seriële behandeling van de varianten (zoals eerder al aangestipt) een serieuze hinderpaal. Mocht men over de Turbo - database interface beschikken dan zou dit in de praktijk een zeer grote stap voorwaarts zijn.

Omgekeerd zou men de vraag kunnen stellen : **kan Turbo database niet worden uitgerust met de 8 stukken database van Kingsrow ?** Dit zou zonder meer ideaal zijn ...

++ Een tweede reden vindt zijn oorsprong in het feit dat een goede analyse de **strategieën** achter de winst (of remise) moet blootleggen. En dit liefst op een zo bevattelijk en eenvoudig mogelijke manier. Dit alles is beslist niet (altijd) evident.

=> Als afsluiting van dit hoofdstukje stelt de PC Blues - lezer zich misschien de vraag : wat met een eventuele 9 stukken database ?

We willen hier niet te veel op doorboren, daarom alleen een tweetal losse bedenkingen :

++ de grootte stijgt exponentieel ... Geen evidentie dat die er dus komt. Al moeten we voorzichtig blijven. Trouwens, zoals we hierboven hebben vermeld, bevat de 8 stukken database eigenlijk ook een stukje van de 9 stukken database, namelijk 5 schijven tegen 4 schijven .

++ Wat zou ons dit extra toelaten ? Er zijn zeker nog deelgebieden aan te stippen waar het zijn belang kan hebben (op theoretisch en partijvlak) maar het komt ons voor dat de "bijkomende" winst wellicht vrij beperkt zal zijn. Zeker in vergelijking met de geweldige sprong die gemaakt is met de overgang van de 6 stukken naar de 8 stukken database.

- - - - - o - O - o - - - - -

Wat is een Kingsrow - eindspel ?

In vorig paragraafje hadden we het over eindspeldatabases in het algemeen en de eindspel - database van Kingsrow in het bijzonder. We willen hier een nieuwe term lanceren : Kingsrow - eindspel.

Wat is een **Kingsrow - eindspel** ? Het voldoet aan volgende twee punten :

- ++ het is een minimum een 7 stukken eindspel (een stuk staat voor een schijf of een dam)
- ++ Andere programma' s (we denken dan in de eerste plaats en eigenlijk vooral aan Turbo - database) blijven in het ongewisse over de exakte analytische uitslag van de stand. In de praktijk betekent dit (in het geval van Turbo - database) dat de waardering zich wat situeert boven 1.

Het mag duidelijk zijn dat de definitie zo gekozen dat Kingsrow een **belangrijke** extra bijdrage levert voor deze eindspelen. Die kan meerdere vormen aannemen :

- ++ een definitieve beslissing brengen in een of andere zin (analytisch resultaat gekend). Voor 8 stukken eindspelen zal dit altijd het geval zijn, maar voor meer dan 8 stukken - eindspelen kan dit ook het geval zijn .
- ++ Wanneer ook Kingsrow niet tot de juiste beslissing komt kan het nochtans wel zo zijn dat hij met de sterkste varianten komt
- ++ Bij dit alles wordt ook de sterkste weg uitgestippeld (eventueel naar winst)

Aansluitend op deze definitie blijft er dan (natuurlijk) nog de vraag : **welke eindspelen** behandelen we in dit PDFje ? Misschien denkt u wel : "Kingsrow- eindspelen". In principe is dit het antwoord, al klinkt het wat te rechtlijnig.

Het blijft wel de eerste opzet om met dergelijke eindspelen te komen. In de voorbije boekjes van de PC Blues serie hebben we hier en daar wel eens de verzuchting geuit : hadden we nu maar Kingsrow ... We gaan enkele van die eindspelen of standen opzoeken en zien of er iets van te maken valt. En wat Kingsrow zegt over de stand natuurlijk.

Iets meer concreter kijken we dus inderdaad naar "Kingsrow - eindspelen" maar volgende eindspelen kunnen er (eventueel) ook bij :

- ++ 6 stukken eindspelen die onvoldoende konden worden uitgewerkt omwille van diverse redenen :
  - >> de analytische uitkomst was niet gekend (vóóraler ik een 6 stukken eindspeldatabase in bezit had)
  - >> 6 stukken eindspelen met gekende analytische uitkomst maar waar de analyse niet echt als afgerond kon beschouwd worden. De strategie kon onvoldoende in de verf worden gezet.
- ++ eindspelen die nog niet echt in de allerlaatste fase (met weinig materiaal) zijn aangeland maar waar de lange schaduw van de 8 stukken database toch al zijn rol speelt. Ed Gilbert raamt dat dit al speelt vanaf er zowat 18 stukken op het bord staan. We moeten overigens in dit verband niet vergeten - en we stippen het graag aan - dat los van de eindspel databases Kingsrow ook een (buitengewoon) sterk programma is.

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium 2 : de Poema (Look into my eyes)

"Het eerste Kingsrow - eindspel"

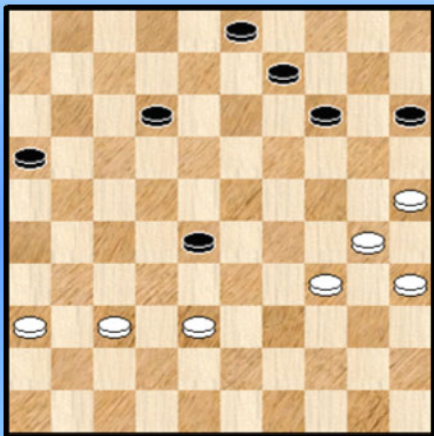
1. Dick Huitink - Peter De Hek (Ronde 4 van de Nederlandse Klubcompetitie 2013-2014)

De allereerste keer dat we met Kingsrow aan het werk gaan. Om het preciezer te zeggen : op een bepaald moment zat ik wat vast met Flits en heb dan maar de hulp ingeroepen van Kingsrow. We zijn natuurlijk benieuwd of we er op die manier uit geraken en erg vlot zal het wel niet gaan want we moeten ook nog wat het gebruik leren.

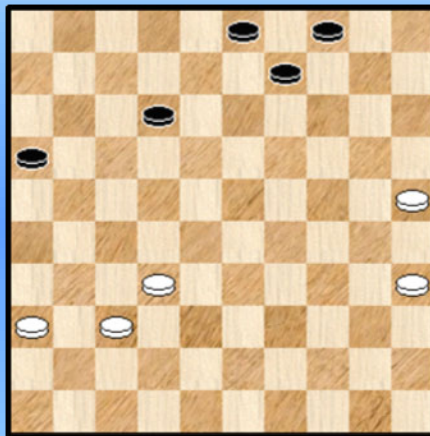
Waar komen we terecht met dit eerste eindspel ? Wel in de Nederlandse klubcompetitie. In deeltje 26 van de PC Blues serie volg(d)en we de avonturen van Janes de Vries en zijn klub Raes DC Maastricht. In de vierde ronde leverde Raes strijd met Denk en Zet Hardinxveld en het is uit deze ronde dat het eindspel stamt. Voor Raes speelt Dick Huitink.

We starten bij **diagram 1**

Diagram 1 Waz

Diagram 2 Waz

46. 38-32

Een vraagteken plaatsen zou allicht overdreven zijn. Na de tekstzet is er immers niks aan de hand. Toch mist wit een betere voortzetting en zal onrechtstreeks zijn eigen nederlaag in de hand werken.

Als volgt kon wit beter : 46. 34-29 !

=> 46. ... 28-33 ? 47. 25-20 ! 14x23 48. 38x07 +

=> 46. ... 09-13 47. 30-24 03-09 48. 38-32 16-21 49. 32x23 21-27 50. 35-30 12-17
51. 25-20 14x34 52. 29x40 09-14 53. 40-34 =

Het zag er **penibel** uit bij dit antwoord, maar als zwart de kalmte bewaart komt het dus in orde.

=> 46. ... 12-18 47. 38-32 18-23 48. 29x18 28-33 49. 18-12 33-39 en ook hier zal zwart de remisehaven binnenvaren.

Naar de partij. 46. ... 28-33 47. 34-29 33x24 48. 30x10 15x04 **Diagram 2** 49. 37-31

Analytisch niks aan de hand, maar een rare zet en het begin van een kromme zettenreeks. 32-28 of 36-31 of nog 35-30 lijken allemaal betere keuzes. De keuze voor de tekstzet doet ietwat raar aan, mogelijk heeft wit gevaren onderkend die er niet echt waren.

49. ... 09-14 50. 35-30 03-09 51. 32-28 16-21 ! Zie **Diagram 3**.

Diagram 3 Waz

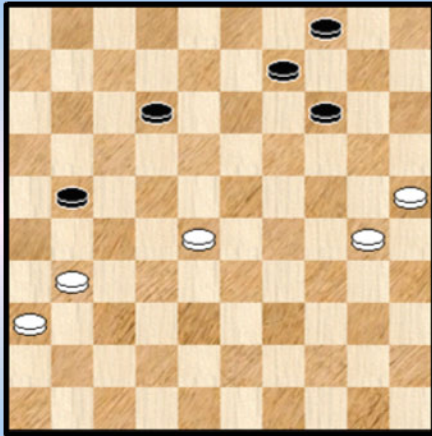
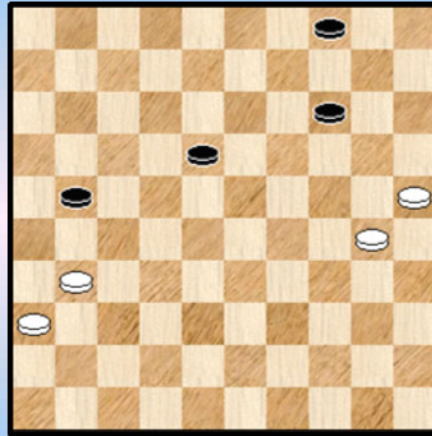

Diagram 4 Waz

52. 28-22 ?

Hierna wordt het moeilijker voor wit. Remise komt er alleszins na : 52. 30-24 21-26
53. 31-27 26-31 54. 28-22 31-37 55. 36-31 37x26 56. 24-19 14x23 57. 22-18 12-17
58. 18x29 =

52. ... 12-18

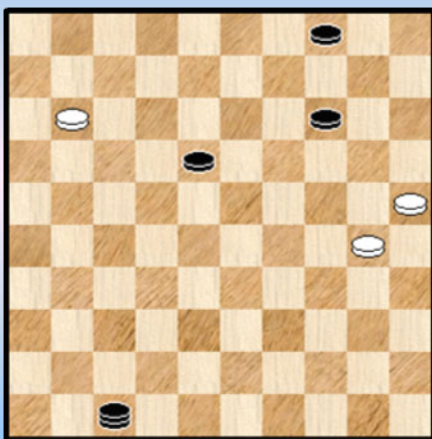
Terecht, na 52. ... 21-26 53. 31-27 kan zwart niks bereiken.

53. 22x13 09x18 Zie **Diagram 4**. Een kritiek moment

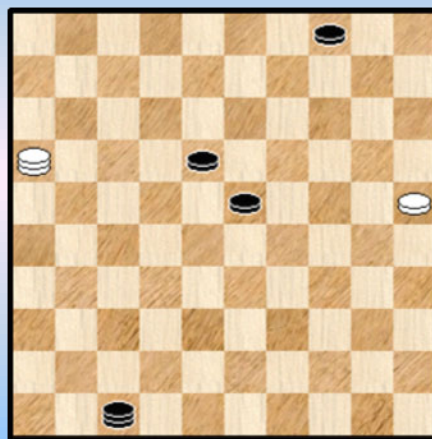
54. 30-24

Met 54. 31-26 ! 21-27 55. 36-31 ! 27x36 56. 26-21 36-41 57. 21-16 41-47 58. 16-11 raakt wit (ook) met de hakken over de (dam) sloot. Zie **Diagram 5**

(Analyse) Diagram 5 Zaz

(Analyse) Diagram 6 Zaz

We geven enkele (leuke) varianten. Zeker niet uitputtend en het past te zeggen dat, al kan zwart niks ten gronde ondernemen , dit in de partij o zo snel fout kan lopen. Erg moeilijk voor wit dus al wil dit op zijn beurt helemaal niet zeggen dat de hier getoonde weg de enige mogelijke remise is. Vaak heeft wit meerdere mogelijkheden maar steeds blijft het vechten.

58. ... 47-15 Zwart gaat naar 15. Het idee is 25-20 te verbieden als wit dam neemt op 2.

59. 11-07

=> 59. ... 14-19 60. 30-24 15x47 61. 07-02 19-23 62. 02-16 (alle speelbare zetten met de dam geven analytisch remise !) zie **Diagram 6**

++ 62. ... 23-28 63. 16-43 18-22 64. 43-30 28-32 65. 30-19

>> 65. ... 32-38 66. 19-13 22-28 67. 25-20 38-42 68. 13-35 42-48 69. 20-14 =

>> 65. ... 22-28 66. 19-30 32-37 67. 30-39 28-32 68. 39-43 47-38 69. 43-49 =

++ 62. ... 18-22 63. 16-32

>> 63. ... 23-29 64. 25-20 =

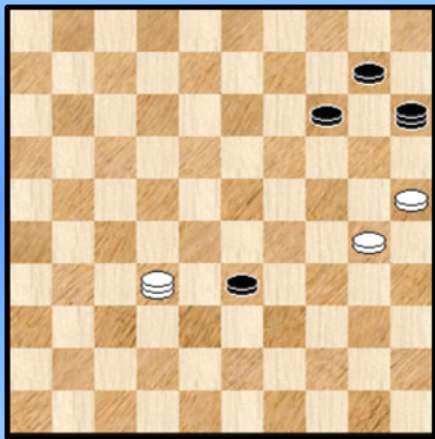
>> 63. ... 22-28 64. 32-43 23-29 65. 25-20 28-33 66. 43-49 33-39 67. 20-14 =

=> Zwart slaat in de volgende variant een andere weg in : 59. ... 18-23 60. 07-01 23-28 61. 01-12 hiermee wordt de zwarte dam "**gepend**" wegens de dreiging 25-20.

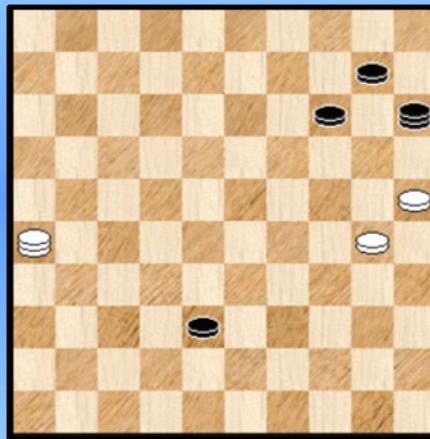
Wit kan verder niet tussenlopen met 62. 12-23 ? 15-10 ! +

++ 61. ... 28-33 62. 12-23 ! 04-10 * 63. 23-32 zie **Diagram 7**

(Analyse) **Diagram 7** Zaz

(Analyse) **Diagram 8** Zaz

63. ... 33-39 Nog steeds staat de zwarte dam gepend wegens de meerslag (dreiging).

64. 32-41 !

>> 64. ... 39-43 65. 41-47 ! 14-19 66. 30-24 =

>> 64. ... 15-47 65. 41-28

>1 65. ... 39-43 66. 25-20 14x34 67. 28x05 =

>1 65. ... 47-33 66. 25-20 ! 14x34 67. 28x05 =

++ 61. ... 28-32 62. 12-26 32-38 63. 26-37 04-10 * 64. 37-26 ! (ook 37-31 of 37-41 of 37-48 geeft remise ...) Zie **Diagram 8**

>> 64. ... 38-43 65. 25-20 !

>1 65. ... 14x34 66. 26-37 =

>1 65. ... 15x35 66. 26-48 43-49 67. 48-25 14-19 68. 25-14 =

>> 64. ... 15-20 65. 26-31 (dreigt met damoffer op veld 9) 20-15 * 66. 31-36

>1 66. ... 38-43 67. 36-47 ! 14-19 68. 30-24 =

>1 66. ... 38-42

>2 67. 25-20 !

>3 67. ... 14x34 68. 36-41 =

>3 67. ... 15x35 68. 36-47 42-48 69. 47-15 =

>2 Wit kan het ook anders aan boord leggen, maar moet wel even oppassen :

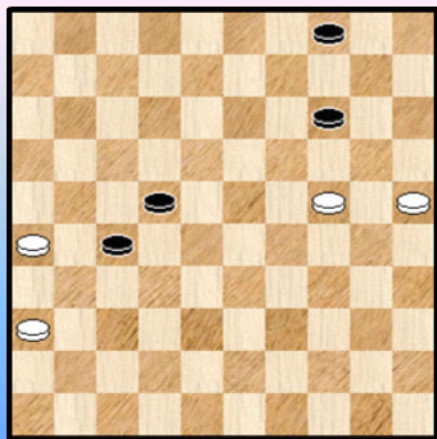
67. 36-47 15-38 >3 68. 30-24 ? 38x15 69. 47x03 10-14 70. 03x20 15x24 +

>3 68. 47-41 42-47 69. 25-20 14x34 70. 41x05 =

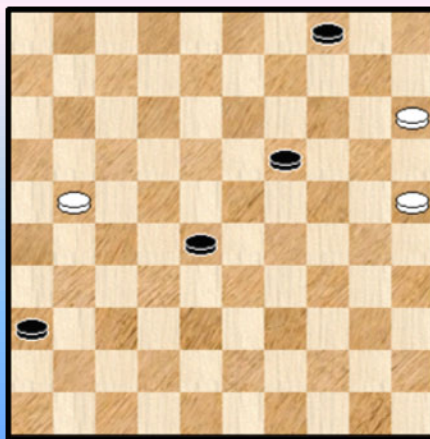
Na deze analytische uitweiding omtrent 54. 31-26 die met **Flits** gebeurde keren we terug naar de partij waar wit koos voor **54. 30-24** maar eerst noteren te toch nog dat wanneer de minderheidspartij naast de dam 2 schijven heeft in plaats van een dit aan de minderheidspartij duidelijk extra (remise) kansen geeft.

54. ... 18-22 55. 31-26 21-27 Diagram 9

Diagram 9 36-31 ?

(Analyse) Diagram 10 Zaz

56. 36-31 ? Dit verliest kansloos. We komen zo dadelijk nog even op dit moment terug, maar vervolgen eerst de partij :

56. ... 27x36 57. 26-21 22-27 58. 21x32 36-41 59. 32-27 41-46 60. 27-22 46-23 61. 22-17 23-07 62. 24-20 14-19 63. 20-15 19-24 0-2

Blijft natuurlijk nu de vraag : was ontsnappen nog mogelijk in **Diagram 9** ?

56. 24-20 14-19 57. 20-15 Een tempo. Wit moet namelijk schijf 22 zien weg te krijgen om te vermijden dat hij nadien wordt achteruit geslagen.

57. ... 22-28 58. 36-31 27x36 59. 26-21 **Diagram 10**

Tot hier was het vervolg erg eenduidig. Nu zitten we met de gebakken peren : een erg lastige 4x3 stand. Flits blijft het antwoord "enigszins schuldig" en wat moeten we dan doen ?

Juist, **Kingsrow** ter hulp roepen ... De allereerste keer ! Nu is dit makkelijker gezegd dan gedaan. We hebben Kingsrow weliswaar in bezit én geïnstalleerd maar zonder database. Na het installeren daarvan - een langdurige taak ! - komt nog het aanleren van Kingsrow en de samenwerking met de PDN - files ...

Hierbij valt het op dat dit laatste beslist niet evident is ... Bovendien biedt Turbo Dabase / Flits een uitermate groot gebruikersgemak dat met de seriële opzet bij de varianten bij Kingsrow ontbreekt. Dit zet natuurlijk ietwat een serieuze domper op de verwachtingen. Om het nog anders te zeggen : het hierna - volgende stukje analyse is met horten en stoten tot stand gekomen. En ook wel met een enkel krachtwoord. Kortom : niet erg vlot dus ...

Vooreerst geven we het analytisch resultaat van de positie : remise. We geven uiteraard een aantal varianten. Niet al te uitputtend, maar hopelijk toch wel voldoende opdat men effectief de remispaden visueel te zien krijgt.

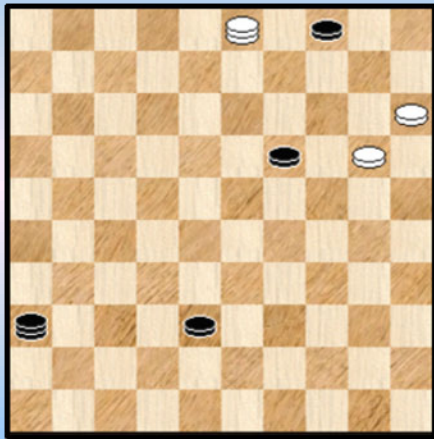
=> We starten met de zet **36-41**.

59. ... 36-41 60. 21-17 41-47 61. 17-12

++ 61. ... 19-24 62. 12-08 47-41 63. 08-02 24-29 64. 15-10 04x15 65. 25-20 15x24 66. 02x30 =

(Analyse) Diagram 11 Zaz

++ 61. ... 28-33 62. 12-08 47-36 63. 25-20 33-38
64. 08-03 Zie **Diagram 11**

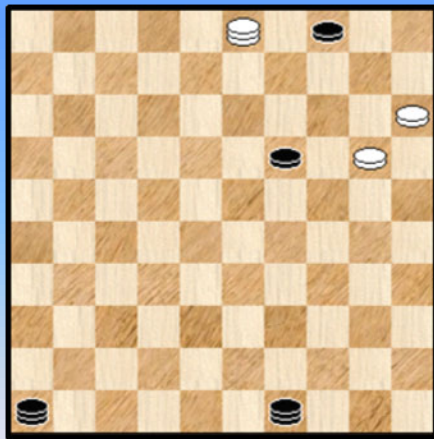
>> 64. ... 19-23 65. 03-08 36-41 66. 15-10 04x24
67. 08x30 =
>> 64. ... 36-41 65. 20-14 19x10 66. 03-09 04x13
67. 15x04 =

Samenvattend : schijf 19 is een beetje een "sta in de weg". Als wit dam neemt op veld 3 heeft hij de belangrijke afruildreiging bij de hand via 25-20. Als de schijf op 19 blijft kan wit (soms) gebruik maken van een gekombineerd schijf- en damoffer om te remiseren.

=> Nu nemen we even de beginzet **28-33** onder de loep.

59. ... 28-33 60. 21-17 33-39 61. 17-12 39-44 62. 12-08 44-49 63. 25-20 36-41
64. 08-03 41-46 Zie **Diagram 12**

(Analyse) Diagram 12 Waz

++ Niet 65. 20-14 ? 19x10 66. 03-09 04x13 67. 15x04 46-32
68. 04x38 49x32 +

++ Hoe moet wit wel te werk gaan ? Wit kan naar een van de velden 12, 17 of 26 gaan. De duidelijkste (in de zin van meest afdwingende) remise - strategie loopt via veld 26.

65. 03-26 ! Wit dreigt nu naar veld 42 te gaan en remise af te dwingen via 15-10.

Zwart kan dit slechts op twee manieren tegengaan :

>> 65. ... 49-16 ! 66. 26-42 ! 46-32 wit kan nu de afruil 15-10 niet doen omwille van de vangstelling. Grote problemen geeft dit echter niet. 67. 42-47 ! wit maakt een tempo en de volgende zet kan 20-15 wel. Remise.

>> 65. ... 49-38 66. 26-08 19-23 67. 20-14 ! en deze krachtzet geeft duidelijk remise.

++ Het loont de moeite ook eens 65. 03-12 ! te proberen. Wit kan over en weer spelen op de lijn 01-45. Dit is een passieve remisestrategie waarbij wit het initiatief aan zwart laat.

We geven geen varianten. maar **ondanks de twee dammen** kan zwart geen winstplan naar voor schuiven. Er zijn immers meerdere (te veel) zwakheden in zijn stelling :

- De zwarte schijf op 19 kan niet zomaar verder
- Wanneer zwart toch zou kunnen 19-23 doen moet hij oppassen op de krachtzet 20-14.
- Zwart moet oppassen dat er nooit een aanval vanuit de lijn 46-05 op de schijf 19 komt. De zwarte dam op 46 kan dus niet zomaar de lijn verlaten.
- Zwart moet ook opletten dat hij veld 35 kan bereiken indien althans wit de zwarte schijf zou kunnen aanvallen vanaf bijvoorbeeld 12 of 07.

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium 3 : de Poema (The kids)

2. Janes de Vries - Cees Rijk (Ronde 5 van de Nederlandse Klubcompetitie 2013-2014)

Voor ons tweede eindspel gaan we naar **diagram 1**. Deze positie kwam er na een combinatie door wit uitgevoerd. Voor de liefhebbers van analyses verwijzen we graag naar **deeltje 26** van de serie waar de betreffende partij op een zeer uitgebreide manier tegen het licht wordt gehouden.

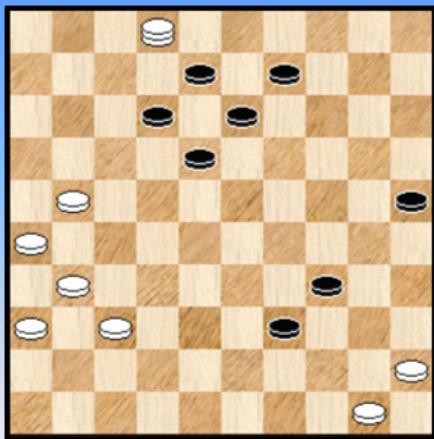
Om de aandacht wat extra te **prikkelen** voegen we er aan toe dat het een fraaie hekstelling - partij betreft met een schitterende (zij het weliswaar niet - uitgevoerde 😊) combinatie en waar de partij meerdere levens heeft.

Vooraleer we naar het eindspel gaan proberen we wat het beeld en de kenmerken van dit eindspel te schetsen. Vooreerst wordt het een kwaaië dobber, een moeilijke klus dus waarbij we zeker de hulp van Kingsrow nodig hebben. Meteen ook een kleine waarschuwing dat het niet altijd zo makkelijk om volgen wordt. Het bijvoegen van enkele diagrammen helpt misschien een beetje maar inspanning wordt van de PC Blues - lezer wel degelijk gevraagd..

Technisch gesproken hebben we te maken met een makro - eindspel dat op bepaalde momenten nauw kan aansluiten bij het eigenlijk eindspel. Diagonalen en stelling - aspecten spelen een belangrijke rol. Analytische remise en winst liggen dicht bij mekaar.

We nemen de tekst over uit de partij - analyse.

Diagram 01 Zaz

38. ... 39-43

Gedwongen want 02-16 komt eraan. Zwart gaat op zijn beurt naar dam. Dat betekent dat binnen de kortste keren een **makro - eindspel** op het bord zal komen.

Wat is een makro eindspel ? Hoewel er niet echt een officiële definitie bestaat verstaat men onder een makro - eindspel meestal een stand waarbij beide kleuren over een dam beschikken en elke kleur ook nog minimum 5 of 6 schijven erbij heeft.

De naam geeft een ietwat vertekend beeld. Zeker, de aanwezigheid van de dam(men) verklaart allicht de naamkeuze, maar verder sluit een makro - eindspel dus niet noodzakelijk aan bij het eigenlijk partij - eindspel. Het kan natuurlijk wel in sommige gevallen.

Er is nog niet zo veel bekend over makro - eindspelen. Op het forum noteerde iemand twee kenmerken van de makro - eindspel :

=> Het eerste kenmerk : het is heel moeilijk iets algemeen te zeggen omtrent makro - eindspelen. Vrijwel steeds moet naar de specifieke stand in kwestie gekeken worden.

=> Het tweede kenmerk dat naar voor geschoven werd : wanneer er een kleur een schijf extra heeft dan vergroot de kans op winst naarmate er meer schijven op het bord staan. Ik weet niet of dit statistisch onderbouwd werd.

Iemand meldde ook nog dat er wel enig speurwerk gebeurd is omtrent dit onderwerp maar nog niks verschenen. Afwachten dus 😊.

Ik wou er nog een derde bedenking aan toevoegen. Het is me opgevallen bij de analyses van fragmenten en partijen dat de aanwezigheid van dammen (en eigenlijk ook al van 1 enkele dam in het bezit van één kleur) de foutenlast erg verhoogt. Beide partijen tasten nogal eens mis.

Er zijn allicht meerdere (eventueel versterkende) redenen te zoeken

- ++ De inherente moeilijkheid van het genre.
- ++ Het ongewone van de situatie. Weg zijn de klassieke en welomlijnde spelpatronen.
- ++ De adrenaline - naweeën van de combinaties die vaak aanleiding geeft tot dit soort van standen.

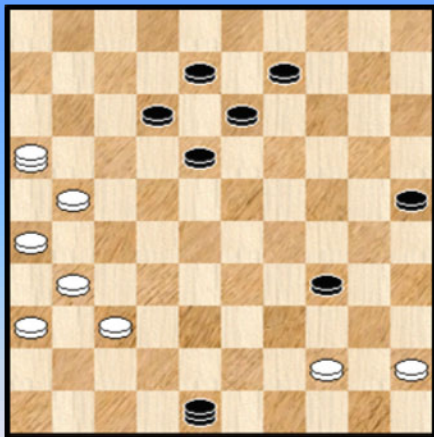
We keren stilaan terug naar de partij en merken dus dat de partij een feitelijk **derde leven** ingaat. Daarstraks konden we nog spreken van een Lazarus - partij maar nu hebben we geen vergelijkingspunt meer. Alhoewel, we kunnen het houden bij een **Lazarus plus** ...

Er schiet me nog een laatste voetnoot te binnen : ook vanuit analyse - standpunt vallen deze standen meestal niet mee. Ze zijn moeilijker te behandelen en besluiten kunnen minder vaak betekenisvol worden geformuleerd.

Aansluitend op deze vierde bedenking kijk ik dus met enig wantrouwen en scepticisme en zelfs een tikkeltje ongerustheid naar de rest van deze analyse. De eerste keer immers dat we een makro - eindspel voor ons hebben. Op hoop van (dam) zegen ...

39. 02-16 43-48 **40.** 50-44 Zie **diagram 02**

Diagram 02 Zaz

Flits speelt dezelfde zetten. Begrijpelijk. Bij de laatste zet van wit komt het er op aan de uitruil 34-40 te beletten en ook de speelvrijheid van de zwarte dam te minimaliseren.

We kijken even naar de diagramstand. In dit makro - eindspel (dat ondertussen op het bord staat) hebben beide kleuren naast de dam elk 7 schijven. Wit staat echter duidelijk gemakkelijker (ondanks de vlakke score van Flits) en beter.

De witte schijven staan bijna allen aan de rand en hebben dus vaste grond onder de voeten. Zwart staat met een vijfschijven - blok midden in de branding.

Tenslotte trekken de witte schijven links de aandacht , ze kunnen misschien (ooit) de weg naar dam vinden. Alles samen niet niks dus maar de kwotering van Flits toont nauwelijks voordeel.

We zullen proberen vooral de eerste zetten wat te bekomentariëren want eens een bepaalde (winst) grens overschreden hoeft het natuurlijk niet meer.

Bovendien heeft de zwarte dam geen bewegingsvrijheid. Er zal dus minstens één schijf moeten worden geofferd.

40. ... 34-39

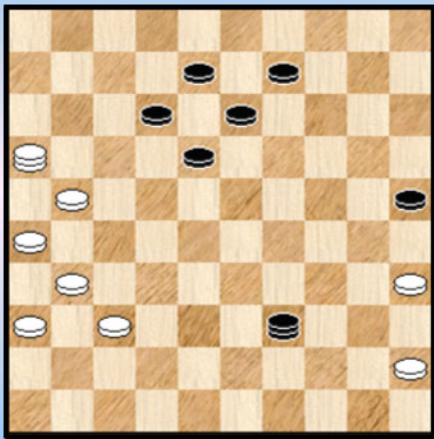
We willen bij deze zet zeker geen vraagteken plaatsen. Dat zou al te gemakkelijk zijn na de zware partij en in dergelijke moeilijke stand. Toch zal blijken dat deze zet de zwarte positie verzwakt. We proberen verderop aan te geven waarom dit zo is en wat zwart wel had kunnen doen. Maar opgepast, het gaat om moeilijke materie.

In de diagramstand kan zwart eigenlijk drie kanten op :

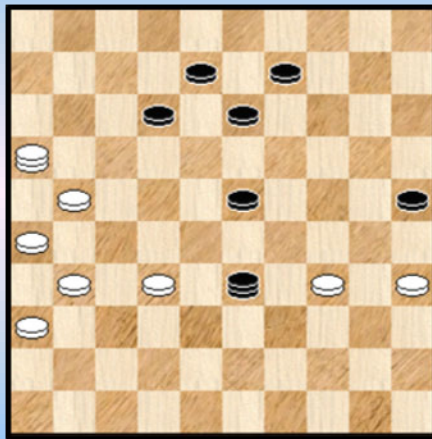

1. 40. ... 34-40 ! 41. 44x35 48-39 zie **diagram 03**

(Analyse) Diagram 03 Waz

(Analyse) Diagram 04 Zaz

De zwarte positie lijkt nu veelbelovend. Op het eerste (en misschien ook wel op het tweede ☺) zicht valt niet onmiddellijk te zien welke weg wit moet bewandelen naar een eventuele winst. Maar de resources in ons damspel zijn erg groot en we tonen in grote lijnen de winst aan :

42. 37-32

Wit mag eventueel ook (via zettenuitwisseling) starten met 42. 31-27 omdat zwart niet kan 42. ... 39-28 ? 43. 37-32 ! 28x46 44. 35-30 25x34 45. 21-17 12x32 46. 16x29 +

Zwart kan in essentie twee wegen op :

=> 42. ... **18-23** 43. 45-40 ! schijf 45 begint aan zijn opmars op weg naar een vangstelling. Zwart kan daartegen ten gronde niks ondernemen 39-06 (43. ... 39-50 44. 40-34 geeft geen verschil) 44. 40-34 ! Gelet op de vangstelling bij veld 30 moet zwart de lijn 06-50 verlaten of een schijf offeren. Dit laatste is de beste optie , dus 44. ... 25-30 45. 35x24 Wit staat nu al twee schijven voor en moet dit , gezien zijn stand , verder voor mekaar kunnen brengen.

Indien zwart in de variant op het passende moment in plaats van naar veld 6 of veld 50 veld33 bezet dan stelt dit nog geen probleem :

43. ... 39-33 44. 40-34 ! zie **diagram 04** Wat kan zwart doen ?

++ Op de lijn 06-50 kan hij niet meer wegens de vangstelling bij veld 30

++ 44. ... 33-29 45. 34-30 25x34 46. 32-28 23x32 47. 21-17 12x21 48. 16x12 (over de dam) +

++ 44. ... 33-28 45. 31-27 28x46 46.34-30 25x34 47. 21-17 12x32 48. 16x29 +

++ 44. ... 33-47 45. 32-28 23x32 46. 34-30 25x34 47. 21-17 12x21 48. 16x17 +

Het opkomen van schijf 45 en de vangstelling op 30 speelden hier de hoofdrol, assistentie kwam er van de goeie positie van de witte dam op 16 met zijn bijbehorende schijven.

=> Zwart kan ook schijf 18 laten staan (met andere schijven dan 18 heeft hij sowieso niet echt bewegingsruimte) en proberen de lijn 06-50 te houden.

42. ... **39-33** (bijvoorbeeld) 43. 32-27 ! (en niet 31-27) zie **diagram 05**

Wit heeft een sleutelstand opgebouwd waarbij hij zwart in de tang neemt. Wat kan zwart doen ?

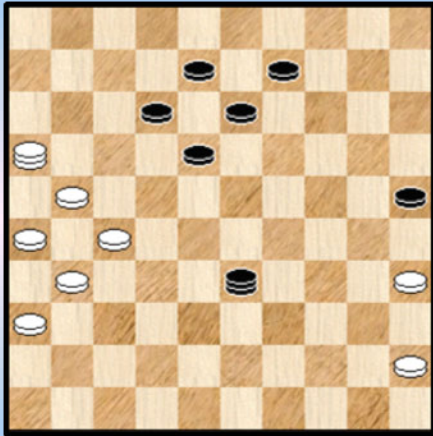
++ 43. ... 33-28 44. 35-30 25x34 45. 21-17 12x32 46. 16x33 +

++ Op zowel 43. ... 33-50 als 33-06 komt 44. 35-30 25x34 45. 21-17 12x32 46. 16x29 +

++ Op zowel 43. ... 33-47 als 33-15 komt 44 .35-30 25x34 45. 21-17 12x32 46. 16x23 +

(Analyse) Diagram 05 Zaz

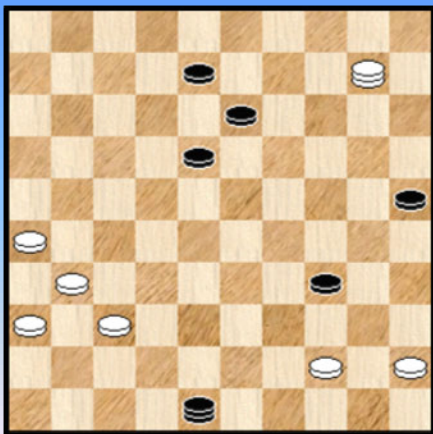
- ++ Zwart moet dan ook besluiten tot :
43. ... 25-30 44. 35x24 33x15 en nu kan wit winnen zowel via
- >> 45. 27-22 18x27 46. 31x22 15-47 of ? 47. 21-17 12x21
48. 26x17 +
- >> 45. 16-11 bezet de lijn 06-50 46. 09-14 of ? 11-50 en een tweede witte dam komt eraan met winst.

2. De tweede weg voor zwart 40. ... 09-14 !

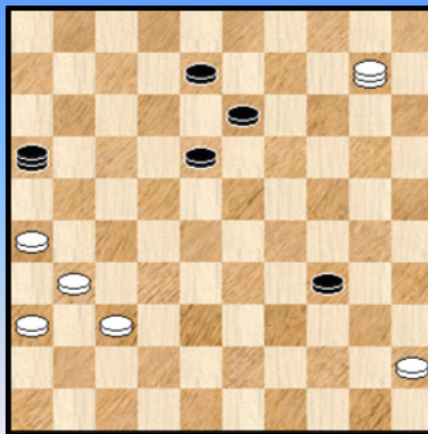
En hierin schuilt de remise. We geven eerst de remise - variant en nadien enige afwijkende mogelijkheden.

41.21-17 X 12x21 42. 16x10 **Diagram 06**

(Analyse) Diagram 06 Zaz

(Analyse) Diagram 07 Waz

42. ... 48-43 ! Het doel is niet zozeer de lijn 16-49 te willen houden maar wel de schijf op 44 aan te vallen.

43. 44-39 43-16 (bijvoorbeeld) 44. 39x30 25x34 zie **diagram 07**

In de stelling van diagram 07 kan wit geen plan meer vinden om zwart ten gronde in de problemen te brengen. Geen enkele van de zwarte schijven kan worden aangevallen, de witte schijven links staan geblokkeerd en dan hebben we nog niks gezegd over schijf 39 die niet naar een (tweede) dam mag oprukken.

Wit kan wel proberen schijf 34 via veld 25 te bedreigen naar zwart kan dit opvangen :

45. 10-14

=> Niet 45. ... 34-39 wegens 46.14-03

=> Maar wel 45. ... 16-43 46. 37-32 43x16 47. 14-25 08-12 48. 25x39 18-23 en de zwarte vangstelling laat geen enkele winstpoging toe.

Bij zet 42 kon zwart ook naar veld 5 slaan. Het lijkt een pietluttig detail maar het heeft wel degelijk gevolgen voor het verdere verloop ... :

=> 42. ... 48-43 ? 43. 44-40 ! (niet 44-39 ? waarmee we in eerdere gewonnen varianten terecht komen) en zowel na 43. ... 34-39 als na 43. ... 43-38 44. 40x29 38x24 blijft zwart in remise gebied. We gaat niet verder in op deze standen.

=> Maar zwart heeft nu een ander (remise) vervolg ! : 42. ... 18-22 !

++ 43. 05-32 ? 13-19 44. 32x05 22-27 45. 31x22 48x13 =

++ 43. 26-21 48-43 ! = Wanneer de witte dam op 10 had gestaan dan kon wit 10-04 en dan 04x40 waarna een (niet gemakkelijke) gewonnen stand overblijft.

++ 43. 37-32 48-43

>> 44. 31-27 22x31 45. 36x27 43-49 =

>> 44. 05-23 43x16 45. 23x40 22-27 ! (ook 16-11 kan) 46. 31x22 16-11 ! =

U ziet het, geen gemakkelijke kost. Symptomatisch voor een dergelijk extreem moeilijk eindspel, moeten we ons soms tot de essentiële zaken beperken en beknotten we sommige varianten en laten de resterende (soms moeilijke) standen voor wat ze zijn. Enkel met de vermelding : winst of remise.

Alles samen genomen valt de remise - variant in de praktijk bijna niet te vinden. Remisekansen zullen er wellicht eerder komen door het feit dat het ook voor de tegenstander moeilijk is om optimaal te spelen...

X We hadden nog enkele varianten te goed. Twee andere opties voor wit, eveneens ontoereikend, waren :

=> 41. 37-32 18-23 de witte dam kan nu niet meer naar 7 en wit kan wellicht best berusten in remise via : 42. 32-28 23x32 43. 44-39 34x43 44. 21-17 12x21 45. 16x49 =

=> 41. 16-11 48-43

++ 42. 21-17 12x21 43. 26x17 43-49 =

++ 42. 21-16 43-49 43. 31-27 49x35 44. 11-50 35-30 45. 50-44 30-35 46. 44-49 en na zowel 46.... 34-39 als na 46. ... 12-17 kan zwart naar remise toewerken.

3. De derde weg tenslotte, het partijvervolg 40. ... 34-39 41. 44x33

Het probleem met dit vervolg is dat zwart zelf zijn sterke opstelling aan de witte rechterzijde (de eerdere varianten die we hebben gezien staven dit ten volle) (deels) ontmantelt en aldus eigenlijk wat in de kaart speelt van wit.

Er komen drie zwarte antwoorden in aanmerking : 09-14 enerzijds en 48-30 of 48-34 anderzijds. Met 09-14 weten we wel raad, naar met de andere twee antwoorden moeten de programma's (Kingsrow inbegrepen) tot het uiterste gaan.

3.1 41. ... **09-14** 42. 21-17 12x21 43. 16x10 48-43 het beste 44. 10-15 ! en omwille van de vangstelling moet zwart de lijn 16-49 prijsgeven en wit wint (in principe) gemakkelijk.

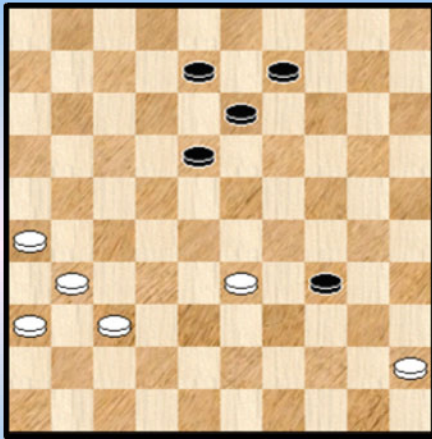
3.2 41. ... **48-34**

Zwart staat nu voor de (meer dan aarts-moeilijke) keuze of hij de zwarte dam wel onschadelijk moet maken. Het enige wat hij doen is gokken op de goede afloop want zelfs Kingsrow blijft het antwoord schuldig. Toch ook het moment om te noteren dat Kingsrow duidelijk sterker scoort dan Flits. Gezien de 8 stukken - database ergens logisch, maar we vermoeden dat Kingsrow ook los daarvan duidelijk de betere is (althans op het vlak van analyse).

We kijken nu even wat het geeft.

42. 21-17 12x21 43. 16x30 25x34 Zie **diagram 08**

(Analyse) Diagram 08 Waz

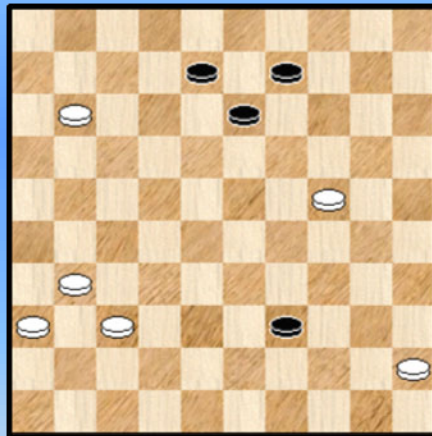
Een mooie 6 om 5 schijvenstand met een volstrekt partij - uitzicht.

Buitengewoon lastig. Men moet absoluut niet denken dat de aanwezigheid van een dam nodig is om van een dergelijke moeilijke stand te kunnen spreken. De dam of dammen zullen natuurlijk sowieso in de verdere afwikkeling optreden.

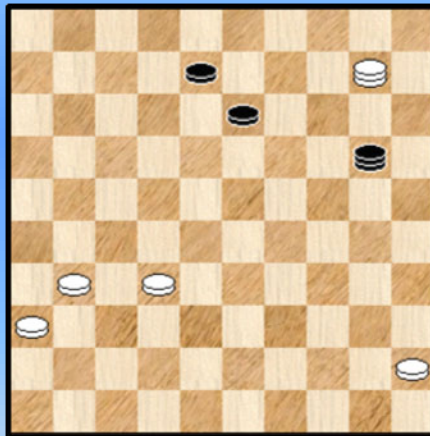
We vermoeden dat de stand uiteindelijk analytisch gesproken remise is. Al spreken we met enig voorbehoud. We gaan deze stand niet proberen ten gronde te analyseren. We gaan wel twee vrij fraaie varianten geven. Een remise - variant en een winstvariant.

=> 44. 26-21 18-23 45. 21-17 23-29 zwart mag geen sekonde verliezen 46. 33x24 34-39 47. 17-11 **Diagram 09**

(Analyse) Diagram 09 Zaz

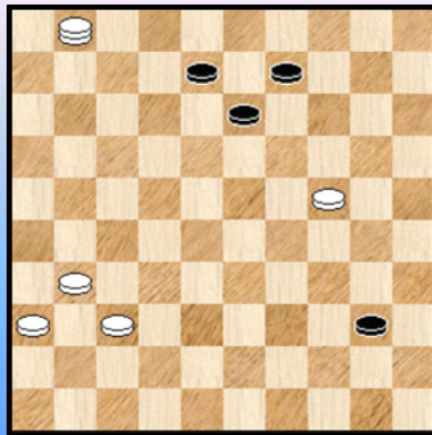
(Analyse) Diagram 10 Zaz

++ 47. ... 39-43 48. 11-06 43-49 49. 06-01 49-38 50. 01-29 38-47 51. 37-32 09-14 52. 29-23 47x20 53. 23x10 **diagram 10** met gewonnen stand die we niet verder behandelen.

++ 47. ... 39-44 48. 45-40 44x35 49. 11-06 35-40 50. 06-01 **Diagram 11**

(Analyse) Diagram 11 Zaz

>> op 50. ... 40-45 volgt 51. 01-34 ! met dodelijke dreiging 34-25 +

>> 50. ... 40-44 51. 01-34 !

>1 51. ... 44-50 52. 34-25 +

>1 51. ... 09-14 52. 34-25 +

>1 51. ... 44-49 en de zwarte taak valt te zwaar uit. Hij moet nogal wat zaken voor mekaar brengen : de witte schijf op 24 van dam houden, de drie linker schijven beletten om op te rukken, de lijn 05-46 proberen te bezetten.

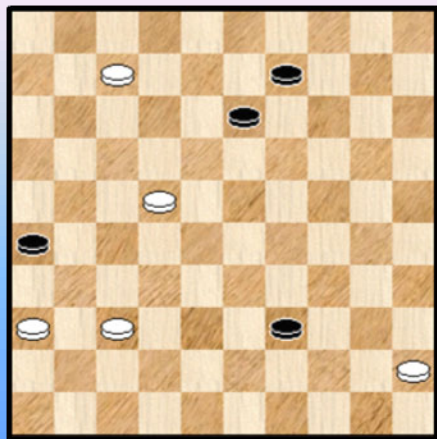
We geven een voorbeeld met nog wat zwart tegenspel :

52. 24-20 49-38 53. 20-15 38-21 54. 31-26 21-16 55. 37-31 (ook 34-25 ?! is winnend) 16-32
56. 26-21 32x16 57. 34-25 +

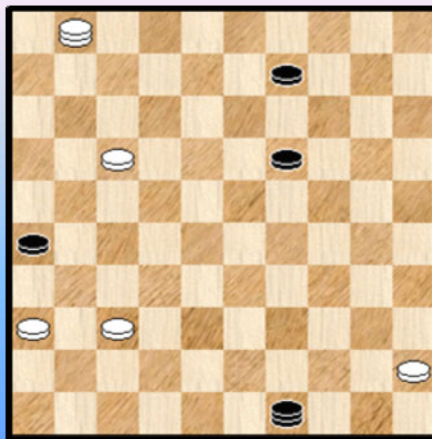
=> Tot daar een winst - variant. We hebben nog een (de voornaamste ?) remise - variant tegoed :

44. 26-21 08-12 45. 31-26 18-22 46. 21-16 12-17 47. 26-21 17x26 48. 16-11 22-28
49. 33x22 34-39 50. 11-07 zie **diagram 12**

(Analyse) Diagram 12 Zaz

(Analyse) Diagram 13 Waz

50. ... 39-43 Op 50. ... 39-44 volgt 45-40 en 07-01 +

51. 07-01 13-19

Zwart kon duidelijk geen dam nemen. En op 51. ... 09-14 zou volgen : 52. 01-40 ! en nu

++ 52. ... 43-49 53. 37-32 49x18 54. 40x12

++ 52. ... 13-19 53. 40-49 26-31 54. 37x26 43-48

55. 22-17 +

++ 52. ... 26-31 53. 37x26 43-48 54. 22-17 +

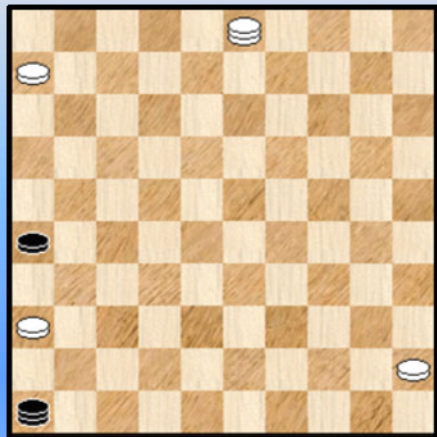
52. 22-17 43-49 ! de enige die remiseert. Wanneer bijvoorbeeld zwart 52. ... 19-24 ?

53. 17-11 43-49 54. 01-34 ! 49-44 zwart heeft nog een tegenplan 55. 11-06 44-28 56. 37-31 ! de enige die wint 26x37 57. 34-48 ! en wit wint het resterende eindspel.

Na 52. ... 43-49 bereiken we de stand van **diagram 13**.

Misschien een tikkeltje vreemd (alhoewel ☺) maar blijkbaar raakt wit nu niet meer aan de winst. De voornaamste redenen moeten gezocht worden in volgende twee varianten :

(Analyse) Diagram 14 Remise

++ 53. 17-11 49-44 ! 54. 11-06 44-28 55. 01-23 28x46 56. 23x03 **Diagram 14**

Zwart heeft de lange lijn in bezit en een tweede witte dam zal daar niks aan veranderen. Er kan geen vangstelling worden opgebouwd om de zwarte dam te verdrijven.

++ 53. 17-12 49-44 54. 01-06 ! (op bijvoorbeeld 12-08 komt opnieuw 44-28 =)

54. ... 44-50 ! (al de rest verliest) 55. 12-07 19-23 en de dreiging 23-28 valt niet echt te pareren. Als wit 06-01 speelt valt zwart opnieuw de witte schijf op 37 aan =

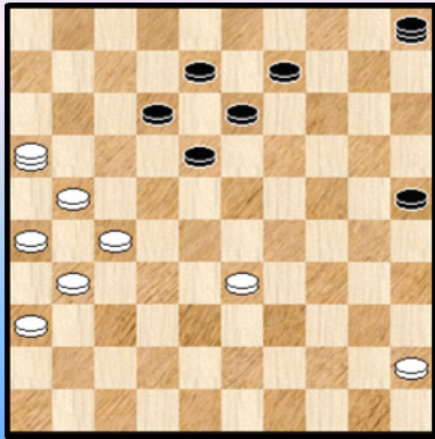

Moeten we besluiten dat na 3.2 41. ... 48-34 de stand dus remise is ? Wel, dat is wat overhaast want wit kan ook de zwarte dam laten staan op het bord ...

42. 37-32 34-23 zwart bezet de lange lijn. Wellicht het beste.

43. 32-27 23-05 **Diagram 15**

(Analyse) Diagram 15 Waz

Zwart kon ook naar 46 of zelfs elders parkeren op de lange lijn. Dat verandert natuurlijk niet zoveel.

Wit met een plusschijf heeft als taak een schijf naar dam te loodsen. Dan is het gevecht beslist. Dat moet natuurlijk erg behoedzaam gebeuren.

We geven nu een variant die op zich zeker geen sluitend bewijs van winst geeft, maar toch valt moeilijk te zien hoe zwart uiteindelijk aan verlies moet ontsnappen.

44. 16-02 !

=> 44. ... 05-46 zwart volgt hier en wat passievere strategie

45. 21-16 12-17 46. 27-21 17-22 47. 21-17 22x11 48. 16x07 08-12 49. 02x35 12x01

50. 35-13 en wit wint

=> Hier speelt zwart aktiever 44. ... 09-14

++ 45. 21-16 ? 18-22 46. 27x20 25x14 47. 02x10 05x39 met remise

++ 45. 02-11 05-10 46. 11-06 10-05 47. 33-29 14-19 48. 06-01

>> 48. ... 12-17 49. 21x14 05x16 en wit zal winnen.

>> 48. ... 25-30 zwart heeft geen echt goede andere zet 49. 29-24

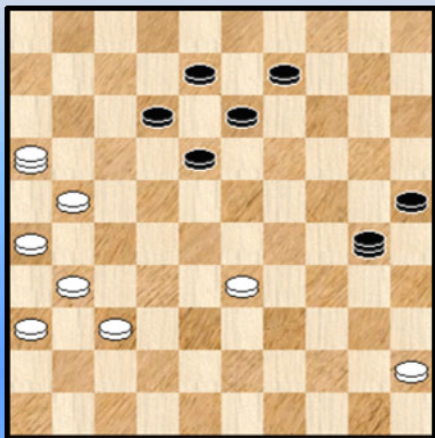
>1 49. ... 30-34 50. 24-20 met een gewonnen stand

>1 49. ... 30-35 50. 24-20 +

>1 49. ... 05-10 50. 24x35 +

We besluiten dus (erg voorzichtig) tot winst. Want er blijven vele andere varianten mogelijk. Tevens het moment om er aan toe te voegen dat in de echte partij het resultaat alle richtingen uit kan want men vindt nu eenmaal niet altijd de sterkste voortzettingen. We keren nu terug naar de partij want er was nog een derde zet mogelijk : 48-30

Diagram 16 Waz

3.3 41. ... 48-30 42. 33-29

De twee sterkste witte zetten zijn (in deze volgorde) 21-17 en 37-32.

=> 42. 37-32 ! 30-19 of ? 43. 32-27 19-05 of ? en we verzeilen in (winnende) varianten die we eerder tegenkwamen.

=> 42. 21-17 12x21 43. 26x17

++ 43. ... 30-19 44. 16-07 19x46 45. 07x34 +

++ 43. ... 30-35 44. 33-28 ! 35-19 45. 28-22 19x46

46. 16-27 ! en er kan iets komen als 46. ... 46-05 47. 17-11 09-14 48. 11-06 met winst in het vershiet.

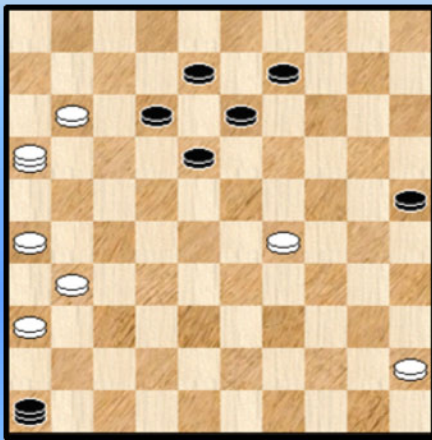
Na de tekstzet waarmee wit (mogelijks doelbewust) de aanval op schijf 37 toelaat staat de (analytische winst) op losse schroeven. De twee antwoorden die in aanmerking komen voor zwart : 30-19 en 30-39.

=> 42. ... 30-39 43. 37-32 we pikken er nu een mogelijk vervolg uit : 43. ... 09-14 44. 32-27 39-28 45. 29-24
 ++ 45. ... 14-19 ? 46. 16-02 19x30 47. 27-22 18x16 48. 26-21 16x27 49. 31x33
 ++ 45. ... 28-22 46. 24-20 22-28 47. 20x09 13x04

en bij dit alles is het onduidelijk waar de winst moet vandaan komen.

=> 42. ... 30-19 43. 21-17 het beste witte antwoord 19x46 44. 17-11 de enige zet met wat winstperspektieven zie **diagram 17**

Diagram 17 Zaz

44. ... 46-05 ?

Dit keer moeten we zonder pardon een vraagteken plaatsen. Een tweede witte dam is dodelijk en dus moet hoe dan ook 12-17 gespeeld worden.

Bijvoorbeeld 44. ... 12-17 45. 11x22 18x27 46. 31x22 of 16x49. Zwart heeft hier nog steeds intakte remisekansen al blijft dit in de partij een serieuze opgave.

45. 31-27 ?

Het vraagteken komt er om dezelfde reden. Wit mag geen moment aarzelen om met 11-06 zijn tweede wit dam veilig te stellen. Met 45. ... 12-17 46. 11x22 08-12 ! blijken overigens nog steeds remisekansen aanwezig te zijn al komt er allicht bijzonder veel kunst- en plakwerk bij te pas.

45. ... 05-46 verkijkt de allerlaatste kans 46. 11-06

Van hieraf is de strijd eigenlijk voorbij en speelt wit een gewonnen partij. We stoppen dan ook de kommentaar maar geven wel nog de vervolg - notatie van de partij. Minder dan dat kunnen we niet doen na zo een uitgesponnen verhaal.

46. ... 12-17 47. 29-24 09-14 48. 27-21 08-12 49. 06-01 14-19 50. 16-02 19x30
 51. 02x35 17-22 52. 21-16 22-28 53. 01-06 18-22 54. 06-01 12-17 55. 35-08 46-37
 56. 08x21 37-48 57. 01-06 48-30 58. 16-11 28-33 59. 21-16 30-39 60. 06-01 39-44
 61. 11-07 44-49 62. 01-06 22-28 63. 07-01 49-35 64. 16-49 35-24 2-0

- - - - - o - O - o - - - - -

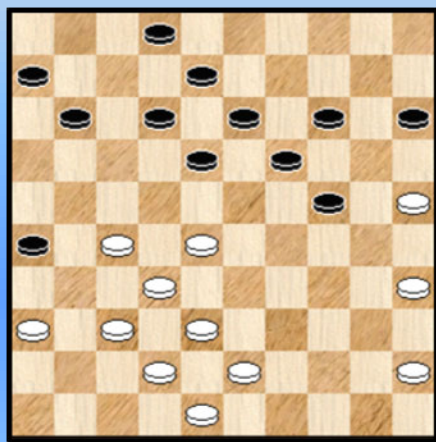
3. Gijs Schoenmakers - Fthalla (uit het Brunssum toernooi 2010)

Eerder bij toeval kwam ik uit bij het eindspel uit bovenstaande partij. Dat ging als volgt : bij het volgen van Raes DC Maastricht in de Nederlandse klubcompetitie leek het wel leuk nog een hoofdstukje met combinaties toe te voegen van een aantal Raes - spelers.

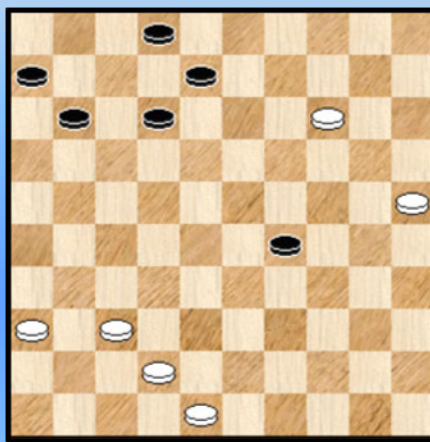
Uiteraard moesten er combinaties bij van Gijs - als eerste bord - en een van de (K4 -) combinaties die opdook kwam uit de partij tegen Fthalla. Na de combinaties speel ik af en toe wel eens het resterende stukje eindspel in de gauwte af en hier leek het om een erg leuke stand te gaan die verder helemaal niet duidelijk in te schatten was. Met Flits. We lieten het eindspel indertijd dan ook maar even rusten. Maar nu roepen we er Kingsrow bij !

We starten bij **diagram 1** en geven de combinatie mee.

Diagram 1 18-23 ?

Diagram 2 Waz ...

30. ... 18-23 **31.** 27-21 26x17 **32.** 28-22 17x28 **33.** 35-30 24x35 **34.** 45-40 35x44

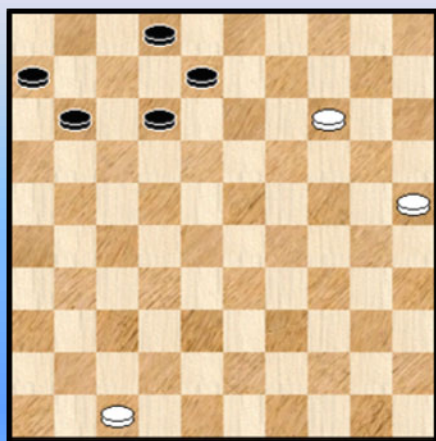
35. 43-39 44x33 **36.** 38x20 15x24 **37.** 32x14 24-29 verplicht want anders kan wit de zwarte schijf afstoppen.

Zie **diagram 2** Hier kampt Flits met (zware) problemen. Wit heeft inderdaad meerdere zetten : 48-43, 14-10, 14-09 en 25-20. 48-43 heeft een wat bijzondere plaats omdat die zet toelaat de voorste zwarte schijf alsnog af te stoppen.

Kingsrow heeft geen problemen. Althans niet om met zekerheid een winnende zet aan te duiden :

38. 48-43 ! 29-34 39. 43-39 34x43 40. 42-38 43x41 41. 36x47 zie **diagram 3**

(Analyse) Diagram 3 Zaz

De reden van Kingsrow 's probleemloze winst ligt natuurlijk in deze stelling : een 8 stukken - stand waarvan Kingsrow "weet" wat het resultaat is : winst.

Niet echt evident natuurlijk en er kan nog wat misgaan. We bekijken dan ook de voornaamste varianten :

41. ... 12-18

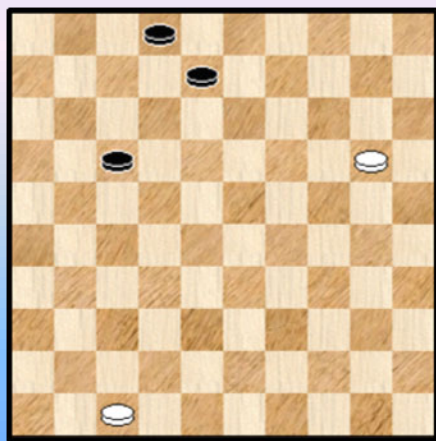
=> 42. 14-09 !! alleen deze wint 18-23 43. 09-03 08-13
44. 03-08 13-18 45. 08-24 18-22 46. 24-42 + want de schijf op 25 heeft vrije doortocht.

=> Achteraf gezien valt de winstvariant verrassend "gemakkelijk" uit door het winnen van tempi. Daarentegen schuilen de verrassingen in de wat voor de hand liggende zet : 42. 14-10 ?

42. ... 11-17 (ook via 18-23 kan het) 43. 10-05 18-23 44. 05x11 06x17 45. 25-20 en de stand van **Diagram 4** wordt bereikt.

(Analyse) Diagram 4 Zaz

Een erg verraderlijke 3 om 2 stand waar zwart wel degelijk goed moet oppassen om de remise niet te verspelen.

=> 45. ... 17-22 ? 46. 47-42 08-13 47. 20-15 13-18
48. 15-10 18-23

++ 49. 10-05 ? 23-29 50. 05-32 29-34 remise
++ 49. 10-04 22-28 50. 04-10 23-29 51. 10x32 ! de enige die wint 51. ... 29-34 52. 32-28 met triktrak - eindspelwinst.

=> 45. ... 08-13 46. 20-14

++ 46. ... 13-18 de enige die remiseert ! 47. 14-09 18-23 48. 09-03 23-29 49. 03x21 29-34

>> 50. 21-17 02-08 51. 17x03 34-39 =

>> 50. 21-43 34-40 51. 43-39 40-45 52. 39-50 02-07 53. 47-42 07-11 54. 50x06 45-50 =

>> 50. 21-49 34-39 51. 47-42 02-08 52. 42-37 08-13 53. 37-32 13-19 54. 32-28 19-24 =

++ 46. ... 13-19 ? 47. 14x23 02-08

>> 48. 23-19 17-22 49. 47-42 +

>> 48. 23-18 ? 17-22 ! 49. 18x27 08-13 =

++ 46. ... 17-22 ? 47. 14-10 13-19 48. 10-04 22-28 49. 04-10 +

38. 14-10

Het analytische karakter van **diagram 2** werd vastgesteld maar we hebben nog niks gezegd van de andere zetten : zowel 14-10 , 14-09 als 37-32 en ook 25-20 krijgen allen een goede score zonder echter tot iets definitiefs te kunnen besluiten. Dat ze allen heel dicht bij mekaar liggen valt ergens te begrijpen gelet op het feit dat zwart steeds een dam zal (kunnen) halen.

38. ... 29-34 39. 10-05 34-40

Op deze zetten valt weinig aan te merken. Wel kon als laatste zet niet :

39. ... 34-39 ? waarna wit kan winnen zowel door

=> 40. 48-43 39x48 41. 37-32

++ 41. ... 48x28 42. 05x46 +

++ 41. ... 48x19 42. 05x16 06-11 43. 16x07 02x11 44. 25-20 +

=> Als door 40. 05-28 11-17 41. 28x50 12-18 42. 50x11 06x17 43. 37-32 (bv.) 18-23

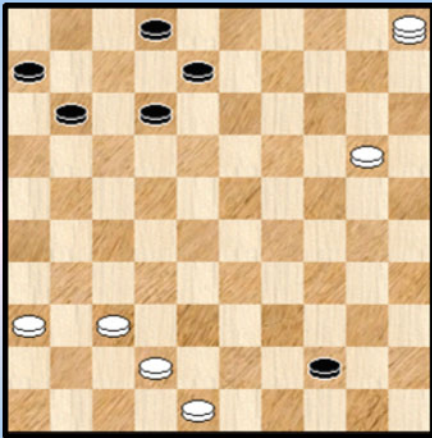
44. 32-28 23x32 45. 25-20 +

40. 25-20 inderdaad, waarom tijd verliezen ? 40-44 **Diagram 5**

41. 42-38 !

Niet de enig - mogelijke, maar wel een erg goeie zet. Eigenlijk een schitterende zet, die zwart damhalen belet

Diagram 5 Waz

Damhalen op 49 komt straks aan bod in de partij, we kijken even wat er gebeurt met een dam op 50 :

=> 41. ... 44-50 ? 42. 38-33 50x46

++ Nu niet 43. 20-14 46x10 44. 05x16 06-11
45. 16x07 02x11 =

++ Maar wel 43. 36-31 ! Wit wacht gewoon wat tot wanneer de vangstelling moet afgebouwd worden. Even **temporiseren** dus.

>> 43. ... 02-07 44. 31-27 11-16 45. 27-21 ? of ? 16x27
46. 20-14 46x10 47. 05x32 +

>> 43. ... 12-17 44. 20-14 46x10 45. 05x46 +

=> De situatie is in feite nog erger voor zwart want ook als hij geen dam neemt speelt dezelfde konstruktie : bijvoorbeeld 41. ... 02-07 (na 41. ... 07-11 komt een analoge konstruktie)
42. 48-43 ! dreigt met 43-39. Dam nemen moet nu wel.

++ 42. .... 44-50 43. 38-33 50x46 44. 43-39 11-16 45. 36-31 +

++ 42. ... 44-49 43. 43-39 49x46 44. 36-31 +

In de partij kiest voor : 41. ... 44-49 42. 48-42 49x46 zie **diagram 6**

Diagram 6 20-15 ?

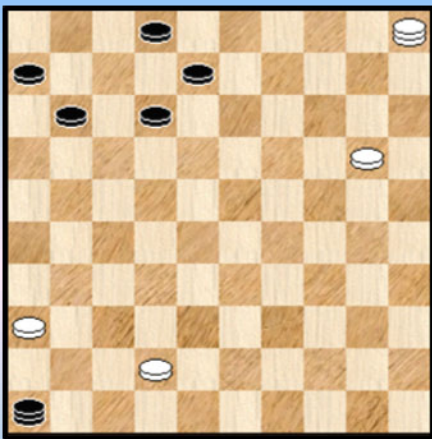
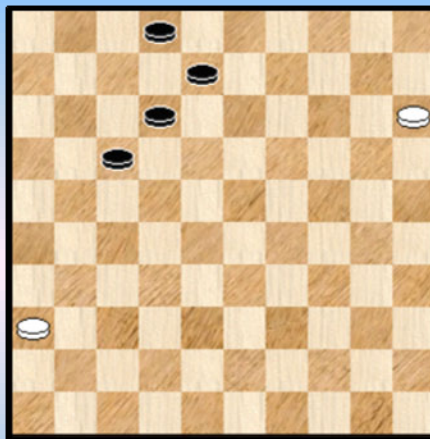

Diagram 7 Waz

43. 20-15 ?

Een ernstige misser. Na 43. 36-31 02-07 44. 31-27 11-16 ? (of ?) 45. 27-21 16x27
46. 20-14 46x10 47. 05x32 wint wit.

43. ... 11-17 ! de enige zet waarmee zwart profijt kan trekken uit de situatie.

Heeft wit over het hoofd gezien dat zwart zal slaan naar veld 23 of heeft hij gewoon getaxeerd dat de resterende stand nadien toch wel zou winnen ?

44. 42-37 Moet nu wel want op 44. 42-38 12-18 45. 38-32 46x23 46. 05x11 06x17 overschrijdt

zwart de lange lijn 46-05 met remise.

44. ... 46x23 **45.** 05x11 06x17 **Diagram 7**

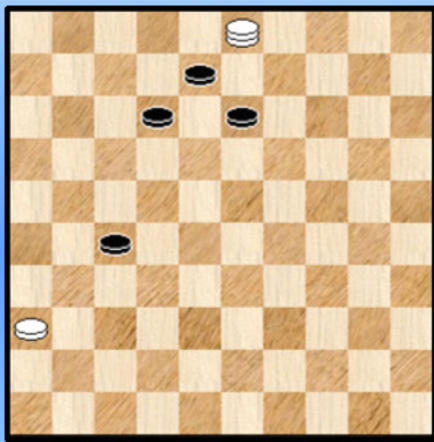
Wit is aan zet en komt op tijd om de lange lijn te blokkeren. Het lijkt wel of hij daarmee gewonnen spel heeft. Maar schijn bedriegt, de stand is analytisch remise ... Om die remise binnen te halen moet zwart natuurlijk erg korrekt spelen. Geen al te gemakkelijke taak, de stand is niet zo eenvoudig. Althans voor ons, menselijke spelers 😊.

46. 15-10 17-22 **47.** 10-05 22-27

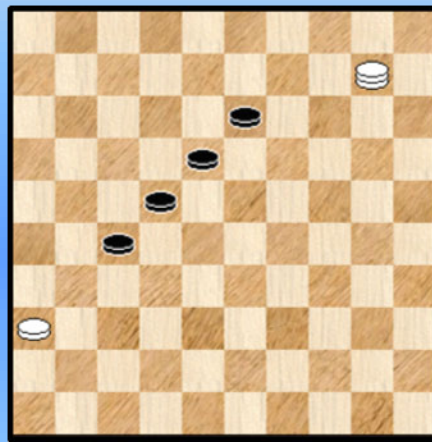
Zwart blijft op remise - koers. Niet goed was : **47.** ... 12-17 ? **48.** 05-32 ! en dan bijvoorbeeld 02-07 **49.** 36-31 08-13 **50.** 32-16 07-12 **51.** 16-32 13-18 **52.** 32-14 17-21 **53.** 31-26 +

48. 05-14 08-13 **49.** 14-03 02-08 Zie **diagram 8**

Diagram 8 Waz

(Analyse) Diagram 9 10-37 !

Een wat rare zet op het eerste zicht, maar even effectief als de andere mogelijkheid :

49. ... 12-18 **50.** 03-08 13-19 **51.** 08x30 18-23 ! **52.** 30-43 23-29 **53.** 43x16 29-34

=> **54.** 16-49 34-39 =

=> **54.** 16-43 34-40 **55.** 43-39 40-45 **56.** 39-50 02-07 **57.** 36-31 07-11 **58.** 50x06 =

In **diagram 8** kan wit 2 wegen bewandelen

In de eerste plaats kan hij de lijn 46-05 bezet houden. Zwart zal er echter steeds in slagen de driepoot 18-22-27 te vormen om daarmee de afruil 27-31 uit te voeren en meteen remise te forceren. Hij moet hierbij wel voorzichtig te werk gaan en zo nodig een tempo in reserve houden :

50. 03-14 12-17 **51.** 14-10

=> **51.** ... 13-18 **52.** 10-14 17-22 **53.** 14-37 08-13 ! Wit moet weg van veld 37 en zwart kan de afruil 27-31 uitvoeren en met 3 resterende schijven wordt het remise.

=> **51.** ... 08-12 ? **52.** 10-04 12-18 **53.** 04-10 17-22 zie **diagram 9** **54.** 10-37 ! 27-31 **55.** 37x26

We beperken ons tot de voornaamste (en afgeknotte) varianten :

++ **55.** ... 22-28 **56.** 26-17 +

++ **55.** ... 18-23 **56.** 26-42 22-27 **57.** 42-38 23-28 **58.** 38x16 28-33 **59.** 16-02 +

++ **55.** ... 13-19 **56.** 26-42 22-28 **57.** 42-38 +

In de partij kiest wit voor de tweede weg.

50. 03-25 12-17 ! de enige die remise geeft

=> 50. ... 27-32 51. 25-43

++ 51. ... 13-19 52. 43x16 +

++ 51. ... 32-37 52. 43-48 13-19 53. 48x26 19-24 54. 26-48 24-29 55. 48-39 +

=> 50. ... 12-18 51. 25-03 +

=> 50. ... 13-18 51. 25-43 18-23 52. 43x16 12-17 53. 16-02 08-12 54. 02-24 23-28 55. 24-38 +

=> 50. ... 13-19 51. 25-43 +

51. 25-03

Wit kan het ook proberen natuurlijk via (onmiddellijk) 51. 25-14 08-12 (niet 13-18 ? of 17-22 ? die beiden verliezen) 52. 14-10

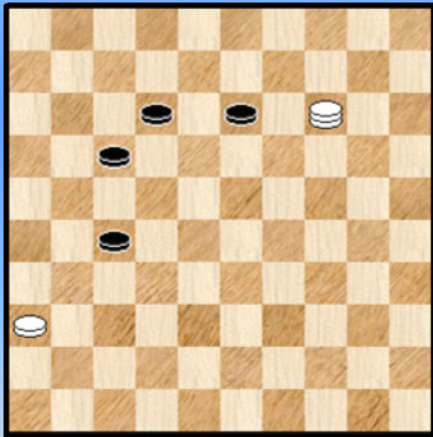
=> 52. ... 17-22 ?

=> 52. ... 12-18 ?

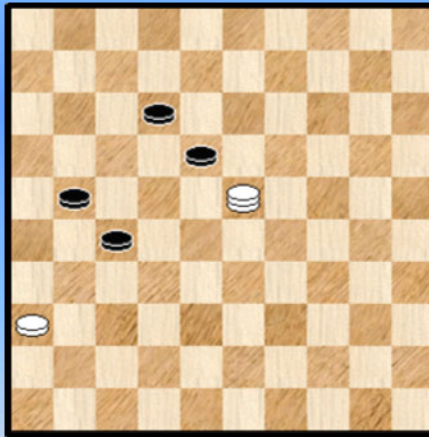
=> 52. ... 17-21 53. 10-23 12-17 54. 23-28 13-18 55. 28x11 18-23 =

51. ... 08-12 52. 03-14 **diagram 10**

Diagram 10 Zaz

Diagram 11 Waz

Het blijft verraderlijk ... 52. ... 17-21 !

Opnieuw de enige die de remise houdt. Zwart speelt het erg goed.

53. 14-23 ! wit optimaliseert de kansen door de foutmarge voor zwart te vergroten.

53. ... 13-18 ? Zie **diagram 11**

=> Ook met 21-26 kwam zwart er niet : 53. ... 21-26 ? 54. 23x07 27-32 55. 07-02

++ 55. ... 13-19 56. 02x24 32-37 57. 24-19 37-42 58. 19-37 42x31 59. 36x27 +

++ 55. ... 13-18 56. 02-07 18-22 57. 07-11 22-27 58. 11-16 26-31 59. 16-21 ! 27x16
60. 36x38 16-21 61. 38-32 21-26 62. 32-27 +

=> Nodig en gedwongen was : 53. ... 12-17

++ 54. 23-28 13-18 55. 28x11 18-23 56. 11-33 27-32 57. 33-42 21-26 58. 42-15 23-28
59. 15-10 28-33 60. 10x37 26-31 ! = (en niet 60. 33-39 61. 36-31 ! +)

++ 54. 23-37 21-26 55. 37-14 17-22 (ook via 13-18 kan het) 56. 14-23 13-18
57. 23x07 27-31 ! 57. 36x18 26-31 =

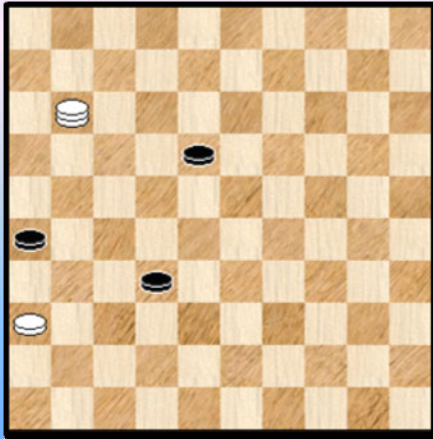
54. 23-37 ! alleen deze wint

54. ... 21-26

Op 54. ... 18-22 komt 55. 37-26 + en op 54. ... 12-17 volgt 55. 37-28 +

55. 37-28 ! alleen deze 12-17 56. 28x11 slaan naar veld 6 geeft remise.

Diagram 12 Waz

56. ... 27-32 gedwongen Zie **diagram 12**

Wit kan nu alsnog de partij op een fraaie manier afmaken, namelijk door een damoffer gevolgd door oppositiewinst.

Ook de enige manier trouwens om de stand te winnen.

57. 11-07 ! 18-22 58. 07-11 22-27 59. 11-16 26-31
60. 16-21 !! 27x16 61. 36x38 2-0

Wat krijgen we met dit eindspel op onze **(dam) schotel** ? Wel , vooreerst hebben we een Kingsrow - luik. De reden waarom we dit eindspel opnemen. Kingsrow haalt er gemakkelijk de winst uit. In het partijvervolg komt er een aangename dam - afname voor die echter niet ten volle wordt benut door de wit - speler.

Daardoor ontstaat er een erg verraderlijk linie eindspel dat beide spelers aanvankelijk perfect behandelen. Een foutje van zwart laat wit uiteindelijk toe op een erg aangename te besluiten.

Alles samen een mooi geheel.

- - - - - o - O - o - - - - -

4. Marc De Meulenaere - Erwin Heunen (Interland Nederland - België 2011 , bord 4)

De fase naar het eindspel toe wordt door Marc sterk behandeld. Zwart staat onder druk en wellicht deels daardoor loopt hij in een combinatie en verliest zo de partij.

In PDFje 14 stelden we de vraag wat het zou geworden zijn zonder de fout. Had zwart zich dan kunnen redden ?

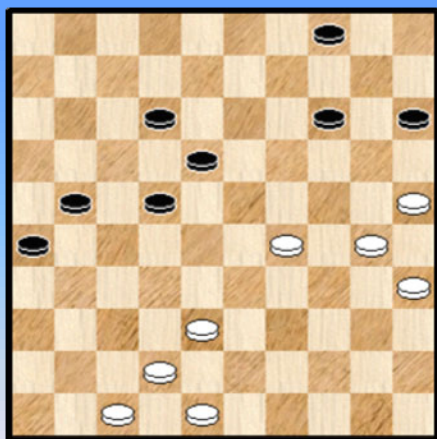
Eigenlijk bleven we het antwoord schuldig want Flits was ontoereikend om dit uit te vissen, althans in een ergens beperkte analysetijd. We voegden er wel aan toe dat Kingsrow allicht een antwoord zou kunnen bieden ...

Welnu, we hebben Kingsrow daadwerkelijk bij de hand en proberen het eens opnieuw. We nemen vooreerst als introductie de tekst mee uit PDF 14, of iets korrekter nog : het gedeelte naar de betreffende stand(en) toe.

We gaan nu naar de eindfase, het zwaardere werk zeg maar.

Diagram 1 Waz

Er staat een plus - miniatuurstand op het bord (8 om 8 schijven). Kortom weinig materiaal.

Een losse blik zou licht voordeel geven aan wit. In feite moet zwart in deze stand erg op zijn hoede zijn. We gaan geen opsomming geven van de verschillen tussen beide kleuren en waarom de witte stand merkkelijk beter uitvalt. Dit valt af te lezen uit het vervolg.

Vooraleer we starten zeggen we er nog bij dat wit de schijven op een erg kundige manier hanteert, met gevoel voor alle aspecten van de stand.

41. 38-33 ! 04-10

Gekozen uit drie antwoorden. Er dreigde immers 33-28.

=> Op 41. .... 14-19 komt 42. 30-24 19x30 43. 35x24 met toch een beetje benauwende stand.

=> Wellicht de beste van de drie is 41. ... 22-27 42. 29-24 27-31 (op 42. ... 27-32 43. 24-19 14x23 44. 25-20 15x24 45. 30x37) 43. 42-37 31x42 44. 48x37 en zwart houdt stand

42. 42-37 ! Opnieuw de juiste zet. Beter dan 42-38.

42. ... 21-27

We doorlopen de andere antwoorden van zwart :

=> 42. ... 22-27 ? 43. 30-24 +

=> 42. ... 15-20 ? 43. 33-28 22x24 44. 30x19 14x23 45. 25x05 +

=> 42. ... 14-19 ? 43. 30-24 19x30 44. 35x24

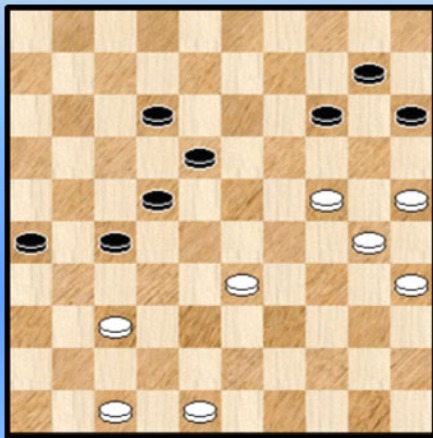

++ 44. ... 21-27 45. 47-42 27-31 46. 42-38 31x42 47. 48x37 +
 ++ 44. ... 22-27 45. 33-28
 > 45. ... 10-14 46. 28-22 14-19 47. 24x13 18x09 48. 22x31 +
 > 45. ... 27-32 46. 29-23 18x20 47. 25x05 +

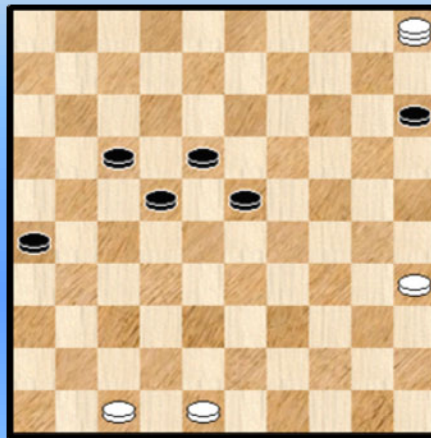
=> 42. ... 12-17 43. 30-24 14-19 44. 24x13 18x09 45. 35-30 21-27 46. 30-24 27-31 47. 48-42
 ++ 47. ... 10-14 48. 29-23 31-36 49. 33-29 17-21 50. 23-18 ! 22x13 51. 29-23 15-20
 52. 24x15 21-27 53. 42-38 13-19 54. 23-18 en waarschijnlijk stevent wit op de overwinning af
 ++ 47. ... 17-21 48. 29-23 31-36 49. 42-38 Zwart heeft het wel benauwd maar hier worden de remisegrenzen niet overschreden.
 De niet - evidente varianten na 42. ... 12-17 vereisen grote zorgvuldigheid en dit voor de beide kleuren.

43. 29-24 opnieuw de juiste zet. **Diagram 2.**

Diagram 2 14-19 ?

(Analyse) Diagram 3 Zaz

43. ... 14-19 ?

We vermoeden dat zwart de kleine na - combinatie niet gezien heeft, anders zou hij allicht gekozen hebben voor 12-17.

=> Verboden was in elk geval 43. ... 27-31 44. 24-19 31x42 45. 48x37 14x23 46. 25-20 15x24 47. 30x08 + Een Napoleon.

=> Het beste zwarte antwoord , maar daarom niet zorgenvrij :
 43. ... 12-17 44. 24-19 14x23 45. 37-32 27x29 46. 30-24 29x20 47. 25x05

De (analyse) stand van **diagram 3** ziet het licht. Erg moeilijk te beoordelen of dit wel of niet wint. Gezien zwart er toch niet voor heeft gekozen zetten we deze (kleine) "Kingsrow" - kopbrekens maar opzij ☺ .

44. 24x13 18x09 45. 37-32 ! 27x29 46. 30-24 29x20 47. 25x05 **2-0** (1.41/1.57)

Een uitstekend behandeld partij - einde door de witspeler. En misschien er ook nog aan toevoegen dat de **hangende schijf** op 10 deel was van de zwarte moeilijkheden.

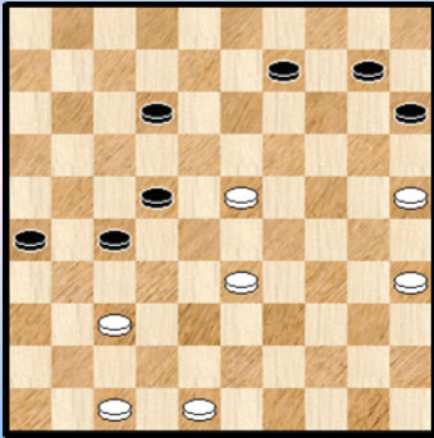
Epiloog :

Van Marc kreeg ik volgende reactie :

*Erwin (Geunen) stak in hevige tijdnood stak, met nog 9 zetten te gaan in 2 minuten.
 Bij Truus en Flits viel me op dat bij zet 43 zet wel eens 30-24 ! als beste zet uit de bus kan komen,*

vanwege de verplichte afruil en dan geforceerd 29-23 met duizend en één prachtige zetjes voor wit !

(Analyse) Diagram 4 Zaz

De keuze die ik maakte (29-24) lag voor de hand ! Een dubbele dreiging ! al is de kracht van 12-17 niet te onderschatten (remise ? winst ?). De tijdsdruk werd mijn tegenstander fataal in zijn keuze .

We afficheren nog eens het (analyse) diagram na
43. 30-24 14-19 44. 24x13 18x09 45. 29-23 !

Wit blijft in deze stand erg goed staan.
Maar, is dit voldoende voor de volle buit ? Een open vraag.

Alleen de PC Blues lezer kan hierin opheldering brengen ...

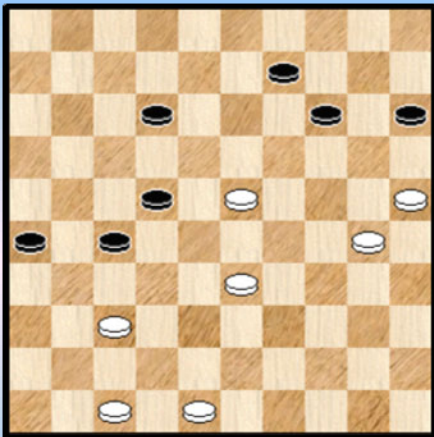

Eigenlijk liggen er dus **twee vragen** voor ons open. Enerzijds de opmerking van Marc zelf die resulteert in diagram 4 en korrespondeert met de zet 43. 30-24. En anderzijds de stand van diagram 3, volgend uit 43. 29-24.

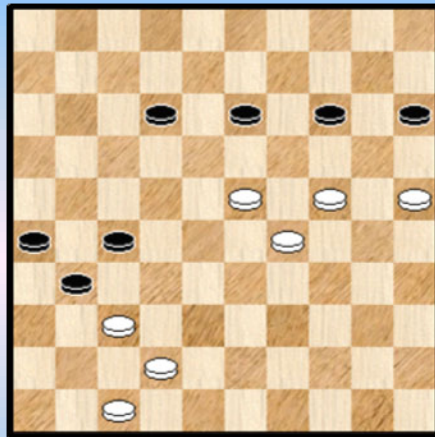
We starten met het beantwoorden van de suggestie van Marc (diagram 4 dus) want dat is de gemakkelijkste van de twee opgaven.

45. 10-14 (zwart kan ook starten via 45. ...27-31)
46. 35-30 ! **diagram 5**

(Analyse) Diagram 5 Zaz

(Analyse) Diagram 6 Zaz

Deze zet moet absoluut. Wit moet 09-13 en 13-19 tegengaan.

=> Nu moet zwart op zijn beurt vooral niet aandringen met 46. ... 09-13 ? 47. 30-24 15-20

De beste, als het dichtslibt heeft zwart geen kans. 48. 24x15 13-19 49. 33-29 19x28
50. 29-24 28-33 51. 24-20 33-39 52. 20x09 39-44 53. 09-03 12-18 54. 15-10 +

=> Dus : 46. ... 27-31 47. 48-42

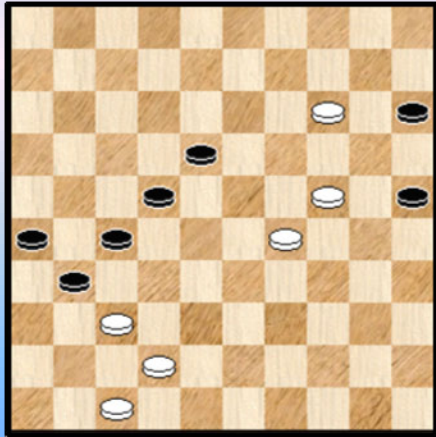
Na 47. 37-32 09-13 48. 30-24 12-18 49. 23x12 22-27 50. 32x21 26x08 =

47. ... 09-13 48. 30-24 22-27 ! 49. 33-29 zie **diagram 6**

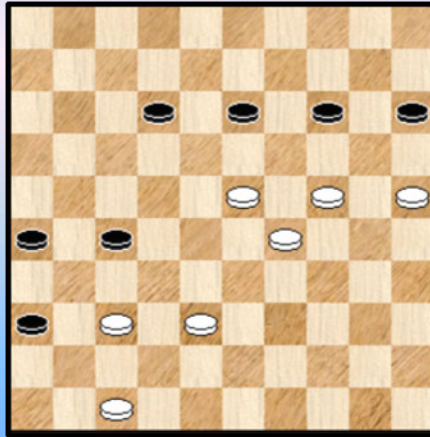
Zwart kan nu op twee manieren naar de remise - haven toe :

=> 49. ... 13-18 ! 50. 25-20 14x25 51. 23-19 12-17 52. 19-14 17-22 ! **Diagram 7**

(Analyse) Diagram 7 Waz

(Analyse) Diagram 8 Zaz

Wit heeft duidelijk een manko aan vrije zetten en moet noodgedwongen besluiten tot 53. 24-19 25-30. We stoppen de (remise) variant hier , al voegen we er wel nog aan toe dat zwart het vervolg voorzichtig moet aanpakken.

=> We duiden ook de tweede remise - optie aan :

49. ... 31-36 50. 42-38 **diagram 8**

++ 50. ... 12-17 ! 51. 38-33 15-20 (51. ... 27-31 kan ook en komt neer op zettenverwisseling)
52. 24x15 13-19 53. 23-18 27-31 54. 37-32 17-22 55. 18x27 31x22 met deze keer een duidelijker
remise in het vershiet voor zwart.

++ Dat er helemaal geen overschot is bij dit alles toont : 50. ... 13-18 ? 51. 38-33

>> 51. ... 26-31 52. 37x26 27-32 53. 26-21 32-37 54. 21-17 12x21 55. 23x12 en wit wint dit.

>> 51. ... 27-32 52. 37x28

>1 52. ... 26-31 53. 24-20 15x24 54. 29x09 18x38 55. 09-03 12-18 56. 03-26 +

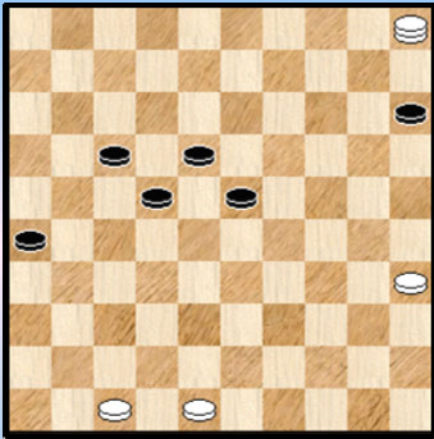
>1 52. ... 15-20 53. 24x15 26-31 54. 25-20 14x25 55. 15-10 31-37 56. 10-04 37-41
57. 04x31 36x27 58. 47x36 +

(tussen) Besluit :

Vanuit diagram 4 kan zwart dus (analytisch) remiseren. Of het in de partij zo eenvoudig zou lopen betwijfelen we eigenlijk een beetje. Enkele zetten zijn helemaal niet vanzelfsprekend en het is toch vooral zwart die de (geestelijke) arbeid moet verrichten. Overigens hebben we een tweetal varianten afgeknot waar er ook nog wel enig (remise) werk aan de (dam) winkel is.

Over naar de tweede vraag : wat met **diagram 3** ? Om niet te moeten terugbladeren hernemen we diagram 3 en starten op een nieuwe bladzijde.

(Analyse) diagram 3 Zaz

(Analyse) diagram 9 Zaz

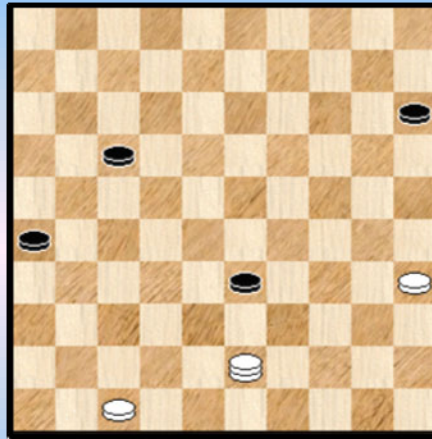

Diagram 3. Zwart heeft de keuze tussen 22-28 en 23-29.

We nemen eerst **22-28** onder de (dam) loep.
47. ... 22-28 48. 48-43 ! de beste

Wit dreigt op te rukken met schijf 43 en een schijf los te **peuteren**. Zwart kan alleen maar oprukken naar veld 27 om dit te beletten :

=> 48. ... 17-22 ? 49. 43-39 (of naar 39) en wit zal winnen.

=> 48. ... 18-22 ! dit is duidelijk sterker

++ Nu kan wit niet vervolgen met 43-39 wegens : 49. **43-39 ?** 23-29 50. 05x32 29-33 !
51. 39x28 22x33 52. 32-43 **diagram 9** maar het eindspel is duidelijk niet meer te winnen voor wit.
We geven de voornaamste varianten (niet alle varianten dus) :

52. ... 17-22 53. 47-42

>> 53. ... 22-27 54. 43x16 33-39 55. 16-49 15-20 56. 35-30 26-31 en wit moet de rol lossen

>> 53. ... 26-31 54. 35-30 22-28 55. 30-25

>1 55. ... 31-36 56. 42-37 38-32 57. 37x39 36-41 =

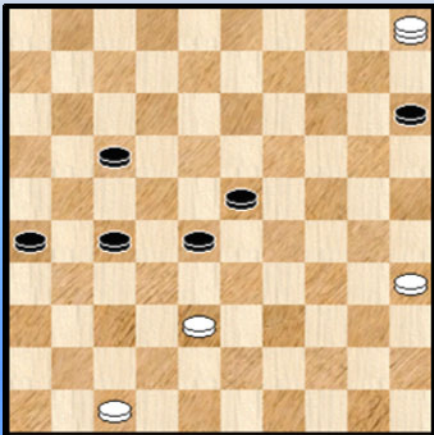
>1 Niet 55. ... 28-32 ? 56. 43x36 33-39 57. 36-22 39-43 58. 42-38 43x32
59. 22-33 32-37 60. 33-47 +

>1 En ook niet 55. ... 33-39 ? 56. 43x34

>2 56. ... 31-36 57. 34-43 +

>2 56. ... 28-33 57. 34-43 +

(Analyse) diagram 10 Waz

++ Maar wit heeft sterker dan 43-39 : 49. **43-38** 22-27
gedwongen zie **diagram 10**

Wat moet wit doen ? Schijf 38 staat gepend. En aan 47 mag vooral niet geraakt worden.

Het wordt dus óf 05-14 óf 35-30.

Het verschil tussen winst en remise. We kijken :

>> 50. **35-30 ?** 15-20 (vooral niet 05-10 ? ☺)

51. 30-25 26-31 (niet 51. ... 20-24 ? 52. 38-33 +)

52. 25x14 28-32 (ook via 31-37 gaat het) 53. 38-33 31-37

54. 14-10 of ? 23-29 55. 33x24 37-42 56. 47x38 32x43 =

>> Vandaar 50. **05-14 !** een sterke en analytisch winnende zet.

Wat moet zwart doen ? :

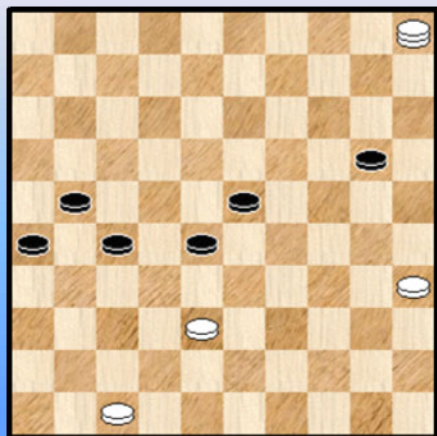
>1 50. ... 26-31 51. 14-25 ! en de dreiging 38-33 valt niet te pareren.

>1 50. ... 27-31 51. 38-33 28x39 52. 14x44 Schijf 17 gaat verloren en wit wint.

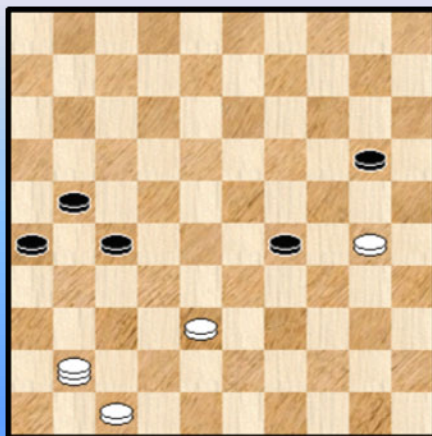
>1 50. ... 17-21 51. 14-05 Ook via 35-30 kan het, bepaalde spelgangen komen trouwens terug.

51. ... 15-20 gedwongen want zwart moet rekening houden met 38-33 zie **diagram 11**

(Analyse) diagram 11 Waz

(Analyse) diagram 12 Zaz

52. 35-30 !

De enige die wint. Na het eveneens sterk lijkende 52. 05-10 ? geraakt wit er toch niet. Dit komt vooral doordat zwart kan oprukken naar veld 24 met gevolgen voor de eindspelletjes na een mogelijke afruil.

Nu wint wit probleemloos na 52. ... 20-25 ? 53. 30-24 27-31 54. 38-32 28x37 55. 05x46 +

Zwart moet dan ook wel besluiten tot : 52. ... 23-29 53. 05x41 **diagram 12**

Slaan naar het veld 41 was een must , gelet op het (eventueel) nadien komende 20-25 van zwart.

>2 53. ... 20-25 54. 30-24 ! de enige 29x20 55. 41-36 26-31 de beste nog 56. 38-32 27x38 57. 36x49 25-30 58. 49x16 30-34 59. 16-11 en wit wint aan de hand van een gekend triktrak - eindspelletje.

>2 53. ... 20-24 54. 30x19 29-34 55. 41-36 +

>2 53. ... 27-31 Wit kan het nu op twee manieren afmaken :

>3 54. 41-32 29-33 ! 55. 38x29 * 20-25 56. 32x16 25x23 57. 16-07 23-28 58. 07-11 28-32 59. 11-16 32-37 60. 16-11 31-36 61. 11-28 36-41 62. 47x36 37-42 63. 28-37 42x31 64. 36x27 +
Rechtlijnig en elegant.

>3 54. 30-24

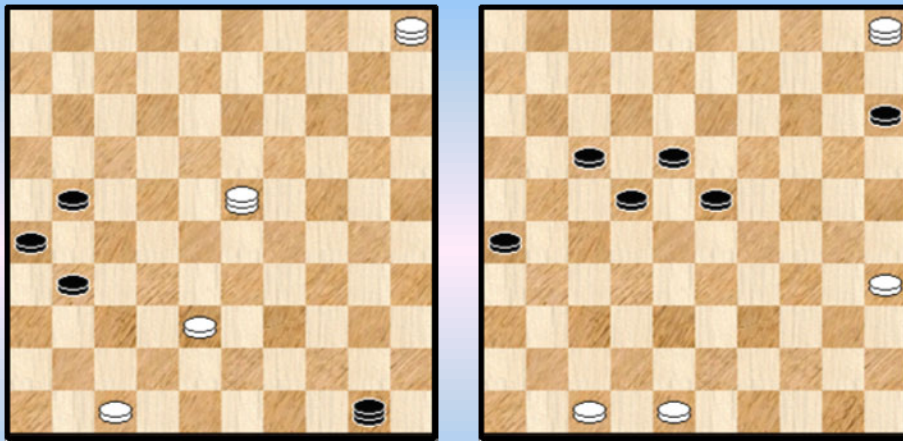
>4 54. ... 20-25 55. 24x33 25-30 56. 41-23 30-35 57. 38-32 +

>4 54. ... 29-34 55. 24x15 34-40 56. 15-10 40-44 57. 10-05 44-50 58. 41-23 ! **diagram 13**
58. ... 50-45 of ? 59. 23-34 45x42 60. 47x38 +

We kunnen natuurlijk het mooie plaatje niet opzij laten. In **diagram 13** wordt de zwarte dam in alle gevallen gekidnapt.

(Analyse) diagram 13 Zaz (verliest) Diagram 3 Zaz

Terug naar **diagram 3**. We hebben dus het zwarte antwoord 22-28 behandeld en kunnen effectief besluiten dat dit (**analytisch**) gewonnen blijkt.

Geen gemakkelijke stuff echter en wat dit in de partij zou geven is een wat open vraag ...

We hebben nog de tweede mogelijkheid van zwart te goed 47. ... **23-29**. Een harde (dam) noot om kraken ... Nu kan wit natuurlijk niet naar veld 32 (of verder) door 22-28 =

Wit heeft twee kansrijke voortzettingen

I. 48. 35-30

=> 48. ... 29-33 ? 49. 05-28 33-38 50. 28-44 en wit zal relatief gemakkelijk alle zwarte tegenstand breken.

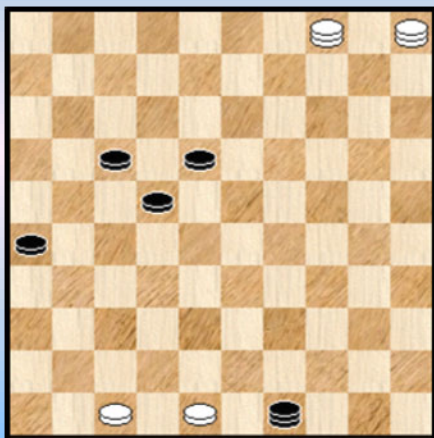
=> 48. ... 17-21 49. 05-23 29-33 50. 23x07 en ook hier komt het in orde

=> 48...15-20 49. 30-24 wat anders ?

++ 49. ... 29-34 50. 24x15 34-39 51. 15-10 39-44 52. 10-04 44-49 zie **diagram 14**

++ 49. ... 20-25 50. 24x33 25-30 51. 33-29 30-35 en we komen terug naar diagram 14 toe.

(Analyse) Diagram 14 Waz

Een mooie 9x9 stukken - stand en bijzonder **intrigerend**. Een echte sleutelstand waar het in principe niet zo veel belang heeft wie aan zet is.

Zou het mogelijk zijn dat dergelijke stand wint ? Kingsrow blijft het antwoord schuldig.

Ja, dat laatste is dus ook mogelijk 😊. De eerste keer dat Kingsrow het antwoord schuldig blijft. In een 9 stukken stand nota bene. Niet dat we aan getwijfeld hebben dat dit er wel eens zou aan komen ...

We hebben niet echt geprobeerd om de stand wat verder te ontleden omdat we een beetje vrezen dat dit gewoon te moeilijk zal uitvallen.

We vermoeden dat het niet echt mogelijk is om de zwarte stelling uit verband te spelen.

Schijf 18 kan niet worden aangevallen. Een witte dam kan niet op de velden 49 tot 32 komen wegens 22-28.

En bijkomende grapjes. In de diagramstand moet zwart bijvoorbeeld weg van veld 4 :

53. 05-19 ? 22-28 !

=> 54. 04x06 49-32 ! 55. 06x33 32x14 =

=> 54. 04x50 49-35 =

Een eventuele achterloop op veld 21 biedt misschien perspectieven maar als zwart het kwadrant 01-16-49 houdt wat dan ? Ook kan er gedacht worden aan achterlopen op veld 7 om de schijf op 23 te veroveren.

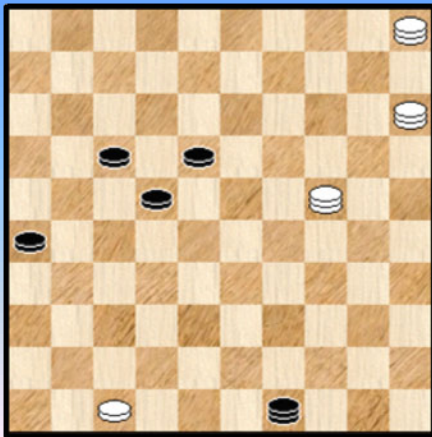
En wat met het **vermete**le idee om een derde schijf naar dam te loodsen. Wanneer dit zou lukken dan wordt de stelling winnend. Maar dit lijkt gewoon ondoenbaar.

En dan dit : zwart kan de "vesting" zo laten maar de mogelijkheid bestaat om verder naar de rand te migreren en een andere opstelling te kiezen ...

Een laatste bedenking : om tot remise te besluiten zou men alle mogelijke pogingen van wit kunnen opsommen en telkens de passende , neutraliserende actie van zwart kunnen noteren ... Een originele manier om de zaak aan te pakken ?

(tussen) Besluit : de voorzetting 47. ... 23-29 48. 35-30 wint op 1 variant na, waar de analytische uitkomst niet vaststaat, wegens te moeilijk. Maar eigenlijk denken we : remise.

Diagram 15 Zaz, wit wint

Als klein **tussendoortje** de stand van **diagram 15**.

Zwart heeft zijn egestelling niet verlaten. Wit bezit een derde dam en heeft de sleutelstelling opgebouwd. Zwart is aan zet.

Losstaan kan niet, omwille van de vele zetjes.

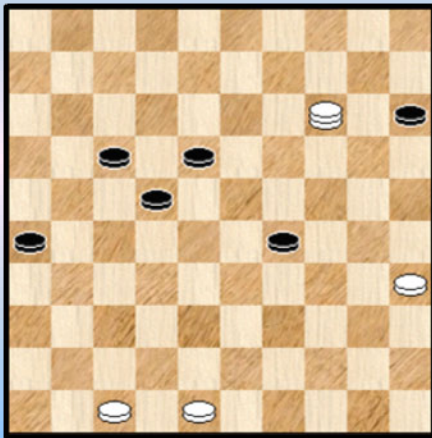
Indien zwart geen materiaal wil offeren moet hij dus wel :

=> 01. ... 49-16 02. 24-02 16-49 03. 02-07 en de eerste schijf valt. De rest wordt makkelijker.

=> 01. ... 49-35 02. 24-02 35-49 03. 02-07 +

II. Er blijft natuurlijk nog een andere kansrijke voortzetting over voor wit. Ingeleid door een de zet die we eerder al eens tegenkwamen, in lichtjes andere omstandigheden : 48. 05-14 !

Diagram 16 Zaz

Om het volgen iets te vergemakkelijken plaatsen we de bijbehorende stand : **diagram 16**.

We hernemen eerst nog even enkele kenmerken van deze stand : de lijn 46-05 speelt een belangrijke rol, verder heeft wit exakt 4 stukken en mag er dus geen enkel kwijt raken (althans naar een eventueel overmachtseindspel toe).

Wat kan zwart doen in diagram 16 ?

=> 48. ... 29-33 49. 14-28 ! 33-38 50. 28-44 ! +

=> 48. ... 26-31 49. 14-23 +

=> 48. ... 17-21 49. 14-23 29-33 50. 23x07 +

Blijven dus over : 48. ... 29-34 en 48. ... 22-27. Nu wordt het ernstig.

=> 48. ... **29-34**

Nu vooral niet 49. 14-25 ? 15-20 50. 25x21 26x17 en zwart wint.

Wel : 49. 48-43 schijf 34 moet immers gestopt worden 49. ... 22-27

Nu kan wit het op meerdere wijzen afwerken. Hetgeen niet betekent dat het makkelijk gaat. We tonen twee manieren :

++ 50. 14-25 34-39 (op 50. ... 34-40 51. 35x44 27-31 of ? 52. 25-14 +) 51.43x34 27-32 52. 34-29

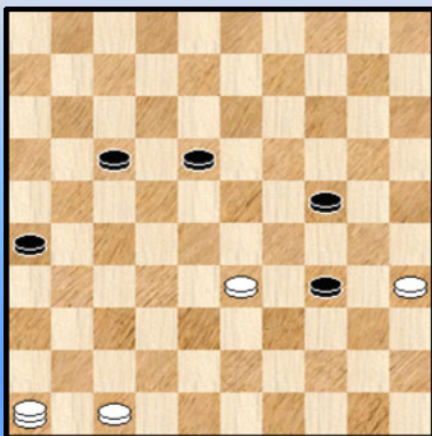
>> 52. ... 32-38 53. 47-42 38x47 54. 29-24 47x20 55. 25x11 +

>> 52. ... 18-22 53. 25-14 32-38 54. 14-25 ! met niet te pareren dreiging 48-42, enz. ... +

>> 52. ... 17-21 53. 25-14 (ook via 25-09 komt wit er) 32-38 54. 14-25 ! enz... +

++ 50. 43-38 27-32 (anders komt 38-33) 51. 14x46 15-20 (op 51. ... 34-29 volgt niet 38-33 maar wel 46-32 +) 52. 38-33 20-24 ! **diagram 17**

(Analyse) Diagram 17 Waz

(Analyse) Diagram 18 Waz

53. 46-28 ! de enige die wint. Het probleem voor wit bestaat er vooral in 24-30 en 34-40 te kunnen pareren.

>> 53. ... 18-22 54. 28-23 24-29 55. 33x24 34-39 56. 24-20 39-43 57. 20-14 43-48
58. 14-10 26-31 59. 10-05 met winnend overmachtseindspel.

>> 53. ... 24-30 54. 28x11

>1 54. ... 26-31 55. 35x24 34-40 56. 33-29 +

>1 54. ... 18-23 55. 35x24 34-40 en n u 56. 24-20 ! + (en niet 56. 24-19 ? =)

>> 53. ... 17-21 54. 28-32 18-22 55. 32x16 24-30 56. 35x24 34-40 zie **diagram 18**
57.16-11 ! de enige 22-27 op andere zetten komt een winnend 4x2 overmachtseindspel
58. 33-28 ! echt vanzelf gaat het niet ...

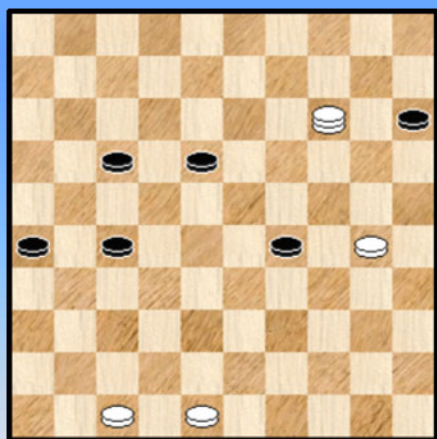
>1 58. ... 40-45 59. 24-20 27-31 60. 20-15 +

>1 58. ... 27-31 59. 28-23 40-45 60. 11-50 +

=> Er blijft nog een laatste antwoord voor zwart : 48. ... 22-27

39. 35-30 ! de sterkste zie **diagram 19**

(Analyse) Diagram 19 Zaz

Een zet die ook in aanmerking leek te komen :
49. 14-28 18-22 ! 50. 28-14 15-20 ! 51. 14x25 29-33 ! en het valt totaal niet meer te zien hoe wit kan winnen.

Na de tekstzet is het weer zoeken voor zwart naar een goed antwoord :

++ 49. ... 15-20 ? 50. 14x25 29-33 51. 30-24 +

++ 49. ... 17-21 ? 50. 14-28 18-23 51. 28x14 29-33

52. 30-24 +

Men ziet in deze variant en in andere die verderop komen dat het een erg subtiel spel betreft waarbij meerdere elementen spelen :

- het bezetten van de lange lijn
- het beletten dat de zwarte schijf op 29 of op 33 verder door kan
- het "vastzetten" van de zwarte schijven op 15 en 29 of 33).

++ 49. ... 17-22 ? 50. 48-43 29-33 51. 30-25 en er is geen uitweg voor zwart

++ 49. ... 29-33 50. 30-24

>> 50. ... 18-22 51. 14-28 33-38 52. 28-14 +

>> 50. ... 33-39 51. 14-28 +

++ 49. ... 27-31 deze zet geeft meer tegenstand.

50. 48-43 !!

>> 50. ... 29-33 51. 30-24 ! +

>> 50. ... 31-36 X 51. 14-25 29-33 52. 25-14 26-31 53. 30-24 +

X men zou hier eigenlijk ook de zet 51. 43-38 !? verwachten, maar vreemd genoeg kan zwart in dit geval analytisch remiseren : 51. ... 17-22 ! de enige, op de meeste andere zetten komt het winnende 14-25. We nemen er één leuke uit :

51. ... 26-31 52. 47-41 ! 36x47 53. 14-25 47x33 54. 30-24 29x20 55. 25x12 +

52. 14-37 de beste 22-27 en onverschillig waar de witte dam naar toe gaat, zwart kan er altijd op de een of andere manier uit. We geven twee mogelijkheden :

>1 53. 37-14 15-20 54. 14x25 27-32 55. 38x27 29-33 =

>1 53. 37-19 18-22 54. 19-46 15-20 55. 30-24 20-25 56. 24x33 25-30 57. 46-23 30-35 en wit moet de rol lossen.

>1 53. 37-28 15-20

>2 54. 30-25 20-24 =

>2 54. 30-24 ? 18-23 55. 28x25 29x20 56. 25x31 26x37 en zwart wint

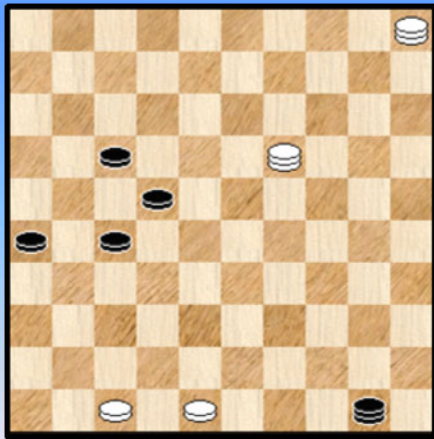
++ 49. ... 18-22 !

Een sterke zet. De laatste mogelijkheid ook voor zwart want al de rest wint zoals we gezien hebben. Een zet die in meer normale omstandigheden niet snel in aanmerking zal komen. Maar hier de sterkste zet. De reden moet gezocht worden in de specifieke **onderstutting** die de twee schijven op 17 en 22 bieden aan de schijf op 29 (of 33). In het bijzonder kan de witte dam niet (op passende momenten) plaats nemen op veld 28 omwille van de schijf op 22.

We geven de witte mogelijkheden :

>> 50. 14-19 15-20

(Analyse) Diagram 20 Waz

>1 51. 30-24 29-34 52. 24x15 34-40 53. 15-10 40-44

54. 10-05 44-50 zie **diagram 20**

>1 51. 30-25 29-34 52. 25x14 34-40 53. 14-10 40-44 54. 10-05 44-50 en opnieuw **diagram 20**

Een beetje de evenknie van diagram 14 met een ietwat gelijkaardige problematiek. Kingsrow ziet niet onmiddellijk hoe dit te winnen.

We geven dit keer geen omkaderende commentaar, alleen dit : diagram 20 kan ook bereikt worden vanuit 14 , in de passende omstandigheden uiteraard.

>> 50. 48-43 29-33

>1 51. 14-37 15-20 =

>1 51. 30-24 17-21 ! =

>1 51. 14-19 15-20 52. 30-25 17-21 53. 25x14 33-38 54. 43x32 27x38 =

>> 50. 48-42 15-20 51. 14x25 29-33

>1 52. 30-24 27-32

>2 53. 42-38 32x43 54. 25x48 26-31 55. 48x12 33-39 =

>2 53. 25-48 22-28 54. 24-19 26-31 55. 19-13 32-37 56. 13-08 33-39 57. 48x25 37x48 =

>1 52. 42-38 33x42 53. 47x38 22-28 =

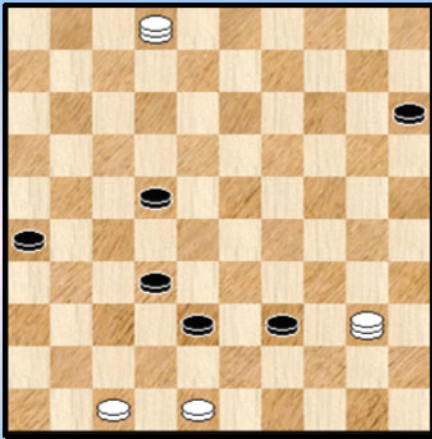
>1 52. 25-20 33-39 53. 20-38 39-43 54. 38x12 43-48 =

>> 50. 14-25 29-33 51. 30-24 27-32 52. 24-19 22-27 53. 19-13 32-38 54. 25-34 27-32

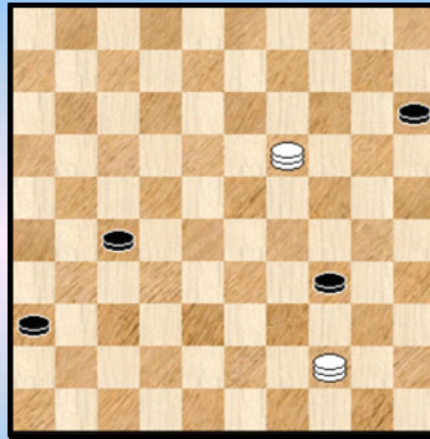
55. 34-40 (wit moet weg van de lijn 48-25) 33-39 56. 13-08 17-22 57. 08-02 Zie **diagram 21**

Op 57. ... 26-31 komt 58. 02-11 + en op 32-37 volgt uiteraard 58. 40-18 + Zwart heeft dus nog de keus tussen 38-43 en 22-27.

(Analyse) Diagram 21 Zaz

(Analyse) Diagram 22 Zaz

>1 57. ... 22-27 ! De juiste keuze. Wat moet wit doen ? Een van de schijven aanvallen gaat niet. Een afwachtende zet komt nog het meest in aanmerking :

58. 40-35

Nu heeft zwart meerdere manieren om aan remise toe te komen. Geen ervan moet als eenvoudig bestempeld worden. We pikken er een uit : 58. ... 39-43 59. 48x39 38-42 60. 47x38 32x34 61. 02-19 26-31 62. 35-44 31-36 zie **diagram 22**

In deze variant , die we afknotten bij dit plaatje (de rest zelf op te lossen dus ☺) heeft wit de lijnen 46-05 en 01-45 in bezit genomen. Toch wint wit niet.

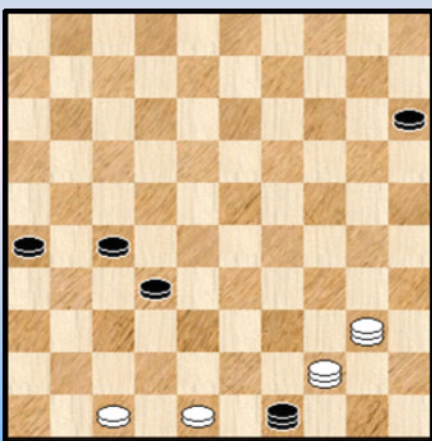
>1 Wanneer zwart zou besluiten tot 57. ... 38-43 ? kan wit nog winnen. Niet makkelijk te vinden echter ...

58. 02-11

>2 58. ... 43-49 59. 11x44 49-38 60. 48-43 38x49 61. 40-35 49x40 62. 35x27 +

>2 58. ... 22-27 59. 11x44 43-49 * **Diagram 23** 60. 40-35 49x40

(Analyse) Diagram 23 Waz

De eerstkomende zet laat zich makkelijk raden, maar naar welk veld daarna te slaan ?

>3 61. 35x49 ? 26-31 ! (op 15-20 zou wit wel winnen) en wit kan proberen zoveel hij wil , steeds remise.

>3 61. 35x44

Nu kan wit wel winnen

>4 61. ... 26-31 62. 44-11 !

>5 62. ... 15-20 63. 11-16 ! +

>5 62. ... 32-38 63. 11-28 ! 15-20 64. 28-10 (dreigt met 10-15) 31-36 65. 10-32 ! +

>4 61. ... 15-20 zie **diagram 24** 62. 48-43 ! de enige die wint. De reden is terug dat de schijf daar volledig tot zijn recht komt omwille van de (komende) zet 44-11.

(Analyse) Diagram 24 Waz

>5 62. ... 26-31 63. 44-11 20-24 64. 11-16 ! +

>5 62. ... 20-25 63. 44-35 32-37 64. 35-19 27-32
65. 19-35 37-41 66. 47x36 32-37 67. 35-19 37-42
68. 19-37 42x31 69. 36x27 25-30 70. 43-39 +

>5 62. ... 27-31 63. 44-33 20-25 64. 33-38 32-37
65. 38-29 31-36 (op 65. ... 25-30 66. 43-39 +)
66. 29-23 36-41 67. 47x36 37-42 68. 23-37 42x31
69. 36x27 25-30 70. 43-39 +

(Besluit)

We zijn aan het einde gekomen van een lange (dam) reis. Een bijzonder **moelijk (praktisch) eindspel**. Ik vermoed dat het voor de PC Blues - lezer die dit heeft doorgenomen een zware dobber is geweest.

Ook voor mezelf een erg moeilijk te behandelen eindspel. In eerste instantie omwille van de moeilijkheidsgraad, uiteraard. Maar ook niet altijd zo gemakkelijk om het naar voor te brengen.

De bedoeling is immers dat naast het in kaart brengen van het eindspel en het leerzame karakter op zich, ook dat het volgen ervan in de mate van het mogelijke wat wordt vergemakkelijkt door het plaatsen van diagrammen op karakteristieke momenten en hier en daar wat duiding te geven bij de gevolgde strategie. Niet altijd evident, vooral niet wanneer er eenduidige konklusies (soms) ontbreken.

Het **karakteriseren** van het eindspel kan misschien gebeuren door de opsomming van een aantal punten. Enkele ervan haalden we reeds eerder aan :

=> Praktisch partij - eindspel

=> De lange lijn 46-05 speelt een belangrijke rol en deels kan men het eindspel als een linie - eindspel beschouwen. Ook andere linies spelen een (minder belangrijke) rol.

=> De witte dam heeft ergens slechts een beperkte actie - radius en kan niet zo makkelijk manoeuvreren.

=> Door het feit dat wit slechts over 4 stukken beschikt , moet hij uiterst zorgvuldig met zijn materiaal omspringen. Voor een (eventueel) vervolg naar een overmachtseindspel heeft hij immers de 4 stukken nodig.

Naar **Kingsrow** toe merkten we het belang van de 8 stukken eindspel database op waardoor Kingsrow beduidend beter scoort dan Flits. Ook stootten we op enkele 9 stukken - standen waar (zelfs) Kingsrow het antwoord schuldig blijft.

Om te eindigen geven we het (analytische verdikt) : **remise**. Althans als we geen fouten hebben gemaakt. De enkele **minieme** remise - gaatjes in dit lastige eindspel laten echter beslist niet toe de partij - uitslag te voorspellen waanneer de combinatie er niet zou geweest zijn. Beide kleuren moeten dermate moeilijke zetten produceren dat het (meerdere malen) alle kanten uit kan. Ergens een geruststelling voor de menselijke speler dat eindspelbeheersing moet (kunnen) lonen.

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium 4 : de Poema (De enige en echte poema - sprong)

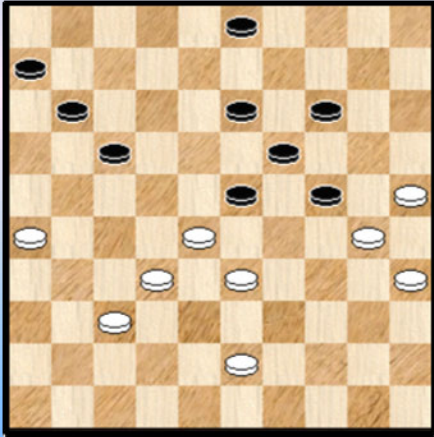

5. Hanssens - Schalley (Ronde 11 van het BK 2011)

Een knappe partij - opzet van de zwartspeler, om daarmee te beginnen. Die hij op een bepaald moment op een erg fraaie wijze naar winst toe had kunnen omsmeden. We tonen hier dit moment :

Diagram 1 13-18 ?

43. ... 13-18 ?

Zwart heeft het (tot nu toe) perfect gespeeld maar "weigert" nu om op een erg **elegante** manier snel de (dam) kroon op het werk te zetten.

Dat kon aldus :

43. ... 03-09 !! 44. 37-31 (moet wel) 14-20 45. 25x03 11-16
46. 03x21 16x49 en de boeken kunnen gesloten worden.

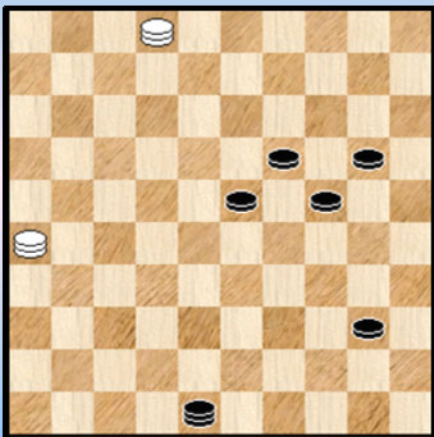
Na de tekstzet blijft zwart overigens bijzonder goed staan en won later ook (en verdiend) de partij. Voor de volledige (en vrij uitgebreide) partij - analyse verwijzen we naar PC Blues deel 6.

Het punt is natuurlijk dat men een aanwezige winst liefst niet laat liggen. Meenemen als het kan.

Een groot gedeelte van de partij - analyse had trouwens te maken met het (moeilijke) eindspel en we stelden de vraag of er ergens (zij het alleen analytisch want in de partij moet dit allicht als een te zware opgave overkomen) toch nog remise - gaatjes scholen in dit geheel.

We gaan het volledige eindspel - gedeelte niet overdoen. Misschien legt Kingsrow ergens wel een extra accenten. U moet er dus (eventueel) deeltje 6 van de serie maar op naslaan. We houden wel nog eens halt bij de twee vragen die we stelden en waar Flits het antwoord schuldig blijft.

(Analyse) Diagram 2 Zaz

De **eerste vraag** wordt visueel vertolkt door **diagram 2**. Wat te denken van dit eindspel, waar zwart aan zet is ?

Gezien zijn 8 stukken database kent Kingsrow uiteraard het antwoord. Zwart wint.

We geven enkele varianten die in principe genoeg duidelijkheid verschaffen en ook enig inzicht in het geheel.

65. ... 40-45

Een logische en normale zet, die allicht ook in een partij zou gespeeld worden. Ook 48-25 komt in aanmerking al kan dit in zekere zin als een zetwisseling worden bestempeld.

Zwarte zetten met het zwarte schijvenblok kunnen niet. En op 65. ... 40-44 zou volgen

66. 26-12

=> 66. ... 44-50 67. 12x29 24x33 68. 02x38 =

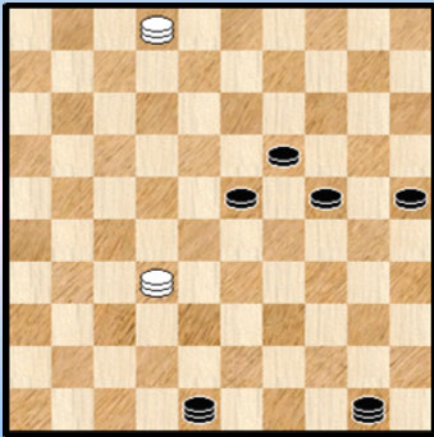
=> 66. ... 23-28 67. 12-23 =

Wit heeft nu niet bijzonder veel mogelijkheden. Hij kan best nog de witte dam op 2 laten staan hetgeen zwart toch wat hindert. Verder kan wit niet aanvallen op veld 12.

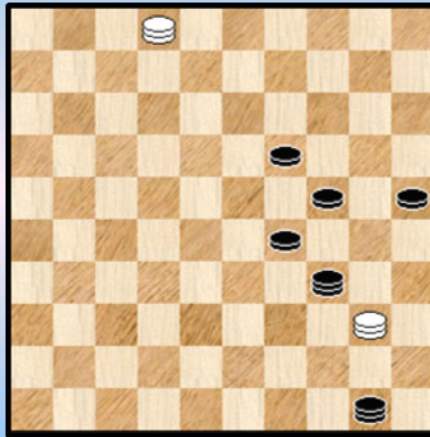

Bijvoorbeeld 66. 26-21 45-50 67. 21-32 een verdienstelijke poging 20-25 zie **diagram 3**

(Analyse) Diagram 3 Waz

(Analyse) Diagram 4 Waz

=> 68. 32-38

++ Niet 68. ... 50-44 ? 69. 38x20 !! 25x14 70. 02x49 =

++ 68. ... 23-29 69. 38-32 50-44 70. 32x05 44-35 71. 02x30 25x34 +

=> 68. 02-07 ? 50-28 69. 07x15 28x46 =

=> 68. 32-49 23-29 niet de enigste, maar wellicht de gemakkelijkste manier om naar winst te gaan , gezien de beheersing van de triktrak - lijnen.

69. 49-40 48-34 **Diagram 4**

++ 70. 40-49 34-45 71. 02-16 24-30 72. 16-38 19-24 73. 38-47 30-35 74. 49-43

>> Niet 74. ... 24-30 ? 75. 47x20 25x14 76. 43x09 =

>> 74. ... 50-33 75. 43-27 24-30 en zwart kan rustig doorschuiven +

++ 70.40-45 25-30

>> 71. 02-16 30-35 72. 16-32 ? 34-43 ! +

>> 71. 02-08 30-35 72. 08-02 50-17

>1 73. 45-50 17-08 74. 02x13 19x08 +

>1 73. 02-07 19-23

>2 74. 45-50 17-12 75. 07x18 23x12 +

>2 74. 07-16 34-40 75. 45x34 29x40 +

Akkoord, niet de enig - mogelijke spelgang, maar toch wel met nog kansjes voor wit. Tevens bevatten ze enkele kleine valstrikken in dit speltype.

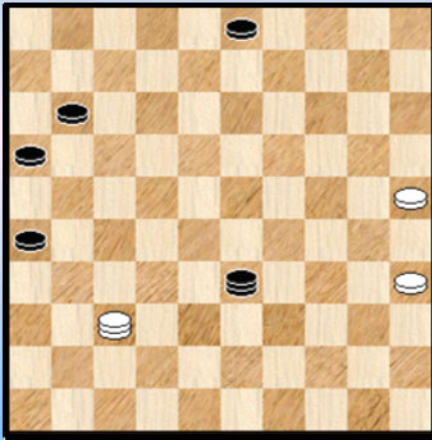
Alles samen genomen is de oplossing van de puzzel relatief eenvoudig en begrijpelijk. En achteraf bekeken hadden we er misschien wel uitgekomen met Flits. Maar het zou toch wel het nodige zoekwerk gevegd hebben en mogelijks enig voorbehoud bij de oplossing.

De strategie is in wezen simpel : door het feit dat zwart de triktrak onder controle heeft kan wit niet echt aanvallen. Ook al omdat het opofferen van een dam alleen kan als er drie stukken geslagen worden. Zwart kan verder rustig, gesteund door de triktrak -beheersing, de schijven naar dam brengen.

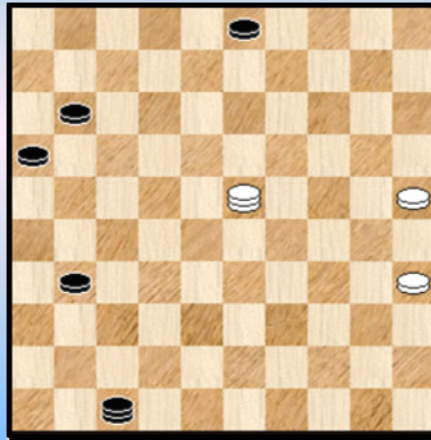
En zoals we allemaal weten winnen 5 dammen van 2 en dus ook 6 dammen 😊.

We hadden nog een **tweede vraag** tegoe. Op een bepaald moment eindigden vier varianten in de volgende vier standen. Zwart is steeds aan zet. Ik voeg er ook nog (kursief gedrukt) de toenmalige tekst bij :

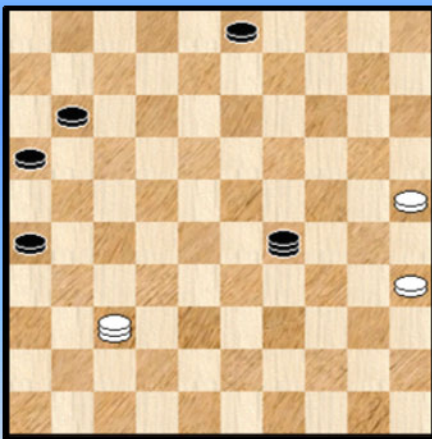
(Analyse) Diagram 5 Zaz

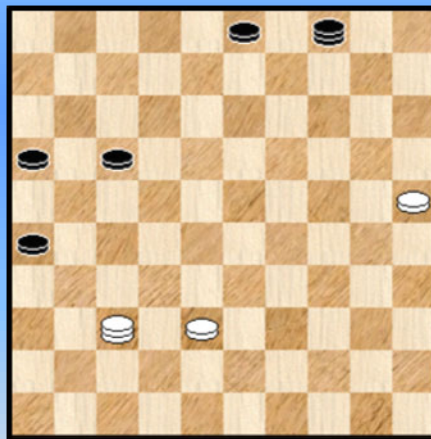
(Analyse) Diagram 6 Zaz

(Analyse) Diagram 7 Zaz

(Analyse) Diagram 8 Zaz

De positie van diagram 7 is minimaal verschillend van deze van diagram 5 zodat deze twee met grote waarschijnlijkheid dezelfde uitkomst hebben.

*De **vraag** horend bij de vier diagrammen is natuurlijk : wint dit voor zwart of is het dan toch remise voor wit ? Flits denkt in de richting van remise. Mijn eigen gokje is ook : remise voor de vier standen. Maar het blijft een moeilijke bedoening.*

De eerste vraag kan natuurlijk beantwoord worden door de 8 stukken database van Kingsrow ...

*Er is ook een **andere (en belangrijke) vraag** : geef de winst (of remise) variant en dit op een enigszins bevattelijke manier. Met andere woorden met een uitgestippelde weg / strategie hoe de winst of remise dan wel bereikt wordt. Het zou wel mooi zijn om dit ooit in een tweede release op te nemen 😊.*

We kijken nog even naar de score die Flits geeft aan de vier eindspelen. Die is op een haar na hetzelfde : - 0,60 Niks uit op te maken dus.

We geven nu het antwoord op de vraag naar de analytische uitkomst :

=> Diagrammen 5, 6, en 7 : zwart wint

=> Diagram 8 : remise

We keken ook even wanneer niet zwart aan zet is maar wel de witte kleur. Welnu , alles blijft analytisch hetzelfde.

Nu deze eerste vraag zo snel en gemakkelijk (😊) is beantwoord blijft natuurlijk het waarom ...

We werpen vooreerst , los van Kingsrow, nog een blikje op de 4 standen.

++ Dat diagram 5 en 7 dezelfde konklusie geven kan nauwelijks verwondering wekken en we hadden dit verwacht.

++ Wél verwonderlijk is dat er diskrepantie bestaat tussen de vier standen. Als eerste inschatting zou men veeleer eenzelfde analytisch resultaat verwachten, weze het nu winst of remise.

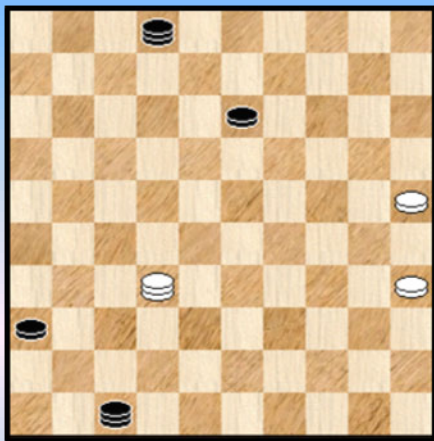
++ Hoewel het origineel niet de vraag was keken we ook naar resultaat met wit aan zet. Alles blijft hetzelfde. Geen volledige evidentie maar in grote lijnen zeker begrijpelijk. Want het gaat tenslotte in eerste instantie over een linie - eindspel en wit bezit de lange lijn.

++ Verder een ietwat vreemde zaak : bij de diagrammen 5, 6 en 7 staat de losse zwarte schijf op 11 wat op de tocht. Toch wint zwart hier. Geen zwarte schijf op de tocht in diagram 8 en hier kan wit tóch remiseren. Ietwat vreemd dus op het eerste zicht al moeten we hier - vooraleer we de varianten gezien hebben - wellicht uit konkluderen dat daar het schoentje dus niet wringt.

Overigens **indien** wit aan zet zou zijn en hij valt in diagram 7 de losse schijf op 11 aan dan speelt zwart 1. 37-28 26-31 2. 28x06 29-23 +

Inderdaad zwart haalt een tweede dam en een derde dam en zal uiteindelijk makkelijk winnen. Overigens zou ook winnen 2. ... 31-37 3. 06-28

Diagram 9 Waz

Wit heeft nu wel de lijn 36- 05 maar zwart bouwt de vangstelling op van diagram 9 waarna wit de hoofddiagonaal moet verlaten, zwart een derde dam kroont en zal winnen.

We geven de opbouw van de definitieve vangstelling met 3 zwarte dammen even uit handen aan de PC Blues - lezer.

++ Nog even over de algemene kenmerken van de vier eindspelen. Het zijn duidelijk linie - eindspelen waarbij de witte dam absoluut de lange lijn moet in bezit nemen / houden. Anders heeft wit geen schijn van kans.

Zoals we in de variant hierboven hebben gezien mag wit die lijn niet verlaten ook niet wanneer hij zwart de schijf op 11 zou kunnen ontnemen.

We nemen nu even **diagram 5** bij de hand. De zwarte dam houdt de lijn 47-15 en belet het spelen van de witte schijven.

01. ... 11-17 02. 37-46

Wit houdt het bij het bezetten van de lange lijn en zorgt er voor dat wit niet door een schijf te offeren de zwarte dam kan weglokken van die lijn.

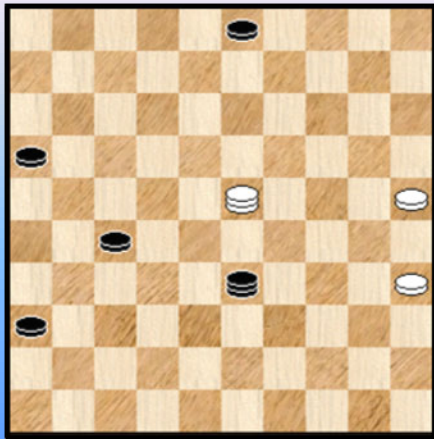
02. ... 26-31 03. 46-41 31-36

=> 04. 41-47 ? 33-28 en zwart kan drie dammen kronen en zal winnen.

=> 04. 41-46 33-38 05. 46-10 17-21 06. 10-05 38-33 07. 05-23 21-27 zie **diagram 5A**

Het cruciale moment.

Diagram 5A Waz

++ 08. 23-05 33-28 09. 05x21 16x27 10. 25-20 36-41 +

++ 08. 23-37 27-31 09. 37x26 36-41 +

++ 08. 23-46 33-50

>> 09. 46-37 27-31 10. 37x26 36-41 +

>> 09. 46-23 50-28 10. 23x21 16x27 11. 25-20 36-41
12. 20-14 41-46 +

Wat moeten we van dit alles denken ?

Wel, vrij verrassend geeft de winst in diagram 5 geen enkele probleem ! Het valt niet te zien wat wit anders kan doen dan de lijn 46-05 zo lang mogelijk bezet houden. Tot hij er af moet. Wit kan niet beletten dat de stand van **diagram 5A** wordt opgebouwd , stand die duidelijk winnend is.

Men kan verder gemakkelijk nagaan dat het opspelen gedurende de variant met 35-30 niks aan het verloop ten gronde verandert. En andere opties voor wit vallen niet te bespeuren.

Het gemak van de winstgang verraste me eigenlijk wat.

Met deze parate kennis bij de (dam) hand kunnen we over **diagram 6** en **7** eigenlijk vrij kort zijn : alle aanwezige kenmerken waarop de winstgang steunt , in het bijzonder de zwarte dam die de lijn 47-15 bezet zodat de witte schijven niet kunnen bewegen, komen ook voor bij de diagrammen 6 en 7. De winstgang verschilt principieel dan ook in niets met deze van diagram 5. We sluiten dus ook de boeken bij diagram 6 en 7.

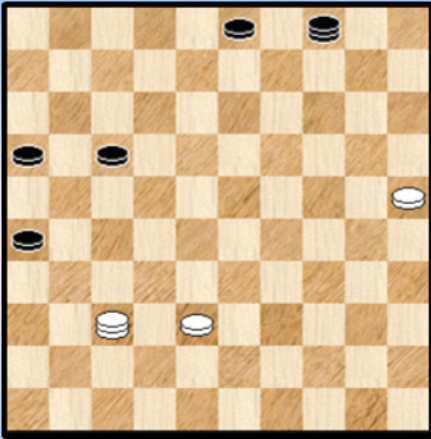
Er blijft natuurlijk nog **diagram 8** ... De typische winstvoering van diagram 5 kan hier duidelijk niet worden toegepast. Om de eenvoudige reden dat de zwarte dam de lijn 47-15 niet beheerst. Verder staat een witte schijf op diezelfde lijn 47-15.

Op zich natuurlijk geen reden waarom zwart de stand niet zou winnen. Men zou bijna geneigd zijn te zeggen dat de winst hier makkelijker moet uitvallen gezien de kwetsbare positie van de witte schijf op veld 38.

Een nadeel moet echter ook wel worden vermeld : ondanks de plaats van de witte schijf midden op het bord kan dit toch complicaties geven en wie weet : is de losse schijf wel zo kwetsbaar ?

Diagram 8 Zaz

We **starten** met een vraag : mag zwart in de diagramstand aanvallen met 04-15 en eventueel aldus de lijn 47-15 in bezit krijgen ?

We kijken eens.

01. ... 04-15

=> 02. 37-28 ! 15x42 03. 28x06

++ 03. ... 42-37 04. 06-22 ! Wit bezet de lijn 36-04. Zwart kan wit wel van die lijn verdrijven maar wit neemt dan de lijn 46-05 met (onherroepelijk) remise.

++ 03. ... 26-31 04. 06-28 ! bezet de lange lijn. Remise.

++ 03. ... 03-09 04. 06-22 09-14 05. 22-28 =

Eigenlijk hebben we hiermee de vraag in negatieve zin beantwoord en kunnen deze (sub) variant stoppen, maar we geven toch enkele andere (winnende) varianten waar zwart zich dus vergist. Leerrijk om het eindspel in de vingers te krijgen.

=> 02. 37-42 ? 15-10 !

Een winnende zet. Niet alleen neemt zwart de lange lijn in bezit, bovendien dreigt hij met een winnende dam - afruil en tenslotte laat de ongunstige positie van de witte dam niet toe dat deze als tegen - antwoord de lijn 37-04 in bezit neemt.

++ 03. 42-47 26-31

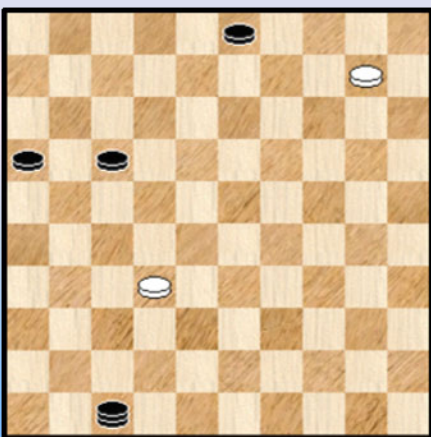
>> 04. 47-36 31-37 met snelle winst voor zwart

>> 04. 25-20 31-36 met relatief gemakkelijke winst op termijn want de witte dam kan niet eeuwig op veld 47 blijven ...

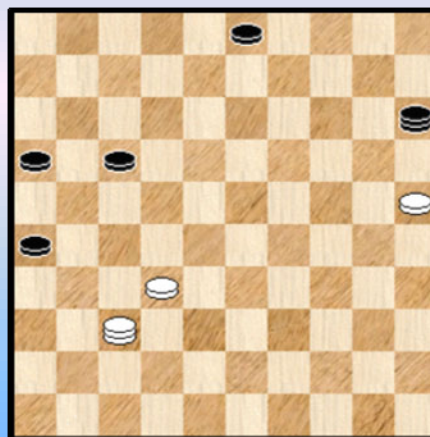
>> 04. 38-33 31-37 en ook hier een relatief makkelijke winst voor dezelfde reden.

++ 03. 25-20 10-37 04. 42x31 26x37 05. 20-14 37-41 06. 14-10 41-47 07. 38-32 **diagram 8A**

Diagram 8A Zaz

Diagram 8B Zaz

We behandelen dit 4x2 eindspel niet in detail maar het laat zich tot winst voeren op de volgende (logische) manier :

++ Zwart stopt oordeelkundig de witte schijf af

++ En laat ondertussen met een eerste zwarte schijf naar dam. Dit bezegelt het witte lot.

Tegen deze gang kan niks ten gronde worden ingebracht. De uitvoering vereist natuurlijk, zoals altijd, enige voorzichtigheid.

=> Er was ook nog een derde mogelijk antwoord voor wit :
02. 38-32 **diagram 8B** 17-22 (ook via 17-21 wint wit)

++ 03. 37-48 15-10 04. 48-39 10x37 05. 39x17 26-31 zwart bezet zowel de lijn 46-05 als 36-04 en net twee dammen zal hij makkelijk winnen.

++ 03. 37-46

>> Nu vooral niet 03. ... 22-27 ? 04. 32x21 en hoe zwart ook slaat, de stand is niet te winnen.

>> 03. ... 15-47 ! 04. 46-37 16-21

>1 05. 37-48 47-41 +

>1 05. 37-46 47-42 +

++ 03. 37-41 26-31

>> 04. 41-47 31-36 05. 32-27 of ? 22x31 06. 25-20 15x24 07. 47x15 36-41 +

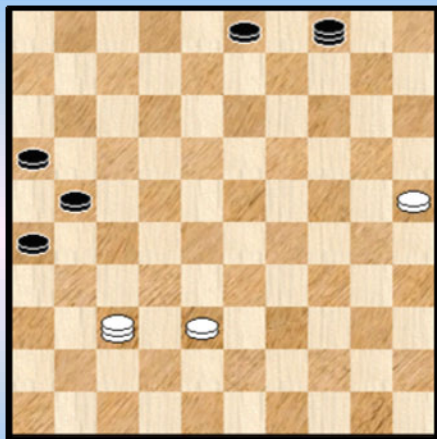
>> 04. 41-46 31-36 05. 46-37 15-47 06. 37-46 47-42 nu moet wit offeren 07. 32-27 22x31
08. 46-37 42-24 09. 37x26 36-41 +

U ziet het : beslist enkele leerzame varianten. We onthouden het belang van de lange lijn maar ook van de lijnen 47-15 en 36-04 die allebei een rol spelen. Verder moet zowel de meerderheidskleur als de minderheidskleur steeds de gevolgen afwegen van een eventuele 1 om 1 (schijf) ruil. Anders gezegd het komt erop aan het resterende 4x2 eindspel juist te taxeren , op winst of remise.

Intermezzo 1

Gelet op het voorgaande waaruit blijkt dat zwart het van het kidnappen van de losse schijf moet hebben zou men de vraag kunnen stellen : wat met diagram 8-01. Zwart is ook hier aan zet maar we hebben de losse schijf die op 17 stond verplaatst naar veld 21.

Diagram 8-01

=> 01. ... 04-15

++ 02. 37-42 ? 21-27 ! + Deze krachtzet wint onmiddellijk
Ook met 02. ... 15-10 komt zwart er, gelet op de varianten hierboven.

++ 02. 38-32

>> 02. ... 15-33 03. 37-46 er dreigt nu 32-27

>1 03. ... 26-31 04. 32-27 ! 31x22 05. 46-28 ! =

>1 03. ... 33-22 04. 25-20 03-09 of ?

>2 05. 32-27 22x31 06. 20-15 remise

>2 Of ook 05. 20-15 09-14 06. 32-28 22x33 07. 46x05 en terug remise

In beide gevallen een duidelijk remiserend 5 stukken tegen 2 dammen eindspel.

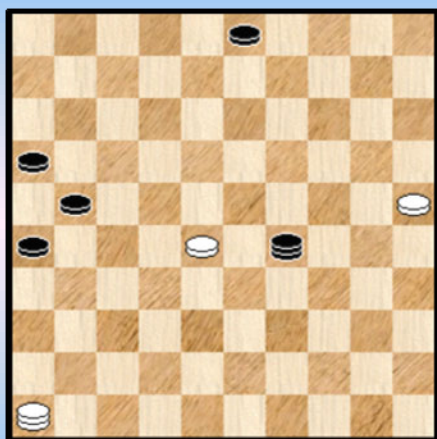
>> 02. ... 15-47

>1 03. 37-46 ? 26-31 + zoals we in eerdere varianten al lieten zien

>1 03. 32-28 ! (de enige) 47-29 om het verder opspelen van de schijf te beletten 04. 37-46

Zie **diagram 8-01A**

Diagram 8-01A Zaz

Een mooie stand en het moment voor een plaatje.
De stand is niet te winnen. We geven (niet uitputtend) een aantal varianten :

>2 04. ... 21-27 05. 28-22 ! de enige remiserende, een belangrijke finesse 27x18 06. 46-23 ! =

>2 04. ... 26-31 05. 28-22 * en in de resterende stand kan zwart niks bereiken. We beperken ons tot 2 voorbeelden :

>3 05. ... 21-27 06. 22-17 29-33 07. 17-12 33-29 08. 25-20 ! en hoe zwart ook slaat, de andere schijf gaat naar dam met remise als gevolg.

>3 05. ... 29-33

>4 06. 22-18 33-29 07. 18-13 29-24 08. 13-09 03x14 09. 46x05 =

>4 06. 46-28 33-50 07. 25-20 21-27 08. 20-15 27x18 09. 28-46 en remise want de tweede witte dam komt eraan.

>2 04. ... 03-09 05. 28-22 29-33 06. 46-41 ! 33x17 07. 41-36 ! =

In plaats van 06. 46-41 remiseert ook 22-18, 46-28, 46-23 volgens hetzelfde principe. Verliezend echter het leerrijke : 06. 46-19 ? 33x17 07. 25-20 26-31

>3 08. 20-15 09-13 09. 19x02 17-28 +

>3 08. 19-46 21-27 09. 20-15 17-03 10. 46-28 27-32 11. 28x26 16-21 12. 26x17 03x21 13. 15-10 09-14 14. 10x19 21-27 15. 19-14 27-04 ! en zowaar 04 - 14 oppositie als slot !

>2 04. ... 03-08 05. 28-22 de witte schijf is eigenlijk onaantastbaar 29-33

06. 46-28 (ook 46-19 =)

>3 06. ... 33-50 07. 28-19 50x06 08. 19x02 =

>3 06. ... 33-15 07. 28-19 08-12 08. 19-23 =

Het probleem bij deze twee (en ook andere) varianten (waar alle schijven achter de lijn 36-04 staan geplaatst) is dat zwart vaak geen schijf om schijf kan afruilen omdat nadien wit steeds óf de lijn 46-05 óf de lijn 36-04 in bezit kan nemen met remise als gevolg.

>> met 02. ... 15-33 en 02. ... 15-47 hebben we de twee meest interessante mogelijkheden eruit gehaald. Op alle andere zetten kan zwart steeds 28-32 en veelal kan het remiseren dan worden teruggebracht tot de varianten van hierboven.

=> Met dit alles hebben we ons beperkt tot de aanval 01. ... 04-15 die uiteindelijk op remise uitloopt en hebben we het dus niet gehad over andere mogelijkheden van zwart. Dat was hier ook niet de bedoeling en we volstaan dus met te zeggen dat ook algemeen gesproken de stand van diagram 8-01 remise blijkt.

Als besluit van dit eerste intermezzo noteren we enkele lossen punten :

++ de losse witte schijf op de lange lijn blijft (verrassend genoeg) zonder veel moeite overeind. In zekere zin blijkt ze zelfs een beetje onaantastbaar. Het opdrijven van de witte schijf leidt verder tot niks. De witte positie wordt alleen sterker.

++ Als alle zwarte schijven achter de lijn 36-04 staan opgesteld dan geeft dit wit carte blanche voor het afruilen van een schijf en daarna te remiseren door het bezetten van lijn 46-05 of lijn 36-04.

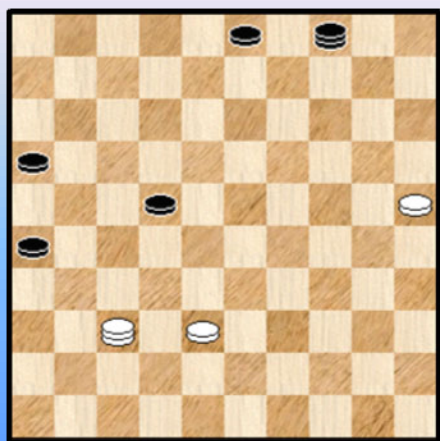
++ Wit moet bij dit alles uitermate bij de les blijven. Of het loopt toch nog mis.

Intermezzo 2

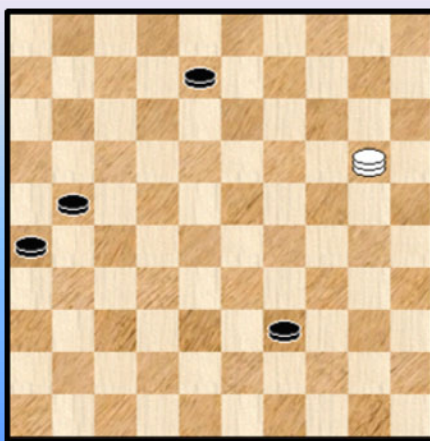
We doen er nog een intermezzo bovenop. Dit keer minder uitgebreid echter.

Bij intermezzo 1 verplaatsten we in de beginstand van diagram 8 de losse schijf van veld 17 naar veld 21. Hier verplaatsen we dezelfde schijf naar veld 22. Dat geeft dan **Diagram 8-02**. Zwart blijft uiteraard aan zet.

Diagram 8-02 Zaz

Diagram 8-02A Zaz, wit remiseert

01. ... 04-15 de enige winnende zet overigens

=> 02. 37-42

++ 02. ... 22-27 !! een erg mooie zet. Zwart wint onmiddellijk. Overigens wint ook 15-10.

++ Niet 02. ... 26-31 03. 42x26 15x47 04. 26-37 =

=> Gedwongen is dus : 02. 38-32

++ Nu mag vooral niet te vroeg 02. ... 16-21 ? 03. 37-41 ! en de stand is niet meer te winnen.

Op de meeste zwarte zetten volgt 41-36 = Het beste lijkt voor zwart nog 03. ... 03-09

04. 32-28 ! 22x33 05. 41-47 ! =

Deze manoeuvre volgt ook op 03-08 al remiseert 41-36 veel eenvoudiger. Maar een mooie variant schuiven we niet graag aan de kant ... Dus : 03. ... 03-08 04. 32-28 ! 22x33 05. 41-47

>> 05. ... 15-29 06. 25-20 29x15 07. 47x02 =

>> 05. ... 33-39 06. 25-20 15x24 07. 47x20 zie **Diagram 8-02A** 07. ... 21-27 duidelijk de beste 08. 20-25 39-44 09. 25-09 !

>1 09. ... 27-32 10. 09-14 32-38 11. 14-19 08-12 12. 19-23 12-17 13. 23-28

>1 09. ... 26-31 10. 09-03 08-13

>2 en nu niet 11. 03-26 ? 31-36 12. 26-31 44-49 13. 31x09 49-27 14. 09x31 36x27 +

>2 Maar wel 11. 03-20 ! en steeds gaat een van de twee schijven 12 of 27 verloren. Remise.

++ Winst komt er door 02. ... 15-47

Nu verliest 03. 37-48 47-41 onmiddellijk , dus :

03. 37-46 16-21 ! Nu kan het wel 04. 46-37 47-24 zwart moet nog even een tempo maken

>> 05. 37-48 22-27 06. 32-28 24-19 +

>> 05. 37-46 24-42 ! +

>> 05. 37-41 de beste 24-15 de enige

>1 06. 41-46 15-42 en wit moet inleveren en verliest

>1 06. 41-47 26-31

>2 07. 47-36 21-27 ! 08. 32x21 15-04 09. 36x18 04x16 +

>2 07. 47-41 31-36 08. 41-46 15-42 +

De stand van diagram 8-02 wint dus voor zwart. We vernoemen nog enkele ingrediënten :

++ De witte schijf op 32 kan niet verder op de hoofddiagonaal door de zwarte schijf op 22.

++ De witte dam wordt in een aantal varianten "opgesloten" in de linkerhoek en uiteindelijk moet wit materiaal prijsgeven.

++ We ontmoeten ook nog een Presburg

++ En uiteindelijk past het op te merken dat zwart behoedzaam te werk moet gaan wegens de vele (kleinere) gevaren. We hadden niet anders verwacht natuurlijk.

Terug naar onze oorspronkelijke vraag nu met diagram 8 dat we hier opnieuw afficheren.

Diagram 8 Zaz

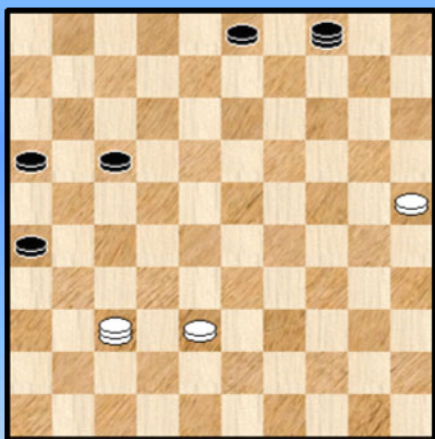
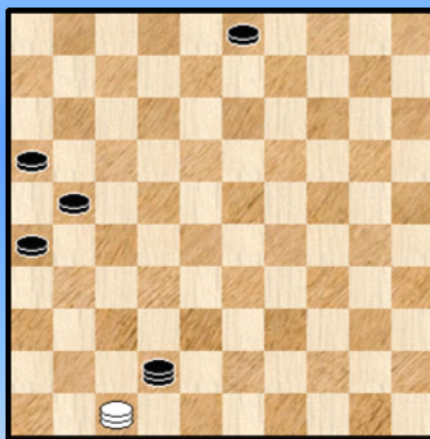

Diagram 8A Zaz

De reden om de intermezzo's te plaatsen was zoals gezegd om het eindspel wat in de vingers te krijgen, er wat grip op te hebben.

Onze opgave was immers niet zo makkelijk. Zwart is immers aan zet , en we moeten aantonen dat wit kan remiseren ! Anders gezegd , dit betekent dus dat we alle mogelijke zetten doornemen !

=> 01. ... **16-21** 02. 25-20

We moeten niet verder gaan. Zwart kan niet 04-15 en dus komt wit op veld 15. Dit is een duidelijke remise stand want vroeg of laat komt schijf 15 op dam.

=> 01. ... **03-08** 02. 25-20 idem

=> 01. ... **04-13** (of **04-18** of **04-22** of **04-36**) 02. 25-20 idem. We hebben er de gemakkelijke zetten op de lijn 36-04 uitgepikt.

=> 01. ... **04-27** 02. 25-20 ! toch 27x43 03. 20-15 en zwart kan niet beletten dat er een tweede witte dam komt met remise.

=> 01. ... **17-22** 02. 25-20 ook hier =

We vatten even samen : bij heel wat zetten gaat 25-20 maar een tweede dam met remise. Er blijven nog te gaan 17-21, 04-31, 03-09 en 04-09.

=> 01. ... **17-21** 02. 25-20 04-15 verplicht gelet op het bovenstaande 03. 37-42 15x24
04. 42-47 24x42 zie **diagram 8A**.

Zwart kan naar elk veld slaan (behalve 38) en toch remiseren in dit **Presburg** - standje. Het principe is steeds zowat hetzelfde. We nemen er de slag naar 15 uit.

05. 47x15

++ 05. ... 03-09 06. 15-20 09-13 07. 20-24 13-18 08. 24-29 18-22 09. 29-33 22-27
10. 33-28 27-31 11. 28-41

>> 11. ... 31-36 12. 41-28 21-27 13. 28-37 **!** =

>> 11. ... 21-27 12. 41-28 31-36 13. 28-37 =

++ 05. ... 21-27 06. 15-10 03-09 07. 10-23 27-31 08. 23-28 31-36 09. 28-10 09-13
10. 10-23 26-31

>> Niet 11. 23-28 **?** 13-18 en wit kan de remise positie niet meer bereiken en verliest

>> 11. 23-46 13-18 12. 46-28 =

Uiteraard hebben we er één variant uitgepikt, maar het schema is duidelijk

++ 05. ... 26-31 06. 15-10 en opnieuw remiseert wit via dezelfde principes

=> 01. ... **04-09** om de zwarte schijf op 25 af te stoppen 02. 38-33

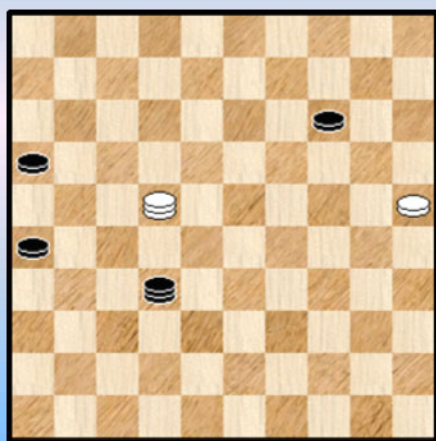
Wit zal nu gewoon de tweede witte schijf op de lijn 47-15 laten opschuiven. Zwart mag niet aanvallen via 09-22 want wit laat gewoon slaan en gaat naar een tweede remiserende dam. En andere opties heeft zwart niet echt. Hij kan alleen het remise - einde nog een tijdje uitstellen met het opspelen van de zwarte schijven.

Nog twee te gaan : 04-31 en 03-09.

=> 01. ... **03-09** 02. 38-33 wit zal gewoon oprukken met deze schijf en zwart kan weinig ondernemen

++ 02. ... 04-15 03. 37-28 15x38 04. 28x06 38-32 05. 06-22 09-14 =

Diagram 8B Waz

Deze stand is voor wit makkelijk remise te houden.

Wit houdt de lijn 36-04 onder controle en wanneer de zwarte dam weg gaat van de lijn 46-05 valt wit de zwarte schijf op 14 aan.

Tenslotte kan opschuiven met 14 niet want dan kan 25 verder.

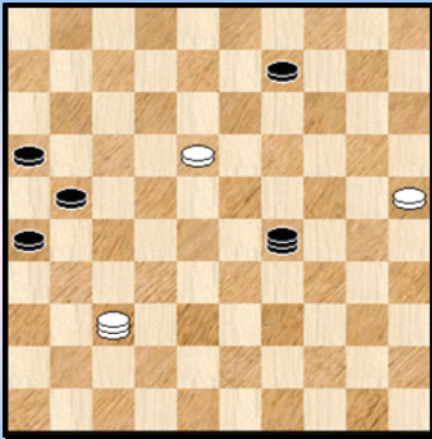
++ 02. ... 09-13 03. 33-29 13-18 04. 29-24 en eigenlijk kunnen we met een gerust gemoed hier stoppen. Remise.

++ We nemen er ook nog eens een andere subvariant bij, al geeft dit ten gronde niet veel nieuws. Maar we konden toch nog een leuke variant opdelen : 02. ... 17-21 03. 33-29

>> 03. ... 21-27 04. 29-24 27-31 05. 37-46 09-13 06. 24-20 =

>> 03. ... 04-15 04. 29-23 15-24 05. 23-18 **!** 24-29 * zie **diagram 8C**

Diagram 8C Waz

In deze leerrijke stand remiseert zwart op meerdere manieren :

>1 06. 18-13 ! 09x18 07. 37-23

>2 07. ... 29-45 08. 23x01 26-31 09. 25-20 =

>2 07. ... 29-15 08. 23x12 15-10 09. 12-18 10-04
10. 18-23 26-31 11. 25-20 =

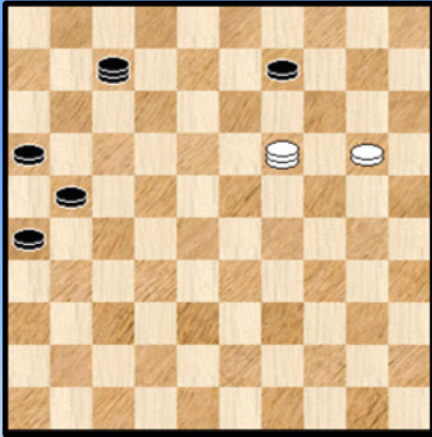
Opnieuw de klassieke ingrediënten zeg maar.

>1 De tweede manier : 06. 37-28 29x12 07. 28-22 !
en ofwel houdt wit de lijn 04-36 ofwel de lange lijn. Telkens
remise.

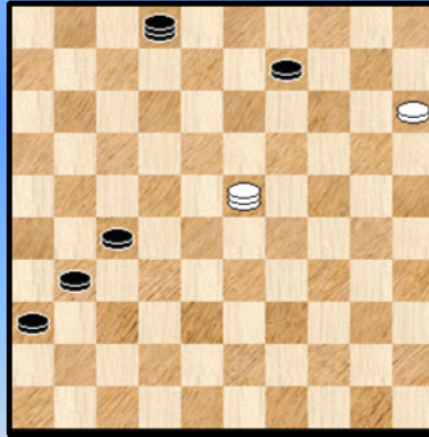
In de laatste variant kan wit in plaats van via veld 28 passeren via veld 41.

>1 Wat wit echter **niet** mag doen : 06. 37-19 ? 29x07 07. 25-20 **diagram 8D**

Diagram 8D Zaz

Diagram 8E Waz Sleutelstand

Een snelle blik zou misschien laten vermoeden dat wit wel aan een tweede dam zal geraken en het dus remise wordt. Helemaal niet !

Om te beginnen kan men opmerken dat de zwarte schijf relatief onaantastbaar is , bijvoorbeeld 07. 21-27 19-14 ? 08. 27-31 14x03 09. 07-23 bezet de lange lijn, haalt daarna extra dammen en wint.

Verder , als de zwarte schijf op 9 blijft staan kan wit nooit naar 10 gaan want zwart bezet intijds de lijn 02-35 en ruilt de schijf af met winnende 4 tegen 1 - reststand.

Dit allemaal gezegd zijnde kan wit passief gewoon de lijn houden zodat zwart zelf actief op zoek moet naar de winst. We tonen hoe dit kan. Misschien is er nog wel een andere manier maar de volgende variant is klaar, helder en vooral aantrekkelijk.

07. ... 07-02

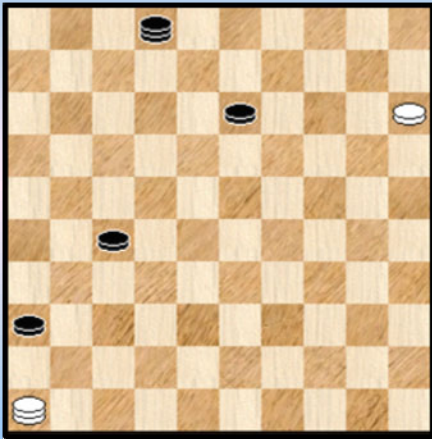
Zoals hierboven gezegd kan wit niet 08. 19-14 ? 21-27 09. 14x03 02-19 ! +
Trouwens ook 08. ... 02-24 ! wint.

08. 19-37 wit blijft nu gewoon op de lijn 46-05 verder spelen

08. ... 21-27 09. 37-41 26-31 10. 20-15 31-36 11. 41-23 16-21 12. 23-28 21-26

13. 28-23 26-31 ! de sleutelstand van **diagram 8E** wordt bereikt

Diagram 8F Waz (mat)

>2 14. 23-28 31-37 ! 15. 28x46 09-13 ! een bekende of moeten we zeggen beroemde 4x2 stand die we nog een extra plaatje gunnen : **diagram 8F**

>2 14. 23-46 09-13 ! +

>2 14. 23-29 36-41 +

=> Met dit alles blijft er nog 1 zet te gaan in diagram 8 om de (witte) remise te kunnen claimen.

01. ... **04-31** 02. 37-23 andere zetten zijn mogelijk

Het komt er voor zwart nu op aan andere mogelijkheden te vinden dan degenen die al aan bod kwamen. We zagen er twee :

++ 02. ... 03-09 De zwarte dam staan nu anders geposteerd ten aanzien van de schijf op 9.

03. 25-20 31-13 04. 38-33

Na 04. 23-14 ? 13-18 05. 14x21 16x27 06. 20-14 18-04 07. 38-33 27-32 08. 33-29 32-37 09. 29-23 37-41 10. 23-18 04x36 11. 14-10 36-04 12. 10-05 41-46 + komt zwart op tijd.

04. ... 26-31

>> Opnieuw niet 05. 23-14 ? 16-21 06. 14x03 21-26 07. 03x21 26x17 08. 20-14 13-04 09. 33-28 31-36 10. 28-23 36-41 11. 23-18 04x36 12. 14-10 36-04 13. 10-05 41-46 +

>> 05. 20-15 13-02 06. 33-29 31-36 07. 23-46 17-21 08. 46-28 21-27 09. 28-37 02-08 10. 29-23 08-02 11. 15-10 09-14 12. 10x19 02x35 13. 23-18 35-08 14. 37-28 =

Het hoeft geen betoog dat dit geen eenduidige varianten zijn, noch voor wit noch voor zwart. Maar veel beter is er niet voor zwart.

++ 02. ... 31-36 03. 23-10 om achterlopen op 47 te beletten

>> 03. ... 36-04 04. 10-37 keert terug naar vorige stand

>> 03. ... 17-21 04. 25-20 36-47 05. 20-15 =

We zijn aan het einde gekomen van onze (lange) reis. Diagram 8 , met zwart aan zet valt niet te winnen. Bij uitbreiding zat er dus nog een remisegaatje in het partijverloop na het missen van de elegante winst die in de inleiding werd beschreven. Maar om dit te vinden ... Eerst moesten talrijke en moeilijke hindernissen worden overwonnen om tot een van de vier standen (diagram 5 tot 8) te komen. Daarna moet de juiste eruit worden gevist (diagram 8) en van daaruit begint dan een derde zoektocht.

Kortom niet te doen 😊.

- - - - - o - O - o - - - - -

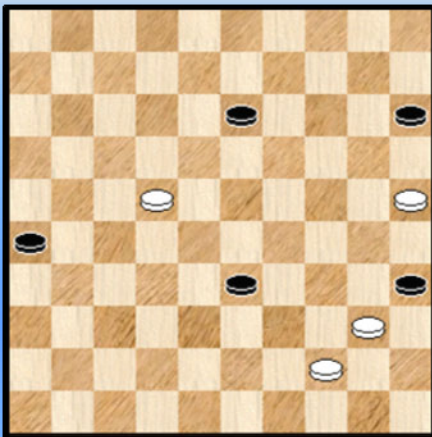
6. Gadradj - Wijn (Nederlandse bondskompetitie 2013-2014 Klasse 1C)

Uit **PDF 26** (Dammen onder Gods wijde hemel) , waarin we samen met Janes de Vries de avonturen van damklub Raes DC Maastricht volgden , halen we het eindspel van **Diagram 4**.

Het eindspel ontstond na een spannende halve hekstelling- partij. Voor de geïnteresseerden verwijzen we uiteraard daarheen, al moeten we er hier wel aan toevoegen dat we geen analyse van de ganse partij gaven, alleen vanaf een bepaald ogenblik (het meest spannende) in het halve hekstelling - gedeelte en dan verderop ook natuurlijk het eindspel.

We nemen dit eindspel hier over, zij het met enkele extra varianten. We gaan nu dus over naar **diagram 4** (we houden vast aan de oorspronkelijke diagram - nummering van de analyse).

Diagram 4 Waz

Wit staat op een ver - gevorderd uur in de partij voor een buitengewoon lastige keuze. Wat kiezen : 40-34 of de ruil ? In aanmerking komt alleszins niet : 51. 22-17 ? 33-39 52. 44x33 35x44 en zwart wint snel.

Het antwoord is dat analytisch beide remise geven. Maar dat loopt allemaal niet bepaald van een leien (dam) dakje.

We geven de hoofdvariant , zonder veel uitweidingen, van hetgeen wit **niet** koos :

51. **40-34** 33-38

=> 52. 22-17 ? 38-43 53. 17-11 43-49 ! 54. 44-39 26-31 55. 11-07 31-36

++ 56. 07-02 35-40 57. 02x44 49x29 +

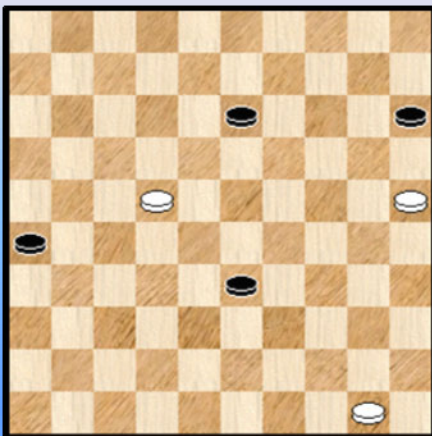
++ 56. 07-01 36-41 en wit wint door overmacht.

=> 52. 44-39 38-42 53. 22-17 42-47 54. 17-11 (op 54. 17-12 35-40 55. 34x45 47-29 +) 26-31 55. 11-07 13-19 56. 34-30 35x24 57. 07-02 31-36 58. 39-34 36-41 59. 25-20 ! =

Een rechtlijnige remise - variant waarbij wit zich geen fantasietjes kan veroorloven !

Maar in de partij koos wit dus voor **51. 44-39 35x44 52. 39x50** Zie **diagram 5**

Diagram 5 Zaz

Opnieuw een (moeilijke) keuze, maar in beide varianten kan (analytisch) naar de remisehaven worden toe gewerkt.

De andere optie van slaan is echter heel gemakkelijk te remiseren : 51. ... 33x44 52. 40x49 35-40 53. 22-17 40-45 54. 17-11 45-50 55. 11-07 13-18 of ? 56. 07-02 met onmiddellijk remise want een afruil valt niet te voorkomen.

Naar het nieuwe diagram 5 dat het voordeel heeft van de duidelijkheid. Niet dat dit betekent dat alles simpel is...

52. ... 33-38 53. 22-17 * 38-42 ?

Waarom dit vraagteken ? Wel , vooreerst een geruststelling : de remise blijft voorhanden.

Er is een (grote) maar : de zet 38-43 laat toe naar veld 49 te gaan en aldus een levensbelangrijk tempo te winnen omdat wit dan niet op veld 2 kan dam nemen.

Of zwart dan wel of niet wint is nog een ander paar mouwen maar zwart geeft zich in elk geval alle potentiële kansen.

Eén tempo kan immers van levensbelang zijn. Nu ja, toelaten om aldus een punt meer in de wacht slepen 😊.

We geven nu eerst de rest van de partij met een summiere kommentaar :

54. 17-11 42-48 55. 11-07 48-37 56. 07-02 37-19 57. 02-11 19-14 58. 11-33 13-18
59. 50-45 18-23 60. 45-40 26-31 61. 33-42 31-36 62. 42-47 23-28 63. 40-34 14-23

Op 63. ... 28-32 64. 34-29 ! =

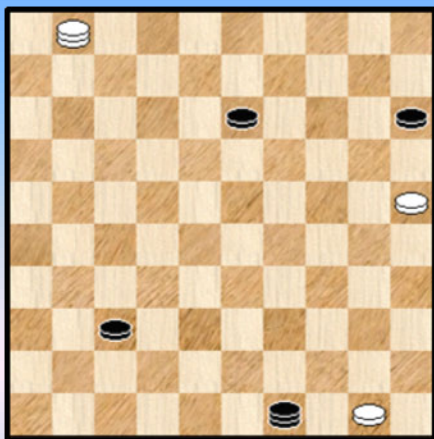
64. 47-42 23x45 65. 25-20 15x24 66. 42x20 1-1

Er zijn andere varianten dan het partijverloop mogelijk , maar men kan zien dat de aanwezigheid van een extra (derde) witte schijf de verdedigende partij extra remise- mogelijkheden geeft.

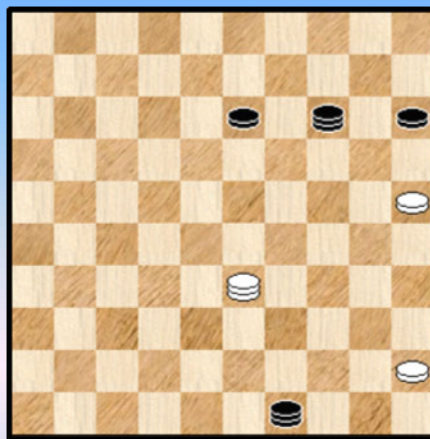
Terug naar **diagram 5** nu. We kijken eens naar het vervolg 53. ... **38-43 !** 54. 17-11 43-49
55. 11-07 26-31 56. 07-01 31-37 Zie **diagram 6**

Deze zetten kunnen als logisch worden aangestipt en ook perfect te reproduceren in een partij.

(Analyse) Diagram 6 Waz

(Analyse) Diagram 7 Waz

Hoewel de remise nog steeds aanwezig is, valt het niet makkelijk die te vinden.

Temeer omdat wit actief te werk moet gaan. Wanneer zwart immers rustig een tweede dam haalt en er geen zwarte vorderingen te melden zijn zal wit verliezen.

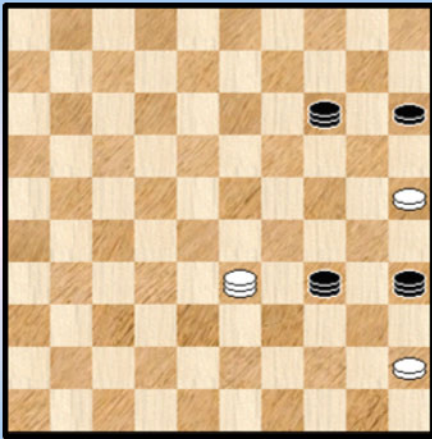
Om dit te illustreren :

=> 57. **50-45** 37-41 58. 01-29 41-46 59. 29-33 46-14 ! Zie **diagram 7**.

Er zijn nu meerdere manieren om te winnen, maar de meest logische en rechtlijnige en eigenlijk ook de gemakkelijkste bestaat erin gewoon schijf 13 naar 36 te schuiven over de lijn 36-04. Wit kan daar niks tegen over stellen want de schijf kan niet worden aangevallen.

Zwart haalt daarna een derde dam en bouwt bijvoorbeeld de vangstelling / sleutelpositie op van **diagram 8**.

(Analyse) Diagram 8 Waz

Zoals men gemakkelijk kan nagaan verliest wit in enkele zetten. Ook wanneer de witte dam op een ander veld zou staan.

Wat met de andere zetten van wit ?

=> 57. **01-06** 37-41 en we belanden in het scenario van hierboven. Met de nuance dat de witte schijf nog op 45 staat. Wit moet dus een iets andere vangstelling met drie dammen opbouwen.

Overigens is 57. ... 37-41 het enige korrekte vervolg voor zwart want op bijvoorbeeld : 57. ... 37-42 ? 58. 25-20 ! 15x24 59. 06-22 =

=> 57. **01-50** 37-41 en ook hier volgt de winst van hierboven.

=> 57. **01-23** 37-42 (ook 57. ... 49-32 kan)

Men zou misschien menen dat de witte tegenstand hiermee breekt maar dat is helemaal niet het geval

58. 23-34 !

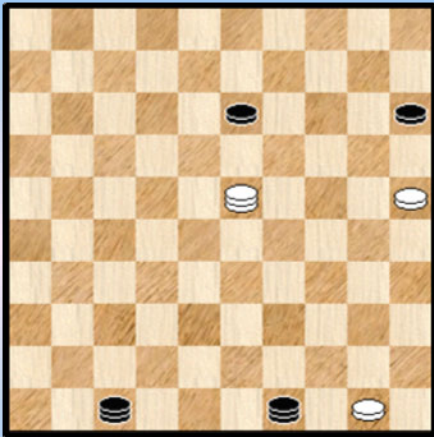
Nu kan wit geen dam nemen op 48 : 58. ... 42-48 ? wegens 59. 34-30 13-18 60. 30-35 =
Gedwongen is dus : 58. ... 42-47

Nu kan wit niet achterlopen op 30 wegens 49-35 ! +

Maar wit schakelt nu op een alternatief plan over : het bezetten en houden van de lange lijn !

59. 34-23 ! **Diagram 9**

(Analyse) Diagram 9 Zaz

Hoe kunnen we wit van de lange lijn verjagen ? Dit kan op een heel instructieve manier.

Maar vooraleer we eraan beginnen nog twee zaken :

1) Het is helemaal niet gezegd dat er geen andere manieren zijn om tot de winst te komen

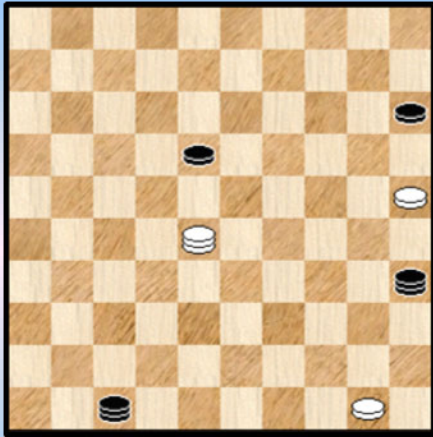
2) De gevolgde methode heeft het grote voordeel dat men beroep kan doen op eerdere varianten. Althans indien zwart de lange lijn kan bezetten en nadien de losse zwarte schijf kan opschuiven naar 36 en daarna naar dam.

Bovendien gaat het - zoals gezegd - over leerzame methodes.

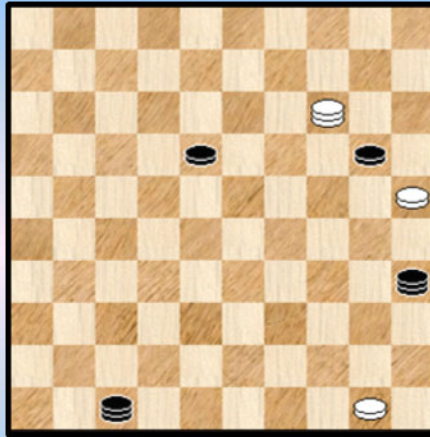
Hier gaan we : 59. ... 47-38 60. 23-37 wit mag niet meer op de velden 14 en 5

60. ... 38-47 61. 37-23 49-35 62. 23-28 13-18 ! Zie **diagram 10**. Met deze zet schuift zwart een vakje op, maar bovendien initieert hij de mogelijkheid 15-20 gevolgd door 18-23. Anders gezegd de witte dam moet verplicht uitwijken naar de velden 4 en 5.

(Analyse) Diagram 10 Waz

(Analyse) Diagram 11 Waz

63. 28-05

Indien wit naar 14 was gegaan komt onmiddellijk 25-20 ! Zie ook verderop. Maar dit probleem is natuurlijk op te lossen. Door een tempo te winnen !

63. ... 47-42 64. 05-14 42-38 65. 14-05 38-47 66. 05-14

Het is zover. Alles staat nu klaar om de volgende actie te ondernemen : 66. ... 15-20 !

Zie diagram 11

Wat kan wit nog doen ?

++ Uitwijken op de lange lijn richting 46 kan niet wegens damafname.

++ 67.14-03 20-24 en zwart verliest de lange lijn want op 68. 03-14 ? 47-41 69. 14x46 18-23 70. 46x30 35x24 +

++ 67. 14-10 (of 14-05 dat op hetzelfde neerkomt) 20-24

Zwart heeft nu geen enkele zet meet met de dam. Ook niet naar veld 4 omwille van de plaatsing van de zwarte dam (op het passende moment) op 47.

Dus : 68. 50-45 47-29 ! 69. 10-15 het enige veld waar de dam naar toe kan, alhoewel ... 29-34 70. 15x01 35-49 71. 01x40 49x35 72. 25-20 35-19 +

Een mooi geheel vooral omdat er een duidelijke (winst) strategie kan aan gekoppeld worden.

=> 57. 01-07

Bij deze optie is het zowel voor de meerderheidskleur als voor de minderheidskleur uiterst moeilijk het passende vervolg te vinden.

57. ... 49-32 ! de enige die wint. We moeten er bijzeggen dat het wel snel kan mislopen voor wit bij andere zwarte antwoorden die analytisch remise geven ... Er bevinden zich overigens een aantal fraaie spelgangen bij. We gaan er toch niet op in omdat het wat uitgebreid wordt en enkele van de spelgangen komen verder ook nog aan bod.

++ 58. 07-02 32-19 ! + opnieuw de enig winnende. Al is het hier relatief eenvoudig te zien waarom zwart wint : zwart kan rustig naar dam, de witte schijven kunnen niet snel iets bereiken en de witte dam kan schijf 13 niet aanvallen vanwege 19-14. De afwerking is dus vooral technisch.

++ 58. 07-16 32-14 ! + de enige die wint, en de reden is dezelfde als juist hierboven.

Waarom bijvoorbeeld niet mag : 58. ... 32-05 ? 59. 25-20 15x24 60. 16-27 13-19 61. 27-38 24-30
62. 38-24 =

=> 57. 01-34

De voorlaatste mogelijkheid voor zwart. We hebben eerder al gezien dat de zet naar veld 34 voor wit bijzonder krachtig uitvalt. Wat als we deze onmiddellijk spelen. Zou dit genoeg zijn om te remiseren ? We kijken eens.

Met zijn laatste zet dreigt wit 24-30, daarna 30-35 en dan af te ruilen. Een remisedreiging die niet mag onderschat worden. Zwart heeft volgende mogelijkheden :

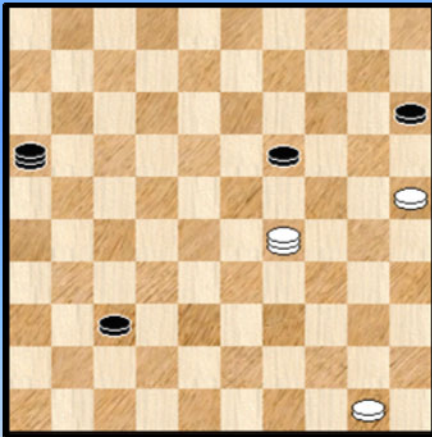
++ 57. ... 37-42 ? 58. 34-30 ! 13-18 59. 30-35 =

++ 57. ... 37-41 ? 58. 34-30 13-18 59. 30-35 =

++ 57. ... 49-35 ? 58. 50-44 35x49 59. 34-30 =

++ 57. ... 49-16 ? 58. 34-29 de bedoeling van wit is duidelijk om bij de volgende zet achteruit te gaan en dan de afruil te forceren net 25-20. Zwart kan dit eigenlijk slechts op 1 manier tegengaan : 58. ... 13-19 zie **diagram 12**

(Analyse) Diagram 12 Waz

Wit heeft de zwarte schijf gekregen waar hij hem hebben wou : op 19. We zijn nu getuige van een **merkwaardige remisestrategie**. De eerste keer dat ik die op een dergelijke (verborgen) manier tegenkom.

Waaruit bestaat de witte opzet ? Wit houdt de lijn 01-50 en zal gewoon met schijf 50 oprukken en uiteindelijk de afruil forceren met bijvoorbeeld 29-24 25x34 =

Merkwaardig genoeg laat hij bij dit alles zwart rustig een tweede dam halen en op welk veld dit gebeurt heeft ook al niet zoveel belang.

We beperken ons tot een enkele variant. Zwart kan weliswaar nogal wat verschillende zetten spelen, maar uiteindelijk maakt het allemaal niet uit. Van belang is wel dat zwart de oprukkende witte schijf nooit onder vuur kan nemen omwille van de zwarte losstaande schijf. De witte positie is zodanig sterk dat hij zich zelfs tempoverlies bij de uitvoering kan veroorloven.

59. 29-34 37-41 60. 50-44 41-47 61. 44-39 16-02 62. 34-45 47-36 63. 39-33 en zwart kan niet beletten dat bij de volgende zet 33-29 komt en nadien 29-24.

++ 57. ... 49-32 ! het laatst - mogelijke antwoord van zwart dat echter wel wint :

>> 58. 34-30 32-19 +

>> 58. 34-29 32-19 +

In beide gevallen verwerft zwart door de blokkade een brijwel onaantastbare positie. Hij kan verder rustig de schijf naar dam brengen en zijn verdere strategie (een derde dam halen) uitvoeren en uiteindelijk winnen.

=> 57. 01-29

De laatste mogelijkheid van wit. Zou de remise hierin kunnen schuilen ? Zwart dreigt in elk geval onmiddellijk met 29-24.

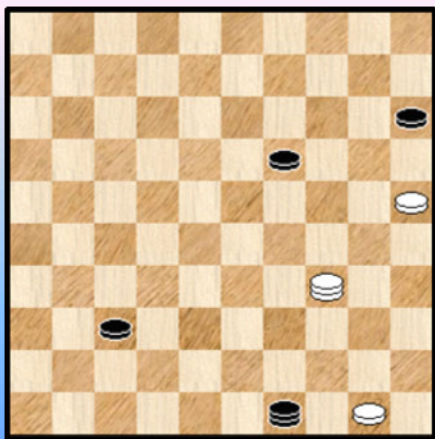
++ 57. ... 37-41 ? 58. 29-47 41-46 59. 25-20 15x24 60. 47x20 =

++ 57. ... 49-35 58. 50-44 35x49 59. 29-33 en nadien 25-20 =

++ 57. ... 49-16 58. 29-33 en nadien 25-20 =

++ 57. ... 13-19 58. 29-34 de enige ! Zie **diagram 13**

(Analyse) Diagram 13 Zaz

Wit heeft de schijf terug op veld 19 en bezet de lijn 01-50 en in het bijzonder het sterke veld 34.

We ontmoeten nu ook al eens eerdere varianten :

>> 58. ... 19-24

>1 Niet 59. 25-20 ? 37-42 60. 20x29 42-48 61. 34-25 49-43 en zwart zal winnen.

>1 59. 34-01

>2 59. ... 37-41 60. 50-44 49x35 61. 25-20 24-30 =

>2 59. ... 49-16 60. 25-20 24-30 61. 01-23 15x24 62. 23x41 =

>> 58. ... 49-35 59. 50-44 35x49 60. 34-30 =

>> 58. ... 37-41 59. 34-30 19-23 60. 30-35 =

>> 58. ... 49-16 59. 50-44 en schijf 44 zal zijn opmars verder zetten en uiteindelijk afruilen in combinatie met schijf 25. Remise dus.

>> 58. ... 49-27 59. 50-44 met dezelfde remise - opmars.

>> 58. ... 49-38 59. 34-30

>1 59. ... 19-23 60. 30-35 =

>1 59. ... 38-24 60. 30-35 37-42 61. 25-20 =

Konklusie : Geen gemakkelijk eindspel. Al is dit natuurlijk een open (dam) deur instampen. Een 4x3 eindspel geeft extra komplikaties vergeleken met een 4x2 eindspel. Extra mogelijkheden ook voor de verdedigende kleur. We ontmoeten verschillende remise - strategieën, eentje zelfs met een merkwaardig tintje.

Al is in de partij een dergelijk eindspel (vrijwel) niet te doorgronden dan blijft het toch van belang (zoals we hebben gezien) om sommige punten in de gaten te houden : vermijden van een tempoverlies (erg belangrijk, zie zet 53 van zwart) en indien mogelijk het uittekenen van een te volgen strategie bij het nastreven van winst (of remise).

De aanwezigheid van Kingsrow was gewenst, en eigenlijk nodig om de analyse tot een goed einde te brengen.

----- o - O - o -----

7. Yves Vandenberg - Zoja Golubeva (1994, Parijs)

Dit eindspel kwam onder de aandacht bij het analyseren van de partij **Vandenberg - Golubeva**. Deze partij werd gespeeld anno 1994 in Parijs, de lichtstad.

Yves neemt het op tegen de meervoudige wereldkampioene, de enige keer trouwens dat beiden tegen mekaar uitkwamen.

Wat gebeurde er zoal in deze partij? Het werd ... een hekstelling - partij waar Yves na de openingsfase behendig manoeuvreerde. In die mate dat de combinatie dreigingen de wereldkampioene **fataal** werden en Yves met een **diepe standaardcombinatie** kan uitpakken.

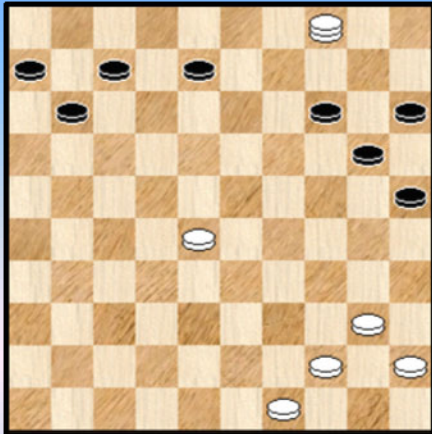
Partij niet gedaan echter, want de resterende stand - die "bijna gewonnen" is - moet natuurlijk effectief naar winst worden gevoerd. En daar loopt het mis.

Bij het inleiden van het eindspel geven we nogal eens de onmiddellijke fase vooraf, vooral dan als het om een combinatie gaat. Hier kan dat natuurlijk ook maar we verkiezen **sec** te starten met de stand zoals die na de combinatie overblijft.

De voornaamste reden moet men zoeken in de vrij uitgebreide analyse van de partij waarnaar we verwijzen. Deze partij kan men terugvinden in het nummer van de PC Blues - serie dat volledig gewijd is aan Yves Vandenberg. Op het ogenblik dat ik deze regels schrijf is het nummer nog niet toegekend en eigenlijk weet ik ook niet precies wanneer het betreffende PDFje volledig af zal zijn en verschijnen.

Hoe dan ook heeft dit hopelijk uw interesse gewekt. Maar nu naar het eindspel zelf. Wat kunnen we als inleiding naar voor brengen?

Diagram 1 Zaz

Wel, in de eerste plaats dit: zonder de voorafgaande analyse zou ik er nooit aan gedacht hebben een dergelijke stand grondig door te nemen.

Het is ook helemaal niet vanzelfsprekend dat de analyse ervan tot de nodige interessante varianten zou leiden.

Maar in het kader van de analyse van de partij - en om het geheel wat te vervolledigen - hebben we toch wat varianten gesprokkeld zodat we uiteindelijk toch van een eindspel kunnen spreken en het als een geheel kunnen presenteren.

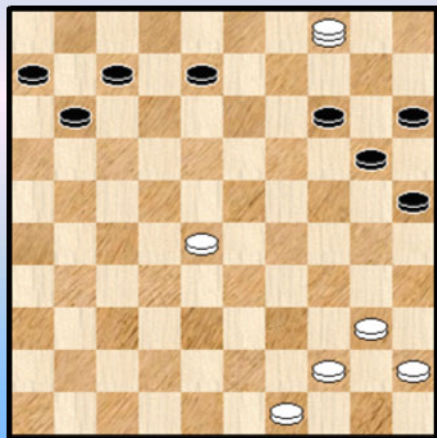
Het eindspel is, deels volgend uit het voorgaande, ook wat a - typisch in die zin dat er niet wordt toegewerkt naar een welbepaalde winst die dan als apotheose wordt voorgesteld. Nee, het is eerder een volgen van de zetten van de beide opponenten en het geven van commentaar op de zetten en de mogelijkheden die zich zoal aanbieden.

Wat met de rol van Kingsrow? Wel, daar mag geen twijfel over bestaan. Kingsrow is hard nodig. Het relatief grote aantal stukken werkt de moeilijkheid natuurlijk in de hand. Duidelijk te merken aan de verschillen met Flits en ook bij Kingsrow zelf waar de score nogal eens kan evolueren voor bepaalde zetten en het vervolg ervan.

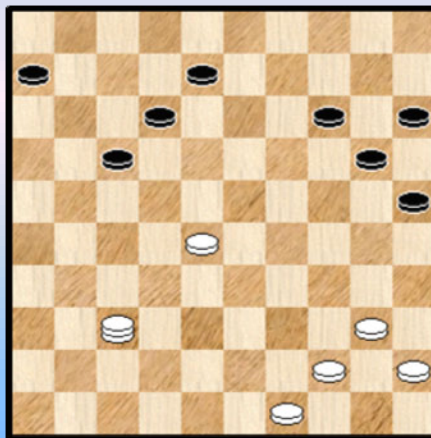
Moeilijke materie dus, waar we gelukkig nu en dan toch de oversteek kunnen maken naar ietwat eenvoudiger standen nadat in bepaalde varianten enkele schijven verdwijnen. Dergelijke standen en kleinere eindspelen verlichtigen het geheel, geven al eens wat meer grip en zijn natuurlijk ook makkelijker en aangenamer om volgen.

Tenslotte merken we nog op dat het niet om een zogenaamd makro - eindspel gaat. In dat laatste geval hebben beide kleuren immers een dam op het bord.

Diagram 1 Zaz

Diagram 2 Zaz

We gaan van start !

We werpen vooreerst een blikje op de reststand. De witte dam kwam er ten koste van 2 schijven. Op zich een eerder neutraal gegeven. Belangrijk : de dam kan geenszins bedreigd worden en heeft de nodige manoeuvreerruimte.

Zwart zal allicht nog wel vangstellingen kunnen opbouwen , daartegenover staat dat wit de beschikking heeft over meerdere schijven dicht bij de basislijn.

Tenslotte moeten we natuurlijk de zwakke witte linkerflank benadrukken.

Al deze elementen samen lijken voldoende garantie te bieden om tot winst te komen. Het komt er natuurlijk op aan de kansen te grijpen en geen fouten te maken. En uiteraard valt de tegenstander (een wereldkampioene !) niet te onderschatten ...

34. ... 07-12 35. 04-31 11-17 36. 31-37 Diagram 2

De voorbije zetten waren allemaal prima. Vanuit analytisch standpunt valt er niks op af te dingen. Met zijn laatste zet moest wit de lijn 36-04 verlaten.

Wit dreigt op zijn beurt met 23-18

36. ... 12-18 ?

Een eerste deuk in het zwarte (dam) pantser. 17-21 was eigenlijk beter.

37. 37-48 !

Op zich een goede zet, want veld 48 is erg belangrijk vanuit verdedigend standpunt en bovendien kan de witte dam zich eventueel linken aan de witte schijven onderaan om tot combinatie - dreigingen te komen.

Er kwam ook een andere - en winnende - zet in aanmerking :

37. 37-26 ! (37-31 kon uiteraard niet want de dam verspeelt het leven)

=> 37. ... 08-12 ? 38. 26-31 ! en dit keer wint wit want zwart ontbeert een tempo om te dam te strikken

=> 37. ... 17-22

++ 38. 28x17 ? 18-22 ! 39. 17x28 25-30 40. 26x03 30-34 41. 40x29 20-25 42. 03x20 15x22 =
Zowaar nog een combinatie.

++ 38. 26x03 22x33 39. 49-43

>> 39. ... 14-19 40. 03-17 +

>> 39. ... 06-11 40. 03-26 14-19 41. 26-48 +

>> 39. ... 18-22 40. 03-26 22-27

>1 41. 26-37 25-30 ! 42. 37x05 27-31 en zwart zal kunnen remiseren

>1 41. 26-48 33-39 of ? 42. 44x33 +

Een analytisch duidelijke winst al kan men zich voorstellen dat Yves - voor zover hij de zet heeft overwogen - toch bedenkingen had bij de voorste zwarte schijf in de variant.

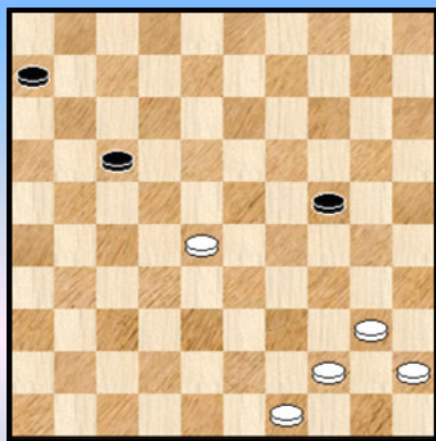
Maar met de tekstzet blijft alles OK.

37. ... 20-24 ?

Een tweede onnauwkeurigheid van zwart , dit keer een fout. Vooraleer hier verder op in te gaan, twee andere kleine items :

=> Zwart had hier een leuke variant ter beschikking. Hoewel de variant verliest geven we hem toch :
37. ... 25-30 ! 38. 48x25 20-24 ! 39. 25x20 15x24 de al bij al wat merkwaardige slag zit nogal verborgen. **Diagram 3**

(Analyse) Diagram 3 Waz

Dat de stand wint is toch niet helemaal evident, zeker niet vanuit zet 37.

Wit kan winnen op meerdere manieren. We geven er één waarbij het niet tot lange varianten komt.

40. 44-39 17-21 41. 28-22 21-26 42. 22-17 26-31

43. 17-12 31-37 44. 12-08 37-42

++ 45. 08-02 ? 42-48 =

++ 45. 08-03 nu kan zwart geen dam nemen

>> 45. ... 24-29 46. 03-25 42-47 47. 25-34 +

>> 45. ... 24-30 46. 03-17 ! 42-47 47. 40-34 30-35

48. 39-33 47x40 49. 45x34 +

=> De zet waarmee zwart beter had uitgepakt en die (hoewel ook verliezend) meer verweer geeft , was deze : 37. ...17-21 38. 48-34

++ 38. ... 08-12 39. 28-23 18x29 40. 34x01 14-19 41. 01-34 21-27 (of 21-26) 42. 34-48 !
met een niet al te moeilijke verdere winstvoering

++ 38. ... 21-26 39. 34x03 06-11 40. 28-22

>> 40. ... 26-31 41. 03-26 31-36 42. 26-37 +

>> 40. ... 25-30 41. 03-12 14-19 * 42. 12-03 20-25 43. 40-35

>1 43. ... 19-24 44. 03-09 11-16 45. 22-17 +

>1 43. ... 30-34 44. 03-09 11-16 45. 22-17 +

>1 43. ... 26-31 44. 35x13 31-37 45. 13-08 37-41 46. 08-02 11-16 +
Niet zo evident allemaal.

=> Hoe kom wit wel winnen na de tekstzet (37. ... 20-24) ? Door 38. 48-31 !

++ 38. ... 08-13 39. 31-26 17-22 * 40. 28x17 18-22 * 41. 17x28 en wint makkelijk

++ 38. ... 17-22 39. 28x17 18-23 40. 31-26 14-19 41. 40-34 ! en met zijn volgende zet moet zwart de vangstelling loslaten en wint wit.

Alles samen een relatief eenvoudige winst. Daarom ook voorzien we de volgende zet van wit van een vraagteken : **38. 40-34 ?**

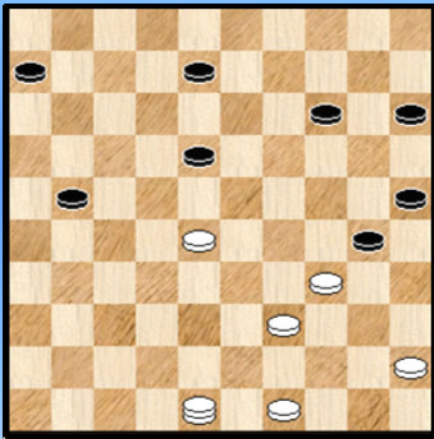
Het is wat onduidelijk of daarmee de (analytische) winst uit handen wordt gegeven. Ook voor Kingsrow die tot het uiterste moet gaan.

38. ... 17-21 Sterker was 24-30

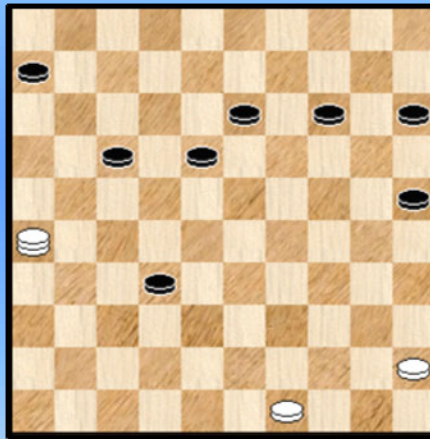
39. 44-39 ! de beste , introduceert de dreiging 34-30

39. ... 24-30 * Zie **diagram 4**

Diagram 4 Waz

(Analyse) Diagram 5 Waz

40. 45-40 ?

Hier had wit (opnieuw) een duidelijke en vrij rechtlijnige winstvoering bij de (dam) hand : 40. 48-31 !

=> 40. ... 08-13 41. 31-26 21-27 42. 28-22 !

++ 42. ... 27-31 43. 26x05 18x27 44. 39-33 30x28 45. 05x16 +

++ 42. ... 27-32 43. 22-17 + wegens de dreiging 17-11

Eerder bij wijze van curiositeit vermelden we dat in de laatste variant wit ook kon doen 43. 39-33 ! 30x17 zie **diagram 5** Wanneer wit over de stukken 17, 18 en 32 slaat wint hij , slaat hij over de stukken 17, 13 en 32 dan kan zwart remiseren.

Het spreekt vanzelf dat wit dit moeilijke (en we gaan er verder niet op in) eindspel best aan zich laat voorbijgaan.

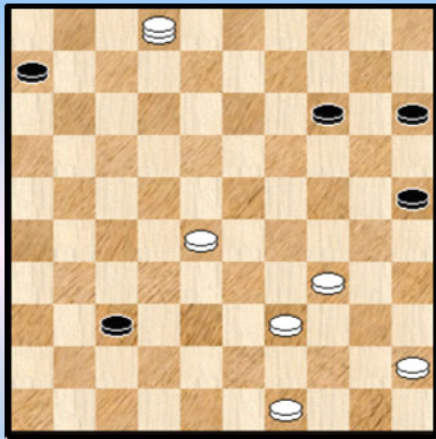
=> 40. ... 21-26 41. 31x35 26-31 42. 35x02 31-37 **diagram 6**

We proberen een zekere elegantie in de winstvoering in te bouwen en maken daarbij uiteraard gebruik van de (aanwezige) vangstelling(en).

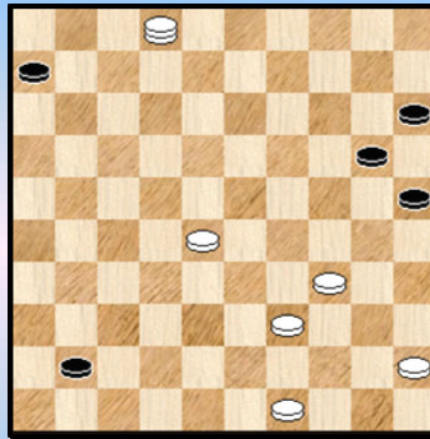
43. 02-24

Op 43. ... 37-41 volgt 44. 24-47 + Zwart moet dan ook besluiten tot

(Analyse) Diagram 6 Waz

(Analyse) Diagram 7 Waz

43. ... 14-20 44. 24-02 37-41 (niet 44. ... 37-42 ? 45. 34-30 25x43 46. 49x47 +)
Zie **diagram 7**

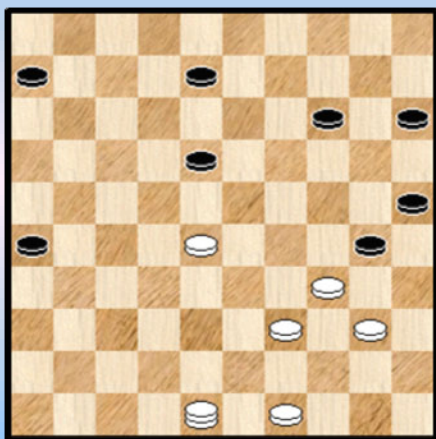
++ Nu niet het wat voor de hand liggende 45. 39-33 ? 25-30 ! 46. 34x14 41-47 =
++ Maar bijvoorbeeld (want er bestaan ook andere wegen naar de winst) 45. 49-43 20-24
46. 02x35 06-11 47. 39-33 11-16 48. 35-49 dreigt met 34-30, enz. 25-30 * 49. 34x25 41-46

- >> 49. ... 41-46 50. 43-38 46x14 51. 33-28 14x43 52. 49x38 +
- >> 49. ... 41-47 50. 25-20 47x29 51. 49-40 15x24 52. 40x12 +
- >> 49. ... 16-21 50. 43-39 21-26 51. 49-27 15-20 of ? 52. 25x14
  - >1 52. ... 41-47 53. 27-09 47x15 +
  - >1 52. ... 41-46 53. 27-32 26-31 54. 32-27 46x10 55. 27x36 +

40. ... 21-26 ! zie diagram 8

De enige die remiseert. Op 40. ... 30-35 volgt bijvoorbeeld 41. 28-22 35x33 42. 22x02 + maar ook het leuke (zij het wat ingewikkelde) 41. 34-30 ! 35x22 42. 48-26 25x34 43. 26x29 +

Diagram 8 Waz

41. 49-43 ?

Met zijn laatste zet heeft zwart de dreiging 26-31 ingeleid en de witte dam wordt dan afgenomen.

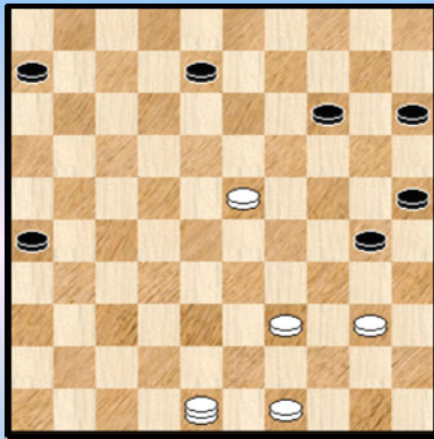
Zetten met de dam op de lijn 48-26 lossen dit probleem niet op , zetten met een schijf (zoals de tekstzet trouwens) ook niet en 48-43 kan wit ook niet echt spelen want zwart doet 26-31.

Doorbraak naar dam valt dan op een of andere manier niet te vermijden gezien de zwarte overmacht bij de schijven - bevolking.

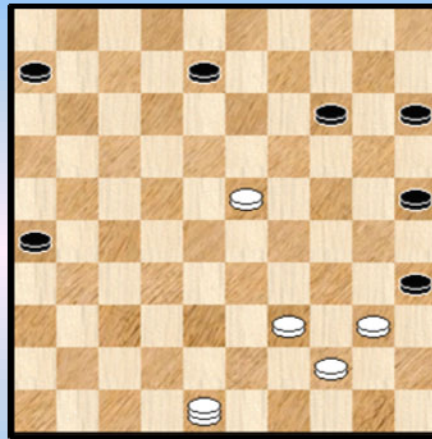
Daarom had wit absoluut moeten kiezen voor 41. 28-23 ! 18x29 42. 34x23. Zie **diagram 9**.

Nu kan zwart de witte dam niet afnemen want nadien - hoe zwart ook slaat - wint wit de overblijvende 4 om 4 zonder al te veel moeite. En meteen ligt de bal in het zwarte kamp om de juiste vervolgzet te vinden. Hetgeen in de partij niet evident is.

(Analyse) Diagram 9 Zaz

(Analyse) Diagram 10 Zaz

De zekerste manier om de remise te bereiken voor zwart gaat aldus :

42. ... 30-35 !

=> 43. 48-42 35x33 44. 42x17 26-31 45. 17-26 31-36
46. 26-37 25-30 47. 23-18 30-34 48. 49-44 15-20
49. 18-13 20-24 50. 13-09 24-29 51. 09-04 29-33 en zwart komt net op tijd om te remiseren.

=> 43. 39-34 35x44 44. 49x40 26-31 45. 48x20 15x24
46. 40-35 06-11 47. 23-18 25-30 48. 34x25 24-29 =

=> 43. 39-33 35x44 44. 49x40 26-31 45. 48x20 15x24 46. 40-35 06-11
++ 47. 23-18 25-30 =
++ 47. 33-28 11-16 48. 28-22 16-21 =

=> De beste voor wit is echter 43. 49-44 **Diagram 10**

Zwart kan nu nog steeds niet 26-31 omdat de overblijvende 4 om 4 wint voor wit. En moet dus wat anders verzinnen.

De voornaamste karakteristieken van de stand sommem we even op :

- De zwarte vangstelling en het al of niet kunnen effectief kidnappen van de witte dam
- Indien de zwarte vangstelling niet meer operationeel is dalen de zwarte remisekansen
- Het mogelijk in bezit nemen van de lange lijn via 48-37 op sommige momenten
- De dreiging 34-30 met **rondslag** - mogelijkheden. Wel te verstaan moet eerst schijf 40 nog naar 34 gebracht worden.

We kijken nu nog enkele varianten , kriskras door mekaar (remise / winst). Zonder commentaar ook, al blijven we de leestekens meegeven 😊. We beperken ons tot het antwoord 08-12.

++ 43. ... 08-12 44. 40-34

>> 44. ... 12-17 45. 23-18 14-19 46. 48-37 19-24 47. 18-13 +
>> 44. ... 15-20 45. 48-43 ! (op 45. 48-42 12-17 46. 42x15 14-20 =)

>1 45. ... 26-31 ? 46. 44-40 35x33 47. 23-19 14x23 48. 34-30 25x34 49. **43x18** +

>1 45. ... 14-19 46. 23x14 20x09 47. 44-40 35x33 48. 34-30 25x34 49. 43x39 ! 26-31
50. 39-48 ! 31-36 51. 48-37 +

>1 45. ... 12-18 46. 23x12 26-31 47. 43-32 20-24 48. 32x10 06-11 49. 12-08 24-29
50. 34x23 31-37 51. 10-15 37-41 52. 44-40 35x33 53. 15x36 +

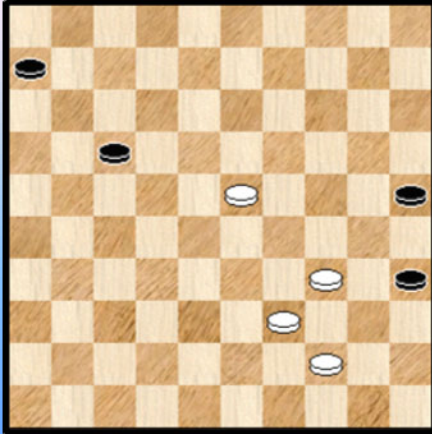
>1 45. ... 12-17

>2 46. 23-18 17-21 ! 47. 43x16 06-11 ! 48. 16x07 26-31 49. 07-16 31-37 50. 16-49 20-24 !
51. 39-33 24-30 52. 34-29 37-42 53. 44-40 35x44 54. 49x10 en zwart kan remiseren via
bijvoorbeeld 42-47 =

>2 46. 43-38

>3 46. ... 20-24 ? 47. 38x21 26x17 zie **diagram 11**

(Analyse) Diagram 11 Waz

Wit wint rechtlijnig door :

48. 23-19 17-22 49. 19-14 22-27 50. 14-10 27-32
51. 10-05 32-38 52. 05-37 06-11 53. 37-48 !

>4 53. ... 11-17 54. 34-29 ! +

>4 53. ... 11-16 54. 48-37 16-21 55. 37-48 21-27
56. 48-26 27-32

=> Niet 57. 26-48 25-30 ! 58. 34x25 38-43 =

=> Wel 57. 26-31 +

>3 46. ... 26-31 47. 38x15

>4 47. ... 31-37 ? 48. 23-19 ! 14x23 49. 44-40 35x33 50. 15x29 +

>4 47. ... 31-36 48. 15-47 17-22 49. 47-15 06-11 50. 15-47 11-16 51. 47-15 ... en binnen enkele zetten kan zwart doorbereken naar dam met remise.

Nu wit zijn laatste , realistische partij - winstkansen verkeken heeft, keren we terug naar de partij

41. ... 26-31 42. 48x20 15x24

Veel valt er verder niet meer te melden. In sneltreinvaart nog de notatie :

43. 40-35 06-11 44. 43-38 11-17 45. 38-33 17-21 46. 34-29 21-27 47. 29x20 25x14

48. 35x24 27-31 49. 33-29 31-37 50. 28-23 37-42 51. 23x12 42-48 52. 24-20 1-1 (1.59/1.59)

Konklusie :

In het resterende eindspel dat na de combinatie ontstond - en dat niet moet onderschat worden 😊 - hebben beide kleuren enkele kleine vraagtekentjes neergezet. Gezien de aard en de moeilijkheid van het eindspel lijkt het verkleinwoord zeker aangewezen.

Uiteindelijk kon de wereldkampioene toch remiseren en laat aldus Yves Vandenberg wat op zijn honger. De kans om een wereldkampioen(e) te verslaan heeft men immers niet elke dag. Bovendien zou op een eventuele winst in deze partij niks , maar dan ook niks, zijn aan te merken.

--- o - O - o ---

Interludium 5 : de Poema (Soeverein)

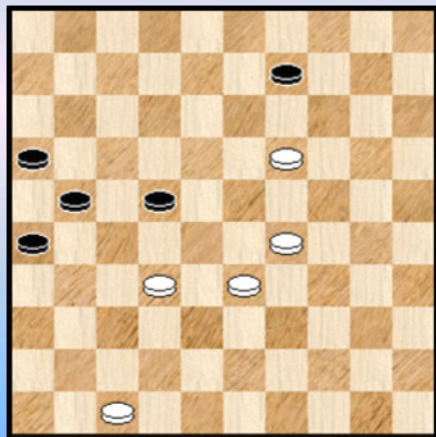

8. Tesselaar - Smit Heerhugowaard 2014

De speeltuin van Scoupe , "Prequels" , strategische valstrikken en de link naar Manoury - eindspelen.

Diagram 1 21-27 ?

We komen er in met deze 5 om 5 stand. Duidelijk reeds een eindspelstand al bevinden we ons nog niet in de **uitgepuurde** fase van het eindspel.

Om het zo te zeggen.

Wit beheerst het centrum en deze stand illustreert ten overvloede waarom het bezit van het centrum belangrijk is. Ook in het eindspel. Wit dreigt te vervolgen met 29-24 enz. en de vraag is dan ook of zwart wel bijtijds zal kunnen doorbreken op de witte linkervleugel en alsnog een puntje uit het (dam) vuur slepen.

50. ... 21-27 ?

Typisch standen waarin er moet gerekend worden. Door beide kleuren al zijn we geneigd te zeggen nog iets meer door zwart.

Met de gespeelde zet tekent zwart zijn analytisch (dam) vonnis. Of hij nog een herkansing krijgt hangt louter en alleen af van de tegenstander. Of nog : hij heeft zijn eigen lot niet meer in eigen handen.

Als volgt kon bij naar de (remise) haven :

50. ... 26-31 ! 51.29-24 Niet mogelijk was 32-28 wegens plakken op 14.

Nu kan zwart op twee manieren verder, al steunen beide op dezelfde dreiging :

=> 51. ... 31-36 52. 24-20 (32-28 zou zelfs verliezen door 36-41 ! +) 22-27 53. 20-14 27x29

54. 14x03 29-33 55. 03x26 33-39 =

=> 51. ... 22-27

++ 52. 24-20 27x29 =

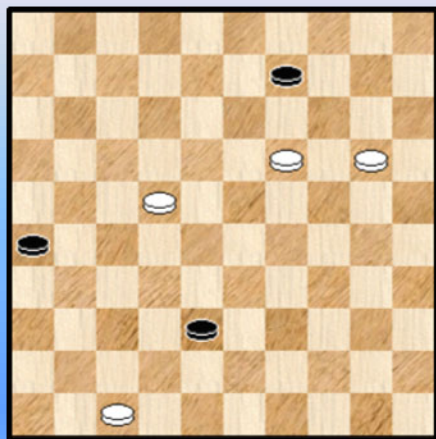
++ 52. 32-28 31-36 dreigt 36-41 en 27-31

53. 28-23 36-41 54. 47x36 27-31 55. 36x27 21x32 56. 23-18 32-37 57. 19-13 09-14 =

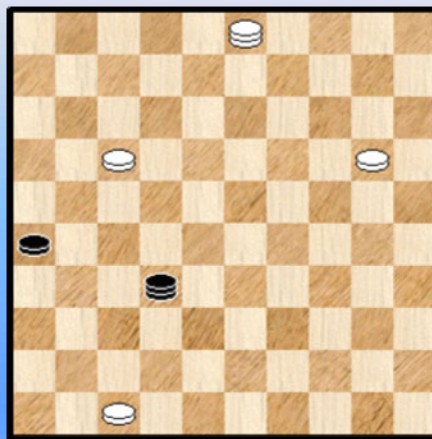
51. 32x21 16x27 52. 29-24 27-32 de beste 53. 24-20 22-28 54. 33x22 32-38

Een rechtlijnig verloop waar niks valt op aan te merken. **Diagram 2** verschijnt.

Diagram 2 Waz

(Analyse) Diagram 3 Waz (remise)

We komen aan enkele kritieke momenten.

Wit heeft de keuze tussen 22-18, 22-17 of 19-14. Intuïtief lijkt 22-17 af te vallen. We controleren eerst even of dit inderdaad zo is :

55. 22-17 ? 38-43 56. 19-14 43-49 57. 14x03 49-32 ! **Diagram 3**

We kijken eens goed naar het diagram : zwart heeft de lange lijn onder controle en omdat bovendien wit niet onmiddellijk naar veld 9 mag wegens tussenlopen kan (en moet !) zwart met schijf 26 naar 36 oprukken. Er ontstaat dan een gekende positie : wit met (in potentie) twee dammen kan geen vangstelling meer opbouwen omdat de losse witte schijf het fameuze veld 29 voorbij is (**Scoupe**).

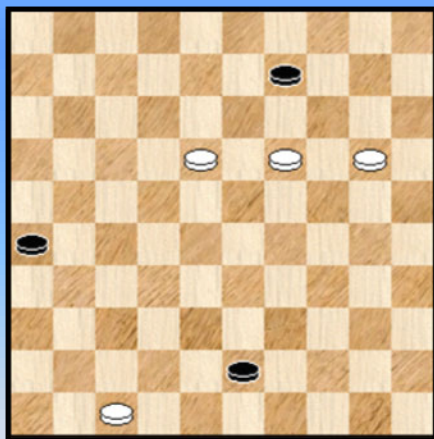
We kunnen dus een keer besluiten trekken zonder varianten ☺.

55. 22-18 !

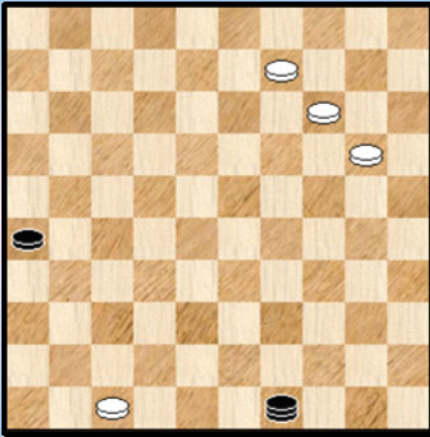
Een verstandige leuze. De beste van de twee overblijvende mogelijkheden. Wit schakelt aldus het opschuiven van schijf 9 uit. Dit gezegd zijnde blijft de analytische winst wel degelijk aanwezig. We vervolgen eerst het partijverhaal en komen later op de stand terug.

55. ... 38-43 diagram 4

Diagram 4 19-14 ?

Dia 9 Waz (wit wint)

58. 14-10 26-31 59. 10-05 2-0

Wit kan inderdaad drie dammen kronen en makkelijk een vangstelling bouwen rond schijf 26.

In **diagram 9** kon het voor wit overigens (in de extra - time) nog wel degelijk fout gaan :

58. 09-04 ? 49-32 !

Op 14-10 komt 26-31 met de Scoupe remise.
Dus moet wel : 59. 04-10 32-27 !

=> 60. 10-15 27-04 en remise want schijf 14 mag niet naar 10.

=> 60. 10-05 27-04 61. 20-15 26-31

++ 62. 47-41 04-27 63. 05-10 27-43 = omwille van de dreiging 31-37

++ 62. 05-10 31-36 63. 10-05 04-31 64. 05-10 31-04 = HvZ

=> 60. 10-04 26-31

++ 61. 14-09 27-32 = Scoupe - remise.

++ 61. 14-10 27-38 62. 04x36 38x04 =

++ 61. 04-10 27-04

>> 62. 10-05 04-15 =

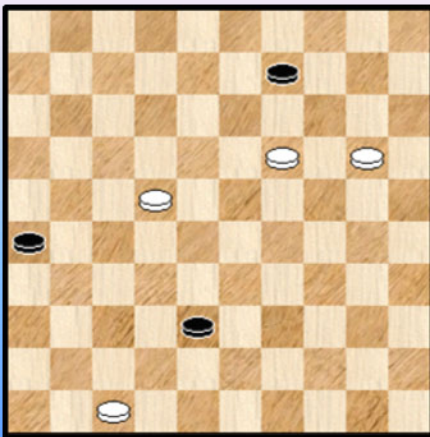
>> 62. 10-15 31-37 =

Het partij - eindspel zit er op en we zouden het hierbij kunnen laten. We hadden echter beloofd terug te keren naar **Diagram 2** en te kijken naar wat er zou gebeuren na de zet 55. 19-14

We doen dit enerzijds om het beeld van het globale eindspel te vervolledigen. Bijkomend omdat er een aantal fraaie varianten en mogelijkheden in schuilen en tenslotte ook omdat we opnieuw (en talloze malen zelfs) te maken krijgen met Scoupe !

We stropen de (dam) mouwen dus op ! We afficeren opnieuw diagram 2, om elektronisch terugbladeren te vermijden.

Diagram 2 Waz

55. 19-14

=> 55. ... 38-43 56. 14x03 43-49 57. 20-14 26-31
Op 57. ... 49-32 58. 14-09 26-31 wint wit makkelijk.

58. 14-09 31-37 59. 09-04 !

Zwart kwam wel bijtijds om schijf 37 af te ruilen maar de vangstelling belet dit en wit zal dus winnen.

=> Zwart moet dus besluiten tot 55. ... 09-13

56. 14-10 !

Op zowel 22-17 als 20-15 kan zwart remiseren door 13-19 ! en daarna het dreigen met de afruil van schijf 37 die van 26 komt). Bijvoorbeeld :

56. 22-17 ? 13-19 ! 57. 14x23 38-43 58. 17-12 43-49 59. 12-08 26-31 60. 08-03 31-37 =

57. 22-17 !

Moet wel.

=> 57. 10-04 43-48 58. 04x18 48-39 =

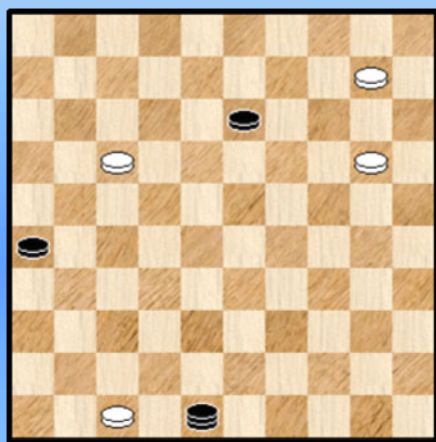
=> 57. 10-05 43-49 58. 05-28 * 26-31 ! dreigt met 31-37 59. 22-17 31-37 ! 60. 28x46 49-44

61. 17-12 44-40 =

57. ... 43-48 geeft iets meer mogelijkheden dan 43-49. Zie **diagram 10**

In elk geval kon als laatste zet niet : 57. ...13-18 58. 10-05 43-48 59. 17-11 wit bezet de lijn 46-05 en kan drie dammen kronen. Winst zonder probleem.

(Analyse) Diagram 10 Waz (winst)

58. 17-11 ! opnieuw de enige

Alleen in aanmerking kwam echt : 58. 10-05 48-39

59. 17-12 39-34 =

Zwart moet nu absoluut vermijden dat wit zomaar lijn 46-05 bezet want dan verliest hij zonder meer.

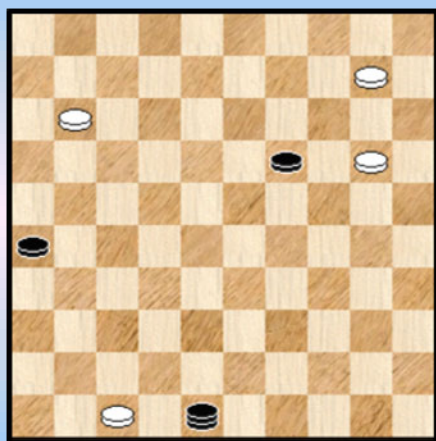
Hij heeft 2 mogelijkheden :

=> 58. ... 48-25 59. 20-15 13-19 of ? 60. 10-05 19-24

61. 05-23 en de drie dammen komen er opnieuw aan +

=> 58. ... 13-19 ! **Diagram 11**

(Analyse) Diagram 11 Waz (winst)

Veruit de beste. Met deze zet zoekt zwart zelf de strijd op. Wit heeft nu maar één goed vervolg.

We staan nu voor een kruispunt van (dam) wegen.

1. Eén antwoord van wit valt snel af : 59. **47-41** 19-24
60. 20x29 26-31 en 31-36 kan niet vermeden worden. Remise

Bij de andere drie antwoorden ligt het minder simpel.

2. We bekijken eerst het winnende vervolg en de enig - goede zet : 59. **20-15 !**

Zwart moet zo actief mogelijk optreden, hij heeft enkele mogelijkheden :

=> 59. ... **19-24** 60. 10-05

++ 60. ... 24-30 61. 05-23 26-31 ! 62. 15-10 !

Op 62. 11-06 ? 30-34 ! 63. 23x45 48-37 met de Scoupe - remise.

Na de tekstzet komen we terecht in het eindspel onder **Intermezzo 4** waarnaar we verwijzen.

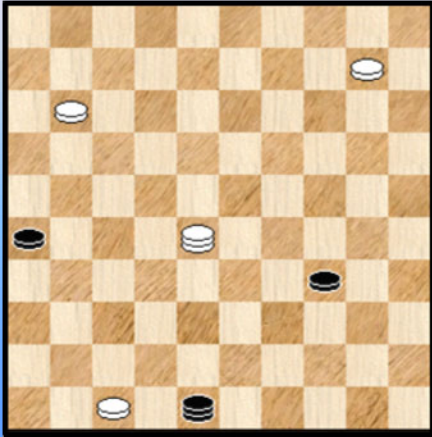
++ 60. ... 24-29 61. 05-28

>> 61. ... 29-33 62. 28x50 48-37 ! ruikt de Scoupe - remise 63. 50-22 ! slaat die hoop aan (dam) **diggelen**. Wit kan nu verder winnen zoals we eerder al aangaven.

>> 61. ... 29-34 62. 15-10 34-40 63. 11-06 40-45 64. 28-50 26-31 65. 10-05 31-36 en dit keer landen we bij **intermezzo 3**. Zie aldaar.

=> 59. ... **19-23** 60. 10-05 23-29 61. 05-28 29-34 62.15-10 zie **diagram 12**

(Analyse) Diagram 12 Zaz (wit wint)

++ 62. ... 26-31 63. 10-05 ! om 34-39 te vermijden 34-40 64. 28-50 31-36 65. 11-06 40-45 66. 06-01 en we komen terecht bij **Intermezzo 3**.

++ 62. ... 34-40 63. 10-04 40-45 64. 28-50

Zwart heeft nu de keuze :

>> Indien hij met 48-37 de lange lijn in bezit neemt komen we bij **Intermezzo 2**.

>> In het andere geval switchen we naar **Intermezzo 3**.

=> Zwart heeft nog een verrassende andere mogelijkheid : 59. ... **48-37 !** 60. 11-06 60. ... 37-46 ! zwart kan op de lange lijn blijven. Wit kan nu geen dam kronen op 1 en ook niet op veld 5. En men kan snel zien dat ook 61. 47-42 afvalt. Gedwongen moet dus :

61. 10-04

++ 61. ... 19-23 62. 06-01 23-28 63. 01-06 28-32 64. 15-10 46-37 en nu bijvoorbeeld 65. 04-22

>> 65. ... 32-38 66. 10-05 37-48 67. 22-27 +

>> 65. ... 26-31 66. 22x36 32-38 67. 10-05 37-48 68. 36-27 +

>> 65. ... 37-46 66. 10-05 32-37 67. 05x41 46x17 68. 06x22 +

++ 61. ... 19-24 62. 06-01 24-30 zie verder **Intermezzo 5**

=> We nemen nog een laatste zwart antwoord door : 59. ... **48-34** 60. 11-06

++ 60. ... 34-23 61. 06-01 23-37 62. 10-04 19-24 63. 01-34 37-14 64. 34-48 ! pent schijf 26 14-32 65. 04-13 24-29 66. 13-18 29-33 67. 18-22 33-38 68. 48-42 38-43 69. 42-38 +

++ 60. ... 34-45 61. 10-05 19-24 62. 15-10 24-30 63. 10-04 45-01 64. 05-46 30-35 of ? 65. 04-22

>> 65. ... 35-40 66. 22-31 26x37 67. 46x45 +

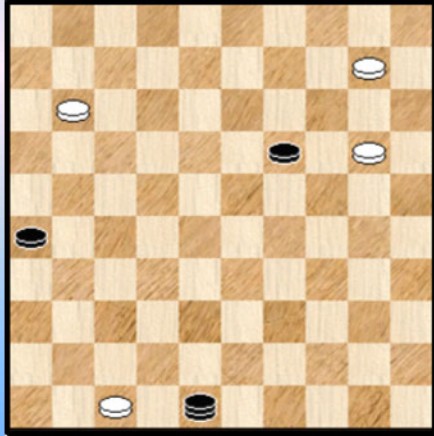
>> 65. ... 01-45 66. 06-01 26-31 67. 22x36 45-50 68. 01-45 +

>> 65. ... 26-31 66. 22x36 35-40 67. 36-22 40-45 68. 22-50 +

Hiermee hebben we de winstvariant, ingeluid bij **Diagram 11** , tot een goed einde gebracht. Een niet - vanzelfsprekend geheel.

Maar er bleven nog twee mogelijkheden te gaan bij **diagram 11** , dat we (opnieuw) afficheren. Omdat er enkele fraaie en moeilijke varianten in schuilen nemen we die ook door.

(Analyse) Diagram 11 Waz (winst)

- >> De zwarte dam blijft gewoon spelen op de velden 32, 37, ... van de lange lijn
- >> Zwart kan nooit dam nemen op 5 omwille van (bijvoorbeeld) 32-46 =
- >> Zwart kan ook nooit dam nemen op 4. Dan speelt zwart gewoon 19-24 waardoor de remise - positie van Scoupe ontstaat. Of korrekter gezegd : zwart moet er nog wel voor zorgen dat hij zijn overtollige schijf krijgt raakt. Dit kan geen probleem zijn.
- >> De witte dam mag nooit de zwarte schijf aanvallen want zwart laat slaan en slaat op zijn beurt schijf 10.

Een **strategische remise** dus in een 4x3 stand waarbij (de remise - positie van)Scoupe een essentiële rol speelt !

++ We geven ook nog de tweede manier van remiseren : 62. ... 19-23 Zwart dreigt nu met 18-23 = Wit kan niet zoveel doen :

- >> 63. 10-05 31-37 64. 05x28 32x19 =
- >> 63. 06-39 23-28 ! 64. 39x36 32x05 =
- >> Verplicht is dus : 63. 10-04 31-37 (Niet 63. ... 31-36 ? 64. 06-28 +)

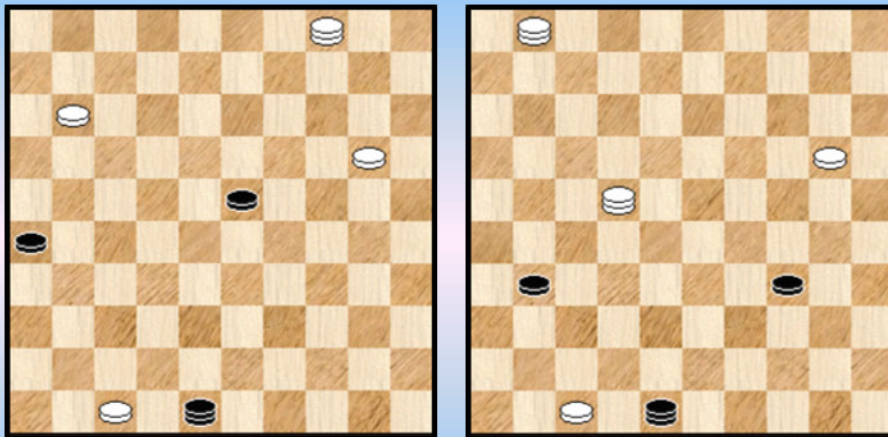
- >1 64. 15-10 23-28 65. 06x39 32x05 =
- >1 64. 06-17 23-28 65. 17x33 32-49 en de afruil valt niet te vermijden.
- >1 64. 06-39 32-21 en opnieuw valt de afruil niet te vermijden
- >1 64. 06-28 23-29

- >2 65. 28-05 32-16 ! (ook via 65. ... 29-33 kan zwart er komen) 66. 05x41 29-33 ! en schijf 33 kan niet meer worden afgestopt ondanks de aanwezigheid van twee witte dammen.
- >2 65. 28-39 32-21 en de afruil komt eraan.
- >2 65. 28-17 29-34 (32-43 ? zou dit keer verliezen !) 66. 04-22 32-49 dreigt met afruil
- 67. 17-26 of ? 49-44 ! 68. 26x25 44x17 =

Wel te verstaan kan bij dit alles in een (echte) partij veel misgaan ...

4. Er rest ons nog de vierde en laatste mogelijkheid te behandelen in **diagram 11** : 59. 11-07 ? 19-23 de enige **Diagram 15**

(Analyse) Diagram 15 Waz (remise) (Analyse) Diagram 16 Waz (remise)

We behandelen drie mogelijkheden : 04-22 , 20-15 en 11-07.
11-03 en 20-14 komen op dezelfde paden terecht.

4.1 60. **04-22** 23-29 61. 11-07 29-34

=> 62. 07-01 26-31 ! een mooi moment, dat we een plaatje geven : **diagram 16**

++ 63. 01x40 48-25 64. 22x36 =

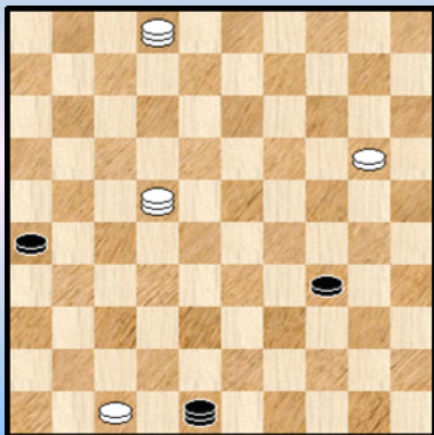
++ 63. 22x36 34-39 en een tweede zwarte dan komt eraan. Remise.

=> Na 62. 22-44 48-37 gaan we opnieuw naar de remise van Scoupe.

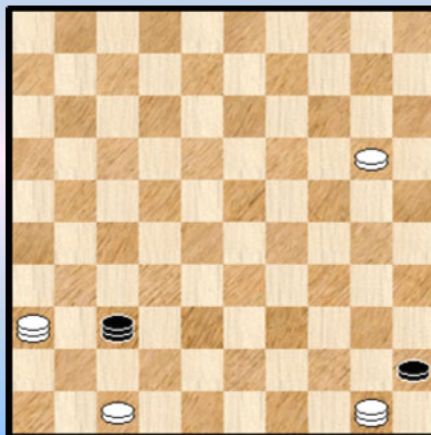

=> 62. 07-02 zie **diagram 17**

(Analyse) Diagram 17 Zaz (remise)

(Analyse) Diagram 18 Remise

In de diagramstand 17 kan zwart op meerdere manieren remiseren, via 26-31, 34-40 of 48-37. Vrijwel altijd ontstaat er een kruispunt van wegen : de remise van Scoupe, het verlies van de witte schijf, een tweede zwarte dam of een andere strategische remisestelling.

We beperken ons tot de mooiste voortzetting : 62. ... 26-31 ! 63. 22x36 34-40 64. 02-11 40-45 65. 11-50 48-37 !

Zie diagram 18. Een duidelijke strategische remise die we nog niet hadden ontmoet en die we daarom een plaatje meegeven.

=> 62. 22-28 26-31 63. 07-01 of ? 34-39 64. 28x44 48-37 met opnieuw de Scoupe - remise.

4.2 60. **20-15** 23-29 61. 11-07 29-34

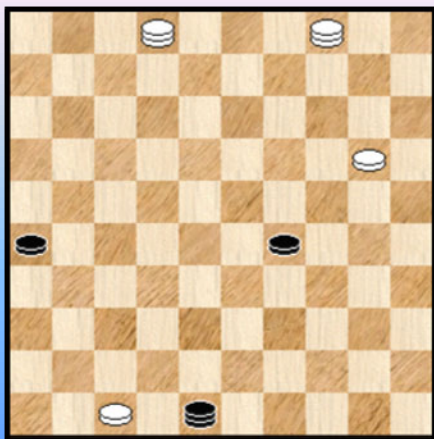
Niet 61. ... 48-37 ? 62. 07-01 29-33 63. 01-06 33-38 64. 06-39 en wit kan winnen zoals we al eerder zagen.

=> 62. 04-22 26-31 63. 22x36 34-39 =

=> 62. 07-02 en zwart kan opnieuw remiseren via meerdere wegen : 26-31, 34-40 of zelfs 34-39.

We nemen er een uit : 62. ... 26-31 ! 63. 04x36 34-40 64. 36-22 48-37 65. 02-35 40-45 66. 22-50 en de stand van diagram 18 ontstaat opnieuw. Remise.

(Analyse) Diagram 19 Zaz (Remise)

4.3 De laatste subvariant. 60. **11-07** 23-29 61. 07-02

Na 61. 04-10 of 61. 04-22 komen we terecht in eerdere (remise) varianten.

Zie **diagram 19**

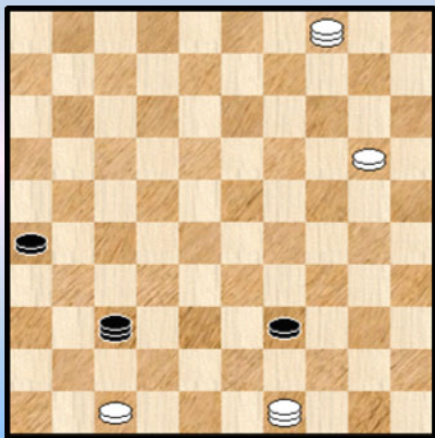
61. ... 29-33 de enige die het analytisch gelijk houdt.

Voor de liefhebbers van overmachtseindspelen en strategische winsten vermelden we hier kort dat na 61. ... 29-34 ? wit alsnog kan winnen. Het volledige verhaal staat te lezen in **Intermezzo 6**.

=> 62. 04-10 Dit hebben we reeds ontmoet in de voorgaande varianten

=> 62. 02-16 33-39 63. 16-49 48-37 ! Zie **diagram 20**

(Analyse) Diagram 20 Waz (Remise)

Een perfecte **pat** - situatie

Wit kan uiteraard schijf 34 veroveren door achter te lopen met de dam op veld 4. Maar daarvoor moet hij wel de lijn 36-04 verlaten zodat zwart op zijn beurt schijf 26 naar 36 kan laten gaan met de Scoupe - remise als resultaat.

Verder valt zwart op geen enkele manier te verdrijven van de lijn 46-05 !

Een mooie strategische - remise stand.

=> 62.02-35

++ 62. ... 33-39

>> 63. 35-49 48-37 ! met opnieuw de pat - situatie van hierboven.

>> 63. 04-27

>1 63. ... 26-31 ! 64. 27x36 48-43 ! Remise

>1 Of ook 63. ... 48-37 64. 35-19 of ? en terug de patstand.

++ ook 62. ... 48-25 63. 20-15 33-39 64. 35-49 of ? 25-14 ! met terug dezelfde pat - situatie.

Onderliggend **sluimert** in al die varianten de dreiging van de Scoupe - remise.

Besluit :

Op het einde van een analyse geven we soms al eens een besluit of konklusie. Niet dat dit al te letterlijk moet worden opgevat. Het kunnen best ook gewoon een paar geheugensteuntjes zijn voor een beknopte nalezing. En zoals gezegd doen we dit zeker niet altijd. Eerder sporadisch.

Wat onthouden we bij dit eindspel ?

In de eerste plaats hadden we Kingsrow (of moeten we zeggen de achtstukken - eindspel database) hard nodig. Zonder dit is er geen beginnen aan ! 4x3 eindspelen kunnen **verschroeiend** 😊 moeilijk uitvallen. We laten in het midden of de (bewuste) keuze van het bijvoeglijk naamwoord in deze kontekst opportuun is.

In een eindspel krijgt men soms al eens een tweede kans. Zo ook hier. Ook al opvallend - al trappen we hiermee een open deur in - : bij een 4x4 kan de centrum gerichtheid van de stukken een doorslaggevende rol spelen in de afwikkeling naar een voordelig 4x3 of 4x2 eindspel.

Erg belangrijk in dit eindspel was uiteraard de kennis van de stand van **Scoupe** en / of hoe dit eventueel te vermijden. Dit was zowat de rode draad doorheen het verhaal. Dit speelt ook en vooral al in de voorafgaande 4x3 - standen die op het bord kwamen. Vandaar dat we in de titel het woord "**Prequel**" hebben gebruikt.

De link naar de Manoury - eindspelen tenslotte viel ook op. Alles wel beschouwd niet echt totaal onverwacht wanneer men naar de schijven - configuraties van beide (types) eindspelen bevat. Het partij eindspel was een beetje een kruising van de twee. Omdat de verschillende overmachtseindspelen die aan het einde van de varianten opduiken het beeld mogelijks wat zouden vertroebelen - zeg maar de (dam) draad kwijtraken - hebben we die achteraan gegroepeerd in enkele

intermezzi.

Alles welbeschouwd een moeilijk partij - eindspel met een rijke inhoud : het Scoupe - verhaal, de Manoury - eindspelen en enkele fraaie (remise) varianten.

Epiloog :

Ergens in de tekst maakte ik een allusie dat het interessant zou zijn om eens enkele zaken in de partijen - database na te gaan. We blijven dit idee weliswaar erg **genegen** maar praktische bezwaren - met in de eerste plaats het tijdsgebruik van dit partij - eindspel - doen me afzien van het idee. Ietswat noodgedwongen want anders raakt dit PDFje niet klaar.

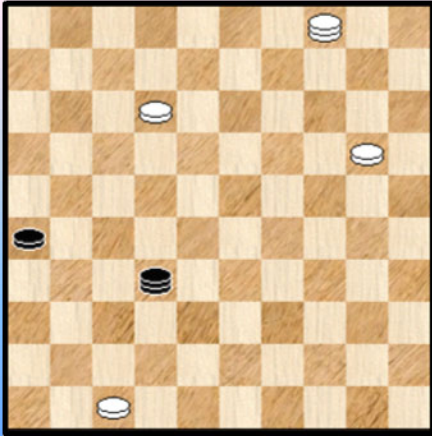
- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 1

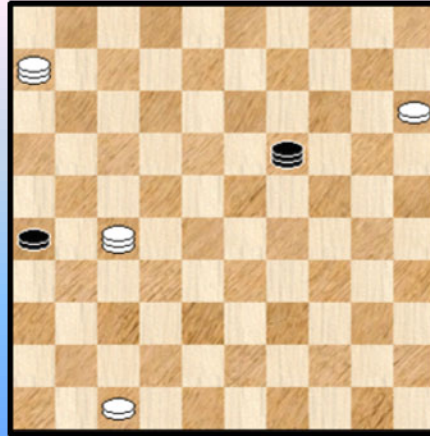
Er bleef nog aan te tonen dat de stand van **Diagram 5** effectief wint. Hoe moet wit dit aanpakken ? Allerm minst evident ! We geven twee mogelijkheden, waaronder een erg fraaie.

Eerst en vooral bouwt wit de sleutelstand van **diagram I01** op

(Analyse) Dia 5 Zaz (wit wint)

(Analyse) Dia I01 Zaz (wit wint)

Zwart is aan zet en kan niet meer losstaan.

01. ... 19-05

Op 01. ... 19-46 krijgen we een analoog verloop.

02 47-42 ! 05-46

De **eerste** methode (en meest logische) komt er gewoon op neer dat schijf 47 oprukt op de lijn 47-15 (voorzien van de nodige witte ondersteuning uiteraard) en daarna een vangstelling formeert.

Daarbij komt als laatste zet voor de voltooiing van de vangstelling een zet met de witte dam die op de lijn 36-04 staat.

Bijvoorbeeld 03. 27-36 46-32 04. 06-50 32-19 05. 42-38 19-23 06. 38-33 23-19

07. 33-29 19-37 08. 36-22 37-19 09. 22-39 ! Zwart moet de lijn 46-05 verlaten en wit wint.

De **tweede** manier is minder prozaïsch en leuker want maakt het (dam) leven en stuk aangenamer. Alleen te gebruiken echter indien gekend 😊.

03. 27-49 laat toe dat schijf 26 oprukt !

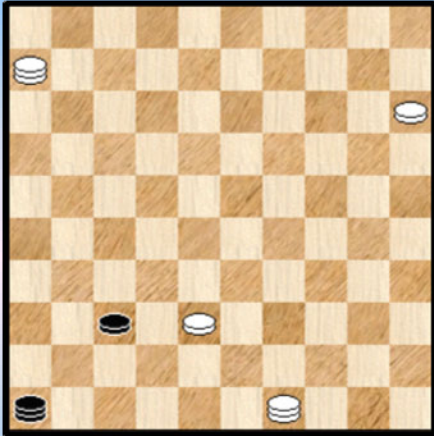
=> 03. ... 46-05 04. 42-38 05-46 05. 15-10 46x05 06. 06-28 05x43 07. 49x27 +

=> 03. ... 26-31 04. 42-38 ! 31-37 * zie **diagram I01A**

Zwart bevindt zich u in een ietwat ongemakkelijke situatie en wit kan het nu afwerken op twee manieren. We geven ze allebei :

(Analyse) Dia I01A Waz (wit wint)

>> 05. 49-35 !

>1 05. ... 37-41 06. 06-28 ! 41-47 07. 28-05 +
>1 05. ... 46-41 06. 35-13

>2 06. ... 41-47 07. 13-22 47x17 78. 06x41 +
>2 06. ... 41-46 07. 13-36 +
>2 06. ... 41-36 07. 13-04 36-41 08. 04-36 41-47
09. 36-22 47x17 10. 06x41 +

>> 05. 06-33 !

>1 05. ... 46-41 06. 15-10

>2 06. ... 41-46 07. 10-05 37-41 08. 33-15 37-41 06. 15-10 41-47 07. 10-05 +

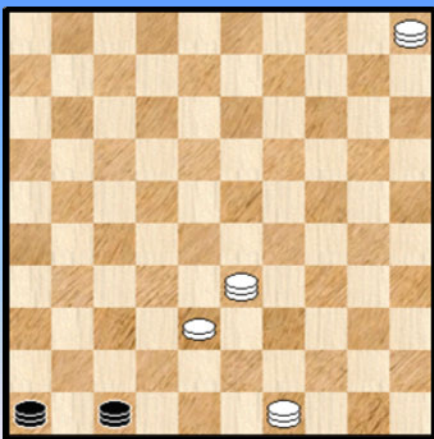
>2 06. ... 41-36 07. 10-05 +

>3 06. ... 41-47 07. 33-15 47x33 08. 15x26 +

>1 05. ... 37-41 06. 15-10 41-47 07. 10-05 zie **diagram I01B**

Er staan ondertussen zowaar twee zwarte dammen op het bord. Maar wit kan de duimschroeven toch verder aandraaien ...

(Analyse) Dia I01B Zaz (wit wint)

>2 07. ... 47-41 08. 33-28 41x23 09. 05x37 46x43
10. 49x38 +

>2 07. ... 47-36 08. 33-15

>3 08. ... 36-41 09. 15-04 41-36 10. 05-37 46x43
11. 49x27 36x22 12. 04x27 +

>3 08. ... 36-04 09. 15-29

>4 09. ... 04-36 10. 29-33 36-04 11. 33-22 04x43
12. 49x32 46x28 13. 05x32 +

>4 09. ... 04-15 10. 29-33 15-04 11. 33-22 04x43
12. 49x32 46x28 13. 05x32 +

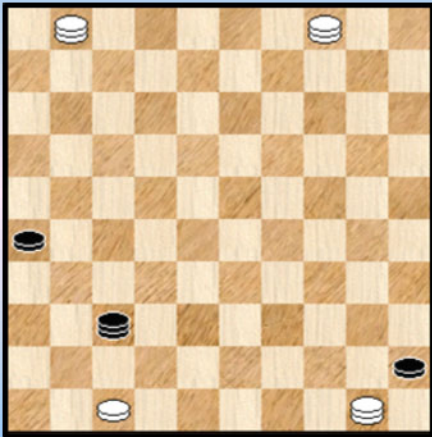
Bij gelegener tijd moeten we maar eens in de database zien of iemand al ooit in dit fraaie wespentest is terechtgekomen !

Eigenlijk hadden we wat te maken met een voorafgaand stuk aan de eigenlijke Scoupe. Een soort **Prequel** dus.

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 2

Diagram I02 Wit wint

We hebben onmiddellijk een stand opgezet met drie dammen die zonder enige moeite bereikt wordt.

De vraag blijft : kan wit dit winnen en vooral hoe moet dit dan wel gebeuren ?

We kijken eerst nog even naar de karakteristieken van de betreffende stand :

=> Wit heeft drie dammen. De dam op 50 staat gepend. Een tweede dam, deze op veld 4 , belet schijf om op te rukken. We komen hierop verder nog terug.

=> Zwart van zijn kant heeft de lange lijn in bezit. Zijn sterkste verdediging. Indien hij daarvan afwijkt wordt de winstvoering relatief makkelijk.

En nu de winstvoering die helemaal niet evident is, met een woordje commentaar :

01. 01-12 37-05 02. 04-27 05-10 03. 12-18

De bedoeling van deze zet is de lijn 36-04 onder alle omstandigheden bezet te houden.

03. ... 10-05 04. 27-49

Vanaf nu kan de zwarte dam niet meer los staan omwille van 18-40 en 50-39.

04. ... 05-46 05. 47-42 ! 46-05 06.18-34 !

Nu kan de zwarte dam ook niet meer terug naar 46 omwille van 42-37 +

06. ... 26-31 07. 42-38 ! 05-46 * 08. 34-48 ! 31-36 09. 48-37 46x43 10. 49x32 +

Ik weet niet of er een (fundamenteel) andere winstvoering bestaat maar makkelijk is het niet. Eigenlijk erg mooi dat de schijf op 47 hierbij betrokken is !

Het ogenblik om een link te leggen naar de **Manoury - eindspelen**, of voluit de **Manoury - overmachtseindspelen**.

Hoe definiëren we die ?

Wel bij een Manoury - overmachtseindspel heeft wit , die de rol van overmacht kleur heeft, 4 stukken (schijven of dam) op de velden 47 tot 50. Zwart van zijn kant heeft een schijf op 50. Verder een dam. Die plaatst men traditioneel op de lijn 46-05 omdat dit de beste plaats is , maar ze kan uiteraard ook elders staan. Tenslotte kan zwart ook nog 1 of zelfs twee extra schijven bezitten die op hun beurt - normaliter en om begrijpelijke redenen - op een randveld staan.

Wanneer we nog even naar diagram I01 terugblikken betekent dit eigenlijk dat we de stand kunnen terugvoeren op de Manoury - stand van **diagram I02A**. Wie in de stand aan zet is heeft eigenlijk niet zoveel belang. Vanuit de stand van diagram I01A kan met makkelijk de winstvoering van hierboven toepassen.

Om het nog anders te zeggen de stand van **M1222 / D5,26** is gewonnen. In de naamgeving hebben we :

=> M voor Manoury

=> Daarna volgen 4 cijfers die op de velden 47 tot en met 50 slaan. Een 2 staat voor een dam, een 1 voor een schijf.

=> Rechts van het "/" - teken staat de plaats van de zwarte dam en eventueel van een of twee extra

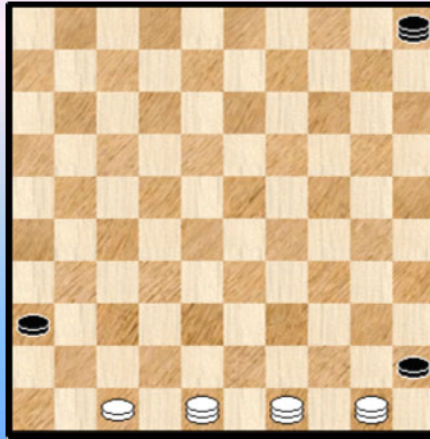
schijven.

In dit voorbeeld (en in nogal wat andere) zou men zelfs in de notatie de plaats van de zwarte dam kunnen weglaten precies omdat de lange lijn normaliter veruit de sterkste verdediging geeft voor zwart en het verder geen belang heeft wie start (dit is niet altijd zo).

Diagram I02A Wit wint

Diagram I02B Wint wit ?

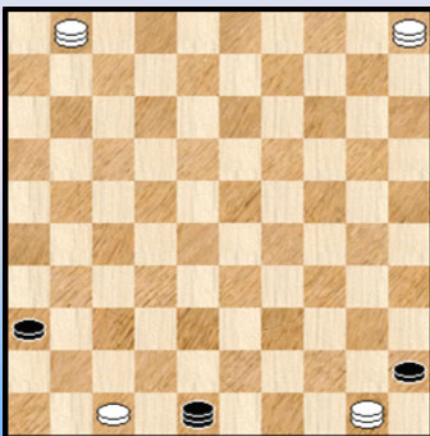
We komen om dit eerste intermezzo af te sluiten nog even terug op de winstvoering. Deze was zondanig opgebouwd dat zwart op geen enkel moment met schijf 26 kon oprukken. Men moet dit niet aanzien als een frivoliteit : wanneer de zwarte schijf tot veld 36 geraakt is geen winst mogelijk !

Om het anders te zeggen : de stand van **diagram I02B**, alias M1222 / D5,36 is gewoon remise. Er kan geen analytisch sluitende vangstelling worden opgebouwd en de zwarte dam kan onder alle omstandigheden op de lange lijn blijven. Bewijzen dat iets niet kan gebeuren is altijd veel moeilijker dan aantonen dat iets gaat ... Gelukkig hebben we Kingsrow 😊.

----- o - O - o -----

Intermezzo 3

Diagram I03 Wit wint

We verwezen bij de analyse van het partij - eindspel naar intermezzo 3.

Hoe moet wit deze stand winnen ?

Zoals we hierboven reeds gezien hebben moet wit niet naar de basiskonfiguratie van Manoury streven (de vier stukken plaatsen op de velden 47 tot 50) want dan neemt zwart de lange lijn in bezit en aan remise valt niet te ontkomen.

We moeten dus iets anders vinden.

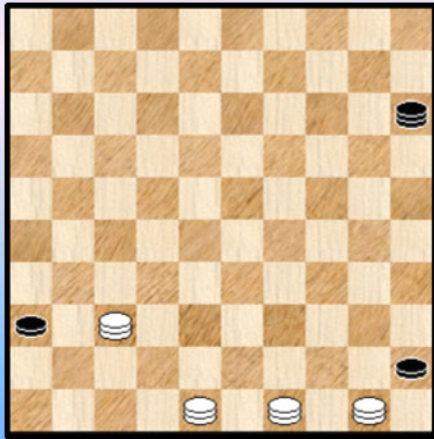
Na wat zoeken kwam er niet echt een winststelsel uit de bus - niet uit te sluiten dat dit bestaat al vermoeden we dat dit niet het geval is - en bijgevolg blijft er maar één uitweg : op zoek naar een vierde dam ! Een opgave die te volbrengen is, zij het met enige voorzichtigheid.

We geven een mogelijk begin : 01. ... 48-25 02. 01-12 25-48 03. 12-26 48-25 04. 05-37 25-20

05. 37-32 20-25 06. 47-42 25-20 07. 42-37 ... enz.

Er blijft nu nog één stap te gaan : het winststelsysteem uitdokteren wanneer wit 4 dammen heeft. Dit valt goed mee, we vermoeden dat er meerdere winstsystemen mogelijk zijn. We nemen er een bij de hand dat vrij duidelijk is.

Diagram I03A Zaz , wit wint

Wit neemt de positie in van bijgaand **diagram I03A**. Eigenlijk kunnen we de zwarte dam maar op 1 veld plaatsen waar de winst niet onmiddellijk voor de hand logt : op veld 15.

01. ... 15-47 zwart kan niet los staan 02. 37-10 ! 47-15
03. 48-26 15x04 04. 49-27 04x31 05. 26x37 +

Eenvoudig. En wat wanneer wit aan zet zou zijn ? Dan wordt het een tikkeltje moeilijker, bijvoorbeeld :

01. 49-16 de zwarte dam kan niet (meer) los 15-47 *
02. 48-34 47-15 * 03. 34-18

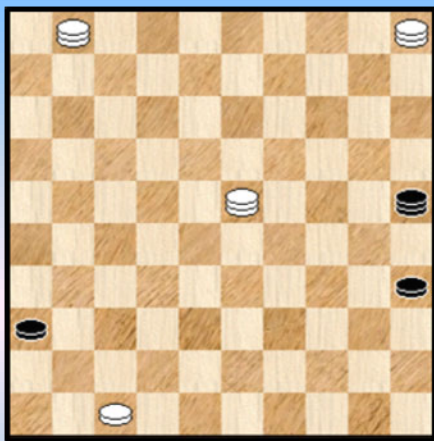
=> 03. ... 15-04 04 .37-48 ! +

=> 03. ... 15-47 04. 18-22 47-15 * 05. 22-04 15-47 06. 04-15 +

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 4

Diagram I04 Wit wint

Wit kroont drie dammen en kan nu vanuit de positie van **diagram I04** relatief makkelijk winnen door inbraak in het kwadrant van de zwarte dam :

01. 23-28 25-09 02. 01-45

=> 02. ... 09-31 03. 28-50 31-04 04. 05-32 04-15
05. 32-38 15x42 06. 47x38 36-41 07. 45-40 35x44
08. 50x46 +

=> 02. ... 09-03 03. 28-50 de zwarte dam kan nu niet meer los staan

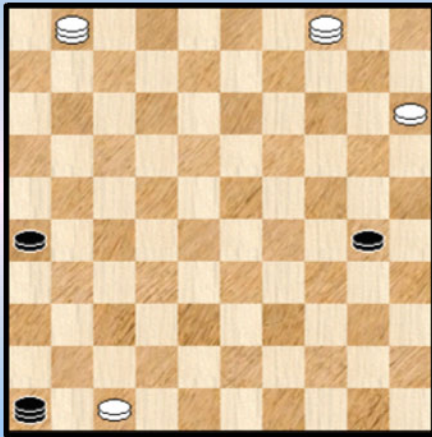
03. ... 03-26 04. 05-28 26-48 (26-08 kan niet !) 05. 28-23 48-25 06. 23-37 25-48 07. 37-26 48-25
08. 45-07 +

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 5

Diagram I05 Wit wint

We nemen de draad op waar we gekomen waren en afficheren de stand : **diagram I05**.

Zwart is op weg naar veld 35 en zal dus naast de dam de beschikking hebben over twee randschijven. Hij bezit ook, niet de vergeten, de lange lijn.

Zou dit nog kunnen winnen ?

Het antwoord luidt onomwonden : ja !

Het is echter een zeer moeilijk eindspel. Naast de karakteristieken van hierboven vermelden we nog : de voortdurende dreiging met de "Scoupe - remise".

Verder moet worden opgepast met vangstellingen, voor zover die al mogelijk zijn : de resterende zwarte schijf / schijven moeten kunnen afgestopt worden vóór de damlijn.

Hoe verloopt de winstvoering ?

Eerst kan bijvoorbeeld de zwarte schijf naar 35 worden gedreven (al zullen we dit niet doen in de komende winstvariant). Daarna moet witte schijf 47 met **uiterste omzichtigheid** naar een derde dam worden begeleid. Geen evidente zaak.

Tenslotte, met de drie dammen in bezit, kan eindelijk de vangstelling worden aangespannen. Die nog even te vinden is.

Dit schema kan zwart ten gronde niet tegenhouden. De variant die we geven is uiteraard niet 100 % eenduidig, maar dat doet er eigenlijk niet echt toe. We geven een mogelijk verloop met wat summiere commentaar :

63. 47-42

Omdat de positie het "ietwat toevallig" toelaat starten we maar onmiddellijk met het opkomen van de schijf.

63. ... 46-19 64. 01-40

Belet de zwarte dam de witte schijf aan te vallen

64. ... 30-35 65. 40-29

Belet ook in de toekomst dat de zwarte dam de witte schijf aanvalt

65. ... 19-28

Belet 42-38 wegens tussenlopen

66. 04-13 28-41 67. 29-01 41-05 68. 42-38 05-46 69. 13-22 46-37 70. 38-33 37-41

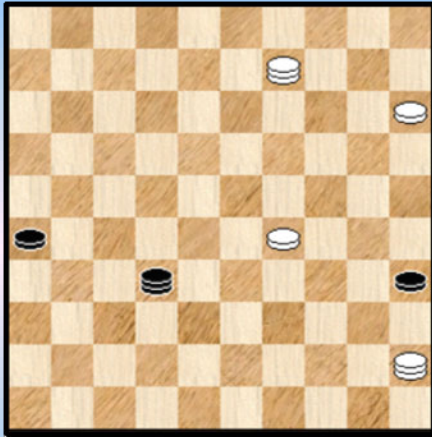
Tussenlopen mag niet : 70. ... 37-28 71. 22-06 28x50 72. 01-12 ! +

71. 22-09 41-05 72. 01-45

Trekt naar de andere kant van het bord om de Scoupe - remise uit te schakelen.

72. ... 05-32 73. 33-29 zie **diagram I05A**

Diagram I05A Zaz (Wit wint)

Een belangrijk moment. Wanneer zwart met de dam op de lange lijn blijft is het uit : 73. ... 32-41 ? 74. 15-10 41x05
75. 09-14 05x34 76. 45x18 26-31 77. 18x36 35-40
78. 36-22 40-45 79. 22-50 +

Zwart moet dus baan ruimen. Er kan bijvoorbeeld volgen :

79. ... 32-43 74. 09-22

Wit moet nog even wachten met 15-10 : 74.15-10 ? 43-25
75. 09-36 35-40 76. 45x34 25x39 =

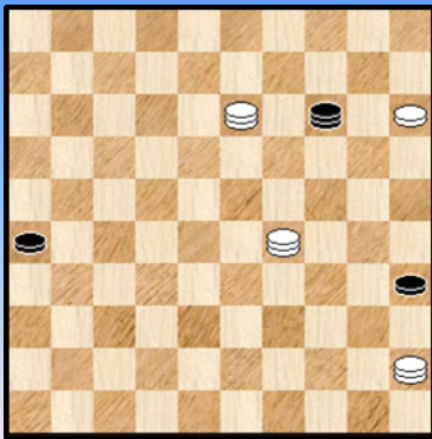
74. ... 43-48 75. 29-23 48-37 ! de beste, neemt opnieuw de middellijn in bezit, maar wit kan nu wel ongehinderd naar drie dammen toe.

76. 23-18 37-19 77. 18-12 19-32 78. 12-07 32-37 79. 07-01

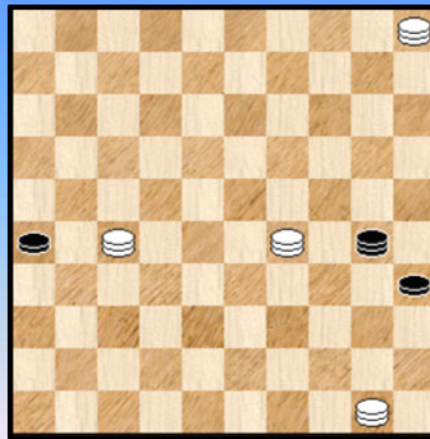
Er rest nog een vierde dam te kronen. Wit gebruikt dezelfde truuk als hierboven :

79. ... 37-05 80. 01-29 05-14 81. 22-13 **diagram I05B**

Diagram I05B Zaz (Wit wint)

Diagram I05C Zaz (Wit wint)

Er dreigt opnieuw damafname door 15-10, 13-19 en 35x18 +
Zwart moet dus weerom 46-05 verlaten.

Nu kan wit naar een vierde dam en daarna blijft er nog een allerlaatste vangstelling op te bouwen. Gezien de uitgebreide mogelijkheden moet dat niet moeilijk meer zijn :

81. ... 14-25 82. 45-50 verbiedt het losstaan

=> 82. ... 25-30 83. 13-02 30-25 84. 15-10 met een vierde witte dam en verder zoals in de variant die hierna komt.

=> 82. ... 25-03 83. 15-10 03-25 84. 10-05 25-30 85. 13-27 zie **diagram I05C**

Het einde is nabij nu.

=> 85. ... 30-25 86. 27-36 25-03 87. 05-37 03-21 88. 37-31 26x37 89. 29-40 35x44
90. 50x42 +

=> 85. ... 30-02 86. 29-18

++ 86. ... 02-16 87. 18-23 16x19 88. 05x37 +

++ 86. ... 02-30 87. 18-40 35x44 88. 50x25 +

Alles samen een ganse **odyssee** ! Het meest delikate gedeelte is ongetwijfeld de beginfase die , zoals gezegd, met uiterste omzichtigheid dient behandeld te worden.

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 6

(Analyse) Diagram 19 29-34 ?

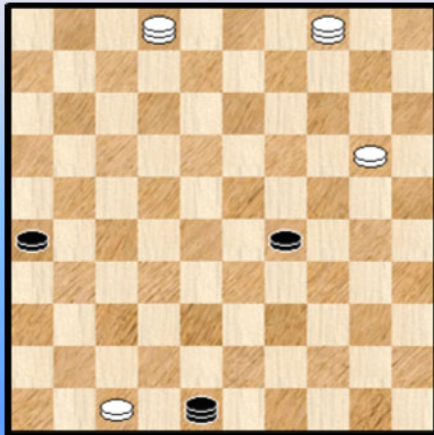
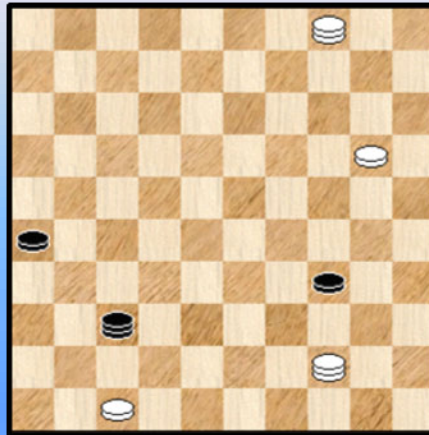

Diagram I06 Wit wint

Wanneer zwart in **diagram 19** zou vervolgen met 61. ... 29-34 kan wit wél winnen !

61. ... 29-34 ? 62. 02-11 !

De enige. Het aantrekkelijke 62. 02-35 mondt uit in remise. Zoals men vanuit eerdere varianten kon zien / reconstrueren.

Wanneer zwart nu vervolgt met 62. ... 34-40 komt 63. 04-10 40-45 64. 11-50 en we bevinden ons onherroepelijk in het winst - scenario van Intermezzo 2.

Zwart moet dan ook wel overgaan tot 62. ... 48-37 zie **diagram I06**. Een strategisch en bijzonder moeilijk eindspel waarbij Scoupe zoals in dit ganse verhaal een erg belangrijke rol speelt.

Vooraleer aan de analyse te beginnen werpen we een blikje op de stand. Een 4x3 met wit die twee dammen heeft. De beide zwarte schijven kunnen niet verder. Het probleem zit hem in het veroveren van de zwarte schijf op 34. Niet zozeer in de losse schijf op 20 (☺) want die schuiven we eerst door naar veld 15 maar wit kan niet zomaar schijf 34 aanvallen met de dam op 4 omwille van de zogenaamde Scoupe - remise : zwart kan dan immers schijf 26 naar veld 36 piloteren !

De vraag die moet beantwoord worden is deze : hoe lost wit dit op ? Het loont de moeite hier even over door te denken. We **verklappen** het nu nog niet.

63. ... 37-32

Zwart blijft op de lange lijn. De precieze plaats speelt minder.

64. 20-15

Deze wordt even aan de kant gezet, om verrassingen te vermijden.

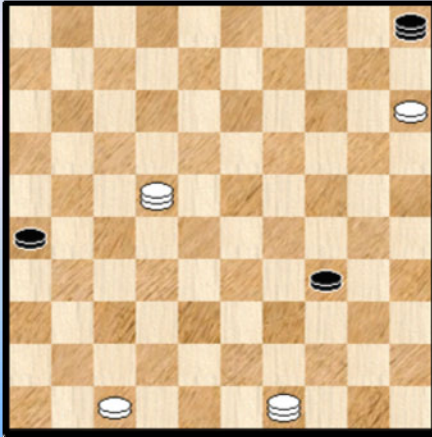
=> 64. ... 32-49 ? 65. 44-28 ! 34-40 66. 15-10 40-45 67. 28-50 en we bevinden ons bij de winstgang van **Intermezzo 2**.

=> 64. ... 32-19 65. 04-22 !

Het uitwijken naar veld 35 eindigt katastrofaal : 65. ... 19-35 66. 44-28 ! 34-40 67. 15-10 40-45 68. 28-50 en opnieuw de winstgang van **Intermezzo 2**.

65. ... 19-05 blijft op de lange lijn. 66. 44-49 ! Zie **diagram I06A**

Diagram I06A Zaz (Wit wint)

Door de **schaarbeweging** van de beide witte dammen blijft schijf 34 in "ter plaatse rust" en wat meer is : voortaan kan de zwarte dam niet meer los staan. **Pendelen** dus.

66. ... 05-46 67. 47-42 !

De typische Scoupe - zet in deze prequel - fase.
Het offeren van de zwarte dan op 37 verliest : 67. ... 46-37 ?
68. 42x31 26x37 69. 22-39 34x43 70. 49x41 +

Pendelen dus. 67. ... 46-05 68. 22-18 ! 34-39 Indien zwart hier al zou laten slaan komen we in hetzelfde scenario als bij de komende zet

69. 18-22

De enige - kans op redding is te proberen schijf 26 naar 36 te sturen. Zwart moet eerst met de dam spelen en heeft drie opties : naar 23 (of 19 of 14), naar 41 of naar 46.

=> 69. ... 05-23 70. 22x44

++ 70. ... 23-37 ? 71. 42x31 26x37 72. 49-32 37x28 73. 44x22 +

++ 70. ... 23-46 71. 42-38 ! +

++ 70. ... 26-31 ! 71. 42-38 ! en zwart moet de lijn verlaten omwille van de dreiging 15-10 gevolgd door 44-28 +

Zwart kan nog wel proberen 71. ... 23-29 72. 44-33 29-45 73. 33-28 en de verdediging stukt.

=> 69. ... 05-46 70. 22x44 26-31 ! 71. 42-38 ! 31-37 * 72. 44-33 !! de enige die wint. We bevinden ons in **Intermezzo 1**, preciezer gezegd **Diagram I01A** na de eerste zet.

=> 69. ... 05-41 70. 22x44 26-31 !

Wit kan nu opnieuw winnen met startend met 42-38, maar er is ook een makkelijker manier die we verkiezen : 71. 44-11 !

++ 71. ... 41-47 72. 11-06 47x29 73. 49-27 31x22 74. 06x24 +

++ 71. ... 41-37 72. 42-38 37-48 73. 15-10 +

++ 71. ... 31-36 72. 42-38 +

++ 71. ... 41-36 72. 11-28 36-47 73. 28-06 ! 47x29 74. 49-27 31x22 75. 06x24 +

Heeft zwart ergens kunnen afwijken in deze spelgang ? Niet echt. Tenminste als we de allereerste keuze van 46 of 5 als hoekveld buiten beschouwing laten. Maar uiteraard is dit geen fundamenteel andere spelgang.

We keren als slot nog eens terug op de vraag die we hadden gesteld : Hoe lost wit dit op ? Ten gronde heeft wit dezelfde techniek gebruikt waarmee ook de eigenlijke positie van Scoupe wint : het **opkomen van schijf 47** ! Met enkele truukjes (het verplicht laten pendelen van de dam en tezelfdertijd het niet laten opschuiven van schijf 34 - kan wit in allerlaatste instantie winnen. Het woord "allerlaatste" moet dan worden gezien als volgt : wit kan weliswaar niet beletten dat schijf 26 aan zijn tocht naar 36 begint naar ondertussen zijn de beslissende manoeuvres van schijf 47 al aan de gang !

- - - - - o - O - o - - - - -

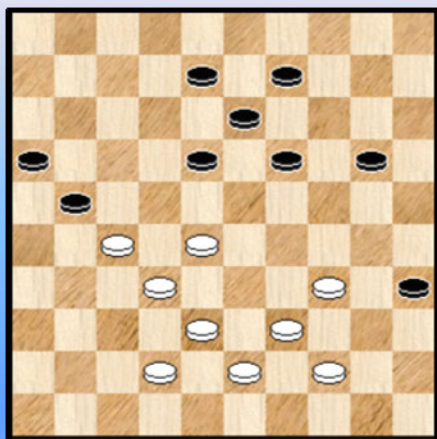

9. Koopmanschap M. - Snijder Heerhugowaard 2014

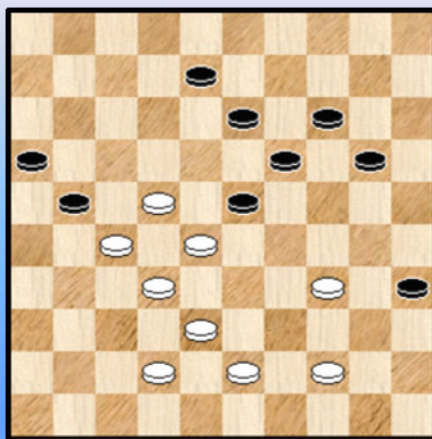
Het hierna volgende eindspel behoort (ook al) tot de moeilijkste. We nemen dan ook Kingsrow bij de hand en proberen een passende titel mee te geven.
Omdat het wel eens leuk is om te zien hoe het eindspel op het bord komt geven we het voorafgaande fragment mee.

A Glimpse of Kingsrow

Diagram 1 28-22 !

(Analyse) Diagram 2 Zaz

De stand lijkt er nog al door te kunnen maar er zitten wel degelijk onderhuidse spanningen te **wriemelen**. Met zijn volgende zet raakt wit een gevoelige (zwarte) snaar.

41. 28-22 ! 09-14 oogt niet zo goed maar veel beter is er niet

42. 39-33 19-23

Deze zet geeft enkele problemen. Maar ook andere zetten roepen (dam) onheil af. We nemen de voornaamste (daarom niet alle) varianten door met enkele leuke momenten trouwens.

=> 42. ... 18-23 ? 43. 33-28 ! (zie **diagram 2**) en wat kan zwart doen tegen de dreiging 44-40 gevolgd door 43-39 ? Niet zo veel, alleen : 43. ... 21-26 maar nu maakt wit even een tempo via 44. 43-39 en daarna is het onherroepelijk uit.

=> 42. ... 19-24 ? 43. 32-28 ! de venijnige dreiging die wit met zet 41 heeft voorbereid.
43. ... 21x23 44. 43-39 18x27 45. 33-29 24x33 46. 39x10 +

=> 42. ... 08-12 43. 32-28 21x23 44. 33-29 18x27 45. 29x07 +

=> 42. ... 20-24

++ Ook hier weer een combinatie , al brengt die geen winst : 43. 32-28 21x23 44. 33-29 24x33
45. 38x29 18x27 46. 29x20 19-24 47. 20x29 27-31 =

++ Allicht kan wit daarom beter 43. 33-29 24x33 44. 38x29 21-26 * 45. 22-17 en wit blijft in elk geval goed staan.

=> We hebben er nog één te goed : 42. ... 20-25

++ Het zetje van Weiss moet wit nu niet nemen, al blijft het steeds leuk om het mee te geven :
43. 22-17 21x12 44. 27-22 18x27 45. 32x21 16x27 46. 44-40 35x44 47. 34-30 25x34
48. 33-29 34x23 49. 43-39 44x33 50. 38x20 =

++ We moeten dus wat anders verzinnen ☺ : 43. 33-29

>> 43. ... 21-26 44. 22-17 08-12 45. 17x08 13x02 46. 32-28 en wit staat goed

>> 43. ... 08-12 44. 22-17 komt op hetzelfde neer

>> 43. ... 19-23

Wit kan nu verder met 29-24 of met 43-39. Er komen allerlei kronkels bij te pas maar winst heb ik nergens kunnen vinden. We geven dan ook geen varianten.

43. 33-28 35-40

Niet onbegrijpelijk. Het alternatief : 43. ... 14-19 44. 43-39

=> 44. ... 21-26 45. 22-17

=> 44. ... 08-12 45. 22-17 21-26 46. 17x08 13x02

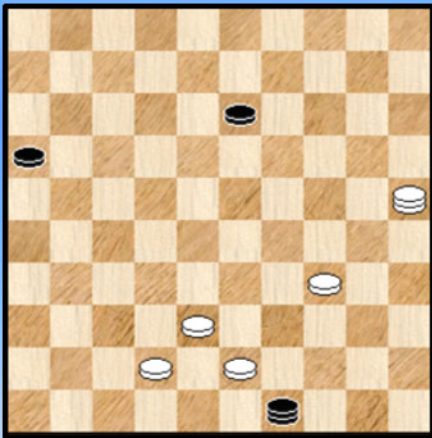
In beide gevallen staat wit erg goed, mogelijk zelfs gewonnen.

44. 28x10 40x49 45. 32-28 ! 21x23 46. 10-05

Duidelijk niet : 46. 10-04 ? 18x27 47. 04x15 27-32 48. 38x27 49x21 =

46. ... 18x27 47. 05x25 Zie **diagram 3**

Diagram 3 Zaz (remise)

We zijn aangekomen bij het eindspel in kwestie na een nogal lange inleiding.

Wat moeten we van deze stand denken ? Op het ogenblik dat ik deze regels schrijf heb ik al wat varianten doorgenomen, maar wellicht nog slechts een beperkt gedeelte er van. Om maar te zeggen dat hier niks definitiefs moet verwacht worden.

Het lijkt nogal veilig om nu al te (kunnen) beweren dat het om een erg **lastig** beestje gaat. Wellicht een understatement.

Met allicht ook een aantal fraaie varianten Al weten we niet of dit zich zal doorzetten bij de rest.

Ook helemaal niet zeker is of we er wel zullen in slagen het geheel op een voldoende duidelijke en verhaalsgewijze - begrijpelijke manier maar voor te brengen. Zeker, we hebben de beschikking over **Kingsrow** met zijn 8 - stukken eindspel database. Dat is een nodige voorwaarde maar niet noodzakelijk een voldoende voorwaarde.

Het louter en alleen opsommen van varianten (dat overigens tot ellenlange bladzijden zal / zou leiden) is nergens goed voor. We moeten een klein verhaal kunnen opbouwen met de voornaamste karakteristieken en aangrijpingspunten van het eindspel zodanig dat toch een zeker begrip ontstaat over het geheel.

Geen gemakkelijke taak en absoluut niet zeker dat we daar in lukken. We gaan toch aan het werk, ook al slagen we slechts deels.

47. ... 49-35 ? Zie **diagram 4**

We plaatsen een **vraagteken van analytische aard**. Voor een goed begrip vermelden we toch eens expliciet wat we hieronder verstaan : het gaat om een fout naar het analytisch resultaat toe. Om het anders te zeggen : in de onderstelling dat beide kleuren het steeds perfect spelen veroorzaakt de gespeelde zet een shift van winst naar remise of omgekeerd. Of minder uitgesproken veroorzaakt de zet in elk geval een forse verbetering / verslechtering in de evaluatie voor de beide kleuren.

Om het nog anders te zeggen : de gespeelde zet beschouwen we dus absoluut niet als een of ander

We geven nu enkele tegenacties van wit.

=> 48. **34-30** 49-44 (de zwarte dam moest weg van 49 en natuurlijk mag zwart niet achterlopen op 35 wegens 38-32 ! +) 49. 30-24 wit probeert hetzelfde schema te volgen als boven

++ 49. ... 18-23 ! 50. 24-20 23-29 51. 20-15 44-50 52. 25-14 29-34 en weldra staat een tweede zwarte dam op het bord. Remise. Men kan verifiëren dat in deze spelgang wit geen betere opties ter beschikking heeft.

++ Het kan ook anders 49. ... 18-22 ! 50. 24-20 22-27 !

>> 51. 20-14 zie **diagram 5** 44-49 ! (alleen deze) 52. 42-37 *

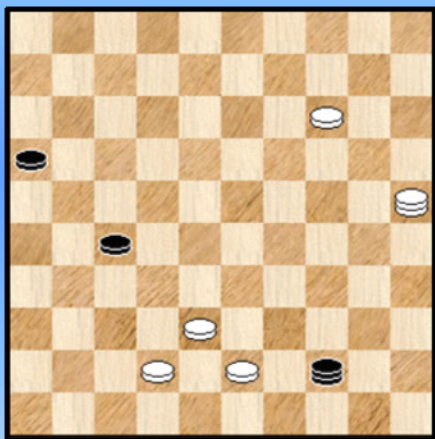
>1 52. ... 49-40 en zwart kan bij de volgende zet aanvallen op 29 of 23. Remise

>1 52. ... 16-21 53. 37-32 * 49-44

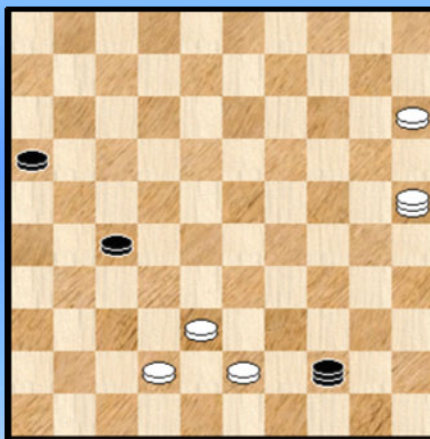
>2 54. 14-10 44-33 ! 55. 38x29 27x49 =

>2 54. 32-28 44x22 55. 14-10 22-04 56. 10-05 04-15 =

(Analyse) **Diagram 5 Zaz (remise)**

(Analyse) **Diagram 6 Zaz (remise)**

>> 51. 20-15 zie **diagram 6** 44-28 ! Opnieuw de enige. Bezet de lange lijn en heeft duidelijk de bedoeling schijf 27 naar 36 te dirigeren en daarna naar een tweede zwarte dam met remise. Wat kan wit doen ?

>1 52. 38-32 ? 28x39 53. 25x21 16x27 54. 15-10 27-32 =

>1 52. 25-09 28-19

>2 53. 09x36 19-30 ! =

>2 53. 09x31 19-37 =

=> Een tweede mogelijkheid voor wit : 48. 34-29 49-44 ! (ook via 18-22 kan zwart naar remise)

++ Na 49. 29-24 18-23 50. 24-20 23-29 enz. komen we in eerdere remise varianten terecht waarbij zwart een tweede dam verwerft.

++ 49. 25-09 44-40 50. 09x36 40x23 en zwart kan dit verder "gemakkelijk" remiseren

++ 49. 25-14 16-21 zie **diagram 7**

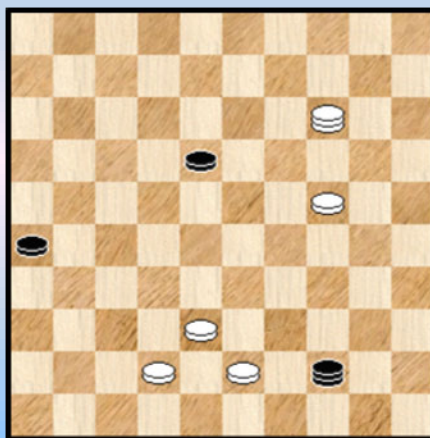
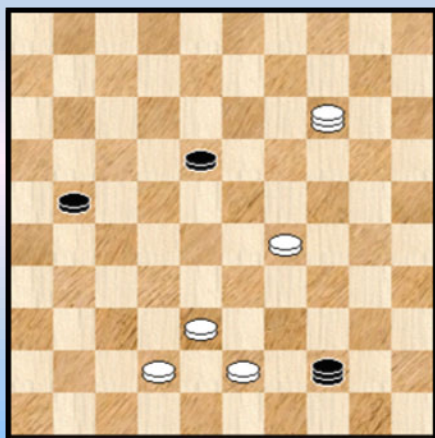
>> 50. 14-23 ? 21-27 ! 51. 23x12 44-28 ! en gezien wit de zwarte schijf niet mag aanvallen gaat zwart een tweede dam halen met remise.

>> 50. 14-09 ? 44-35 ! 51. 09x16 35-30 ! =

(Analyse) Diagram 7 Waz (remise)

(Analyse) Diagram 8 Waz (remise)

>> 50. 29-24 21-26 zie **diagram 8**

Het blijft verbazend hoe met twee zwarte schijven achter de lange lijn - in het bezit van wit - zwart toch nog steeds een (remise) vuist kan maken. Al zit de positie van de witte schijven er natuurlijk voor iets / veel tussen.

>1 51. 14-37 44-22 52. 24-20 22-31 =

>1 51. 24-20 26-31 52. 20-15 44-17 ! zwart buit de zwakte in de opstelling van de witte schijven uit.
53. 15-10 31-37

>2 54. 42x31 17-26 55. 31-27 18-22 !! 56. 27x18 26-48 ! =

>2 54. 14x46 17-26 =

De resterende mogelijkheden van wit kunnen we nu korter behandelen :

=> 48. 25-09 18-23 49. 09-14 23-29 ! 50. 34x23 49-40 51. 23-19

++ Niet 51. ... 40-34 52. 14-05 34x14 53. 05x32 +

++ 51. ... 40-35 =

=> 48. 25-20 18-23 !

++ 49. 20-14 23-29 ! 50. 34x23 49-40 51. 23-19 40-35 =

++ 49. 20-33 16-21 50. 42-37 21-27 wit heeft er hier een soepje van gemaakt en zwart zal verder makkelijk remiseren.

=> 48. 25-14 49-44 (ook 18-22) 49. 34-30 16-21 50. 30-25 21-26 en we bevinden ons in eerdere varianten.

(Tussen) Besluit : in diagram 3 kan zwart dus remiseren via 13-18 ! Om het plaatje volledig te maken voegen we er nog aan toe dat zwart ook kan starten met 16-21. In wezen komen er dan dezelfde varianten op het bord.

We gaan nu terug naar de partij waar wit zet 48 heeft afgeleverd : 48. 25-14 ? en de analytische winstvoering niet heeft kunnen ontdekken.

Om de (dam) draad niet kwijt te raken geven we opnieuw een plaatje : **diagram 9**

Wie de voorgaande varianten goed (!) heeft doorgenomen weet dat zwart nu kan remiseren en wel op meerdere manieren, bijvoorbeeld startend via 16-21 of via 13-18 of nog via 35-44. Alle essentiële varianten hebben we al gehad en we geven ze dus niet opnieuw.

Diagram 9 Zaz (remise)

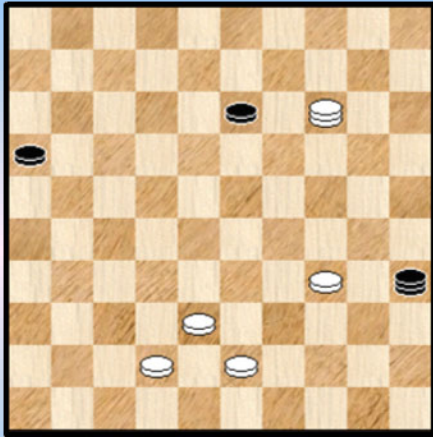
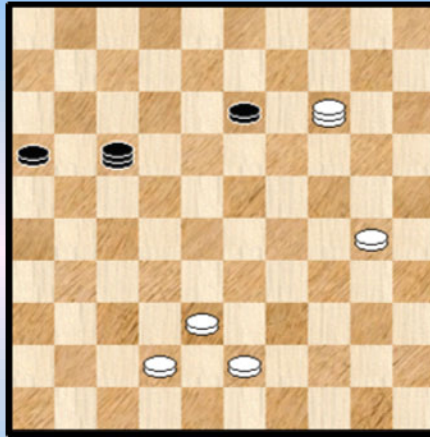

Diagram 10 Waz (winst)

48. ... 35-44 Zwart kon eigenlijk (bijna) niet missen in de zetkeuze. Uiteraard betekent dit niet noodzakelijk dat hij het juiste (remise) plan kent ☺.

49. 34-30 44-17 ? Geeft de (analytische) remise uit handen. Nodig was 16-21 ! en we blijven in de eerder gegeven varianten. Het moment ook om te noteren dat Flits met zijn 6 stukken - database nauwelijks verschil in waardering geeft bij deze opeenvolgende zetten ook al veranderen we soms (wel degelijk) van analytisch resultaat !

We zijn aangeland bij **Diagram 10** Met zijn laatste zet viseert zwart allicht (via veld 26) de zwak ogende witte schijven.

50.14-46 ?

Hoe het na deze zet verder zien we straks. Eerst kijken we naar een ontoereikende poging van wit om de winst te grijpen (in **diagram 10**) :

50. 14-23 ? belet weliswaar dat zwart aanvalt op veld 26, maar zwart komt opnieuw met de sterke zet 50. ... 16-21 ! 51. 30-25

=> Zwart moet zich nu niet verslikken in 51. ... 21-26 ? 52. 23-37 17-22 53. 25-20 22-31 54. 20-14 13-18 55. 38-32 wit heeft alle pogingen om de zwarte dam te verwijderen bijtijds kunnen afblokken en zal winnen.

=> Maar al volgt handelen : 51. ... 21-27 ! 52. 25-20 27-31 53. 20-15 17-26 en aan remise valt niet te ontkomen.

En nu dan hoe wit wel kan winnen (in **diagram 10**) :

50. 30-24 ! Belet 50. ... 17-26 51. 14-46 26x19 52. 46x14 +

50. ... 16-21 ! we nemen terug de sterkste zet van zwart

51. 14-03 ! pent de zwarte dam en afruilen mag zwart natuurlijk niet. Maar zwart is nog niet uitgeteld :

51. ... 13-18 52. 24-20

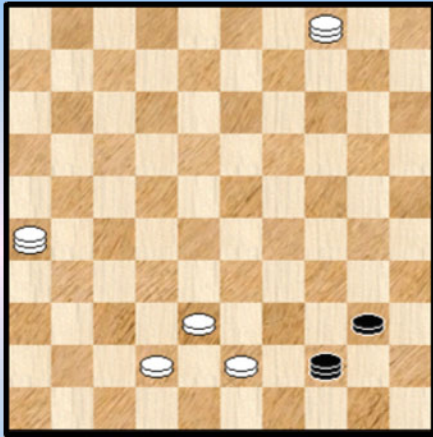
=> 52. ... 18-22 53. 38-33 22-27 54. 43-39 27-32 55. 39-34 17x14 56. 03x20 = Keurig opgelost.

=> 52. ... 18-23 hier moeten we door tot het einde, met inbegrip van vangstellingen.

53. 20-15 23-29 54. 15-10 29-34 zwart gaat naar een tweede dam 55. 10-04 (ook via 10-05 komt wit er op analoge manier) 17-44 56. 03x26 34-40 (op 56. ... 44-50 57. 04-18 ! +) Zie **diagram 11**

Wit kan niet beletten dat de tweede dam er komt, maar gelukkig staat alles in gereedheid ...

(Analyse) Diagram 11 Waz (winst)

57.04-13 !

Via 57.04-18 40-45 58.18-01 enz. kan het ook)

=> 57. ... 44-06 58. 13-35 40-45 59. 35-40 45x34
60. 38-33 06x37 61. 26x30 +

=> 57... 40-45 58. 13-35

++ 58. ... 44-28 59. 35-40 ! 45x34 60. 38-33 28x37
61. 26x30 +

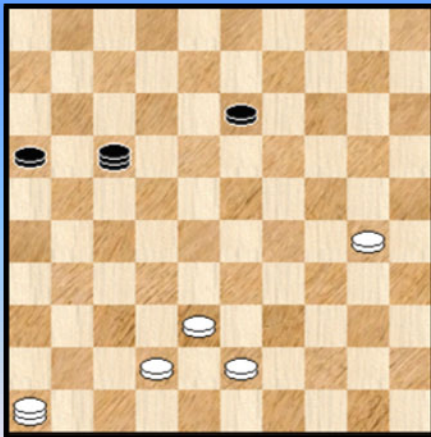
++ 58. ... 44-50 59. 35-49 50-28 60. 49-40 ! 45x34 61. 38-33 28x37 62. 26x30 +

++ 58. ... 44-49 59. 26-17 45-50 60. 17-06 50-45 61. 06-44 49x40 62. 35x44 +

Altijd aangenaam om een (lange) variant op deze manieren te kunnen voltooien 😊.

We gaan terug naar de partij , na zet 50 van wit (50. 14-46 ?)

Diagram 12 Zaz (remise)

De reden van de verplaatsing naar 46 van de witte dam is makkelijk te raden : zwart kan niet aanvallen via veld 26 :

50. ... 17-26 51. 30-24 26x19 52. 46x14 +

En wat meer is, deze vangstelling kan nog een tijdje goede diensten bewijzen.

50. ... 13-18

Lijkt de vangstelling te omzeilen (maar dat is niet zo !) en komt op met schijf 13. Zwart heeft het (goede) idee om de witte schijf op 30 wat af te stoppen.

51. 30-24 Ook al een goede zet. Wit gaat vooruit, de vangstelling blijft effectief en overigens kom wit niet naar 25 wegens 17-26 ! =

51. ... 17-03 ! brengt zijn plan in uitvoering

Ook de zetten 16-21 en 18-22 die in de beginfase erg belangrijk waren kunnen nog steeds en geven analytisch remise. Met de tekstzet is ook niks mis. Wel is het zo dat het eindspel stilaan een andere karakter zal aannemen.

Overigens mag zwart hier wel korrekt te werk gaan, er blijft natuurlijk nog wel de vraag of hij een bijkomend **plan** in het vizier heeft. Dat is er nodig want wit beheerst de lange lijn en zwart moet dus op de een of andere manier met een remise - oplossing komen , liefst vooraleer er een tweede witte dam staat !

52. 43-39 Zorgt er goed voor dat zwart niet kan aanvallen noch op 26 noch op 21.

52. ... 18-22 samen met 16-231 de aangewezen zet

53. 39-34 schuift door, aanvallen via 26 of 21 blijven verboden

53. ... 22-27 !

Opnieuw een goede keus. Duidelijk niet in aanmerking kwamen :

=> 53. ... 03-25 ? 54. 42-37 25x41 55. 46x17 +

=> 53. ... 03-26 ? 54. 38-32 26x37 55. 46x17 +

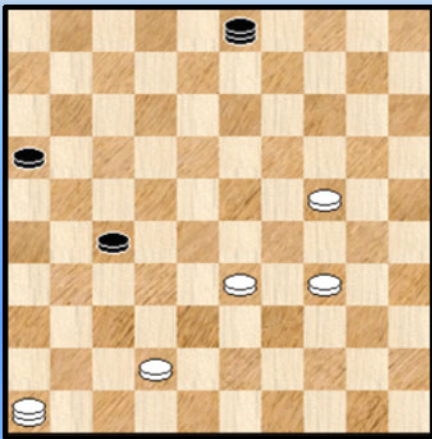
=> Te vermelden dat nu 16-21 eigenlijk niet meer kon : 53. ... 16-21 54. 24-19 ! 21-27

(bijvoorbeeld) 55. 34-29 De witte schijf is goed opgerukt en de eigen schijven hinderen zwart.

=> Wel remise geeft 53. ... 03-12 ! 54. 34-30 12-08 ! en met het pennen van de twee schijven kan zwart resources mobiliseren om de remise af te dwingen. We geven geen varianten.

54. 38-33 Diagram 13

Diagram 13 Zaz (remise)

54. ... 03-26

Niks fout aan deze zet. Maar er was wel degelijk een (relatief) opspoorbare remise in de stand aanwezig. De eerste waarvan we durven zeggen : dit had gekund ! In die zin kunnen we eigenlijk een vraagtekentje plaatsen na de tekstzet.

Hier komt de remise : 54. ... 03-17 !

=> 55. 42-37 ? 17x41 56. 46x21 16x27 + voor zwart

=> 55. 33-29 17-26

++ 56. 46-37 27-32 57. 37x19 26x25 =

++ 56. 42-38 26-48 !

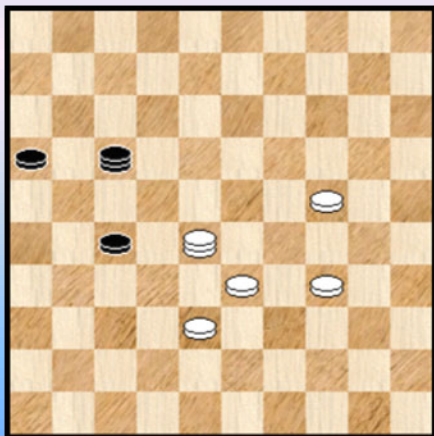
Omdat 57. 38-32 48x37 58. 46x21 16x27 = niet gaat verliest wit een schijf en het resterende eindspel is "doenbaar" remise.

55. 42-38 gedwongen want 33-28 !? gaat niet omwille van de zwarte vangstelling.

55. ... 26-17 56. 46-28 Inderdaad, op 56. 33-29 volgt 17-33 =

De stand van **diagram 14** staat nu op het bord.

Diagram 14 Zaz (remise)

56. ... 17-06 ?

Vergeleken met het oorspronkelijke eindspel van diagram 3 is er een shift gebeurd. Het vangstelling - element is verdwenen uit de stand en wit heeft de controle over de lijn 46-05.

De stand is nog steeds **aartsmoeilijk**. Zwart heeft twee schijven achter de lijn 46-05 die zoals gezegd door wit wordt bezet en heeft nood aan een plan om te remiseren.

Een plan dat hij niet heeft.

Hoe zou dit plan er uit zien in grote lijnen ?

Wel eerst moet hij een witte schijf kunnen veroveren en de resterende stand moet dan nog te remiseren zijn. Zodra een tweede witte dam er aan komt wordt dit haast onmogelijk. Dus er moet niet **getalmd** worden.

De piste die zwart kiest leidt recht naar verlies. We geven eerst het (rechtlijnige) partijvervolg en komen daarna terug bij diagram 14.

57. 34-30 27-31 de zwarte bedoeling is duidelijk 58. 30-25 31-37 59. 28x46 06x44

Maar de resterende 4x2 geeft zwart niet de minste kans op remise en commentaar hoeft er bij het vervolg dan ook eigenlijk niet bij.

60. 24-19 44-22 61. 19-14 22-04 62. 38-33 2-0

We kunnen dus terug naar **diagram 14**. Hoe moet zwart dit wel aanpakken ? Het blijft erg leerrijk om te zien hoe een dergelijke - toch wat hopeloos lijkende situatie - nog (analytisch) kan worden rechtgetrokken.

56. ... 17-21

Niet de enige, we komen er op terug.

57. 34-29 * wegens de dreiging 37-32.

We bewandelen nu twee verschillende wegen :

=> 57. ... 21-12

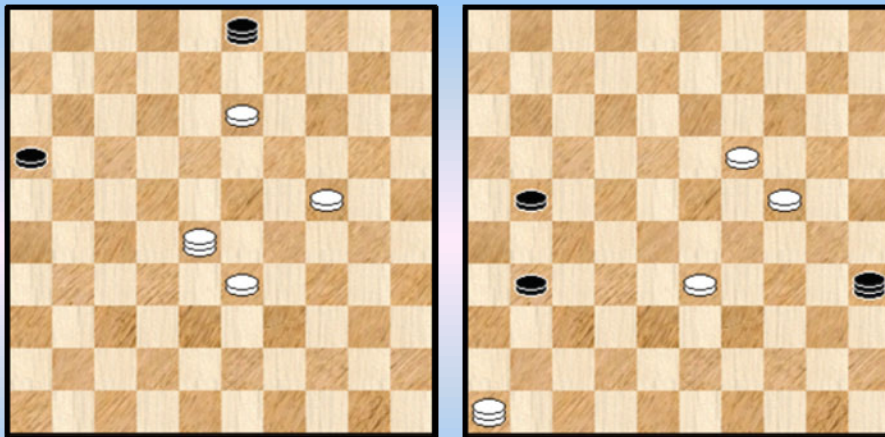
++ 58. 28-23 12-17

>> 59. 23-28 17-12 60. 28-23 12-17 61. 23-28 17-12 62. 28-23 12-17 Remise door Herhaling van Zetten (HvZ).

>> 59. 24-19 17x44 Hier laat wit dus schijf 33 slaan 60. 29-24 * We nemen opnieuw 2 (remise) paden :

>1 60. ... 44-17 61. 19-13 17-21 62. 38-33 27-32 63. 23x41 21-17 64. 41-28 17-03 zie **diagram 15**

(Analyse) Diagram 15 Waz (remise) (Analyse) Diagram 16 Waz (remise)

Gezien schijf 24 niet verder kan ook wit zelf geen vooruitgang meer boeken, bijvoorbeeld : 65. 33-29 03-12 66. 28-23 12-03 67. 23-01 16-21 en we gaan naar remise.

>1 60. ... 44-35 pent de twee witte schijven.

61. 38-33 27-31 62. 23-46 16-21 ! zie **diagram 16**

Schijf 21 heeft nu een erg bijzondere functie : Indien wit de zwarte dam afneemt : 63. 19-14 35x05 64. 33-28 volgt 05x37 ! 65. 46x16 31-37 =

En eigenlijk kan wit deze remise truuk nooit meer vermijden (te onthouden dus !) , bijvoorbeeld :

63. 33-29 21-27 X1

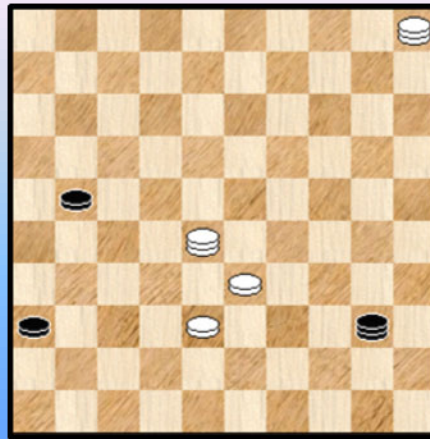
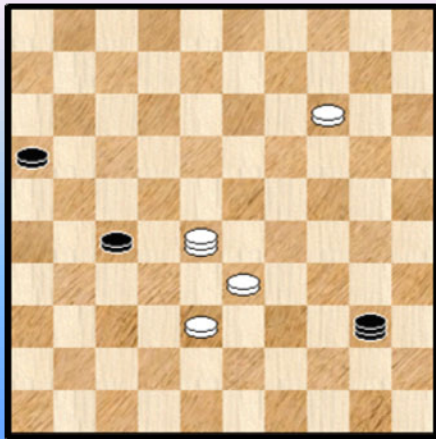
>2 64. 46-41 31-37 ! 65. 41x21 35-40 =

>2 64. 46-23 35-40 65. 23-46 40x05 66. 24-19 05x37 ! 67. 46x21 31-37 =

X1 Ook kan hier onmiddellijk 63. ... 35-40 64. 46-23 40-45 65. 23-46 of ? 45x05
66. 24-19 05x37 67. 46x16 met remise.

++ 58. 24-19 12x40 Hier laat wit schijf 29 slaan. 59. 19-14 zie **diagram 17**

(Analyse) Diagram 17 Zaz (remise) (Analyse) Diagram 18 Waz (remise)

>> Nu niet 59. ... 40-44 ? 60. 38-32 27x29 61. 28x50 +

We tonen opnieuw twee remise paden :

>> 59. ... 40-18 60. 14-10 27-32 ! 61. 28x37 18-27 62. 37-32 27-22 HvZ , remise.

>> 59. ... 27-31 60. 14-10 16-21 ! 61. 10-05 (eerst 61. 28-14 kan als zettenverwisseling worden beschouwd) 31-36 ! Zie **diagram 18**

We hebben voor ons eigenlijk het analoge van diagram 16, alleen heeft wit nu ook nog een tweede dam.

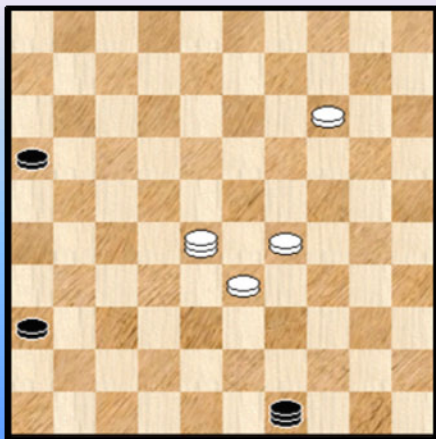
>1 62. 28-11 40-49 63. 33-28 of ? 49x23 64. 05x16 36-41 =

>1 62. 28-14 40-49

>2 63. 14-19 49x14 64. 05x16 36-41 =

>2 63. 14-32 49-44 64. 32x16 44x06 =

(Analyse) Diagram 19 Waz (remise)

=> De tweede weg 57. ... 27-31

++ 58. 24-20 21x49 59. 20-15 49-40 60. 29-24 40-12 ! 61. 15-10 of ? 31-37 ! 62. 28x46 12-29 =

++ 58. 24-19 21x49 59. 19-14 31-36 zie **diagram 19**
We komen duidelijk weer in de buurt van de karakteristieke remisewending die we al enkele keer hebben ontmoet :

60. 14-10 of ? 16-21 61. 10-05 49-40

>> 62. 28-14 40x10 63. 05x16 36-41 =

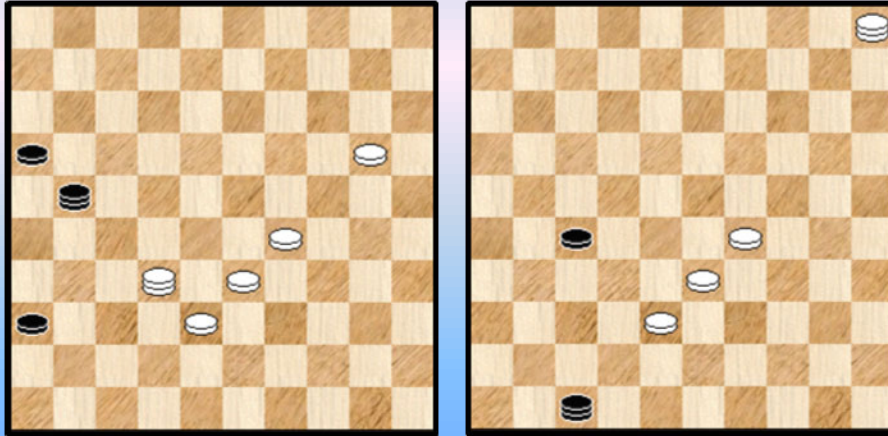
>> 62. 28-37 40x46 63. 33-28 46x23 64. 05x16 36-41 =

++ 58. 28-32

Zwart kan nu remiseren door 21-17 of 21-12 en we komen ofwel in een HvZ terecht ofwel sluiten we aan bij de eerdere getoonde varianten.

Zwart kan echter ook remiseren als volgt : 58. ... 31-36 59. 24-20 (of ook 24-19) Zie **diagram 20**

(Analyse) Diagram 20 Zaz (remise) (Analyse) Diagram 21 Zaz (remise)

>> Nog steeds geven 21-12, 21-17 , ... remise, naar daar gaat het nu niet om

>> Niet toegelaten : 59. ... 36-41 ? 60. 32x46 21x49

Het gemakkelijkst voor wit is nu 61. 20-15 16-21

62. 15-10 21-26 63. 10-04 49-16 64. 29-23 met winst. Op geen enkel moment kan zwart achter een van de twee witte schijven lopen.

>> Ook remise is echter : 59. ... 21-27 ! 60. 32x21 16x27

61. 20-14 36-41 62. 14-10 41-47 63. 10-05 **Diagram 21**

Nu niet 63. ... 27-31 ? 64. 29-24 47-36 65. 33-29 +

Dus 63. ... 47-36

>1 64. 05-32 36-31 65. 32x16 31-22 =

>1 64. 29-24

>2 64. ... 27-32 ? 65. 05x41 36x47 66. 33-29 47x33 67. 29x38 +

>2 64. ... 27-31 ? 65. 05-32 31-37 66. 32x41 36x47 67. 33-29 47x33 68. 29x38 +

>2 64. ... 36-31

>3 65. 05-32 31-36 66. 32x16 36-22 =

>3 65. 24-19 31-36 66. 19-13 * 27-32 =

>3 65. 05-46 31-26

>4 66. 24-19 26-17 67. 46-28 17-21 68. 33-29 27-31 69. 38-33 21-12 70. 28-23 12-17 =

>4 66. 24-20 26-21

>5 67. 33-29 21-16 68. 38-33 16-11 69. 46-28 11-06 =

>5 67. 33-28 21-16 68. 38-33 16-11 =

Overbodig om te vermelden maar er zijn tal van mogelijkheden om te remiseren in deze eindfase.

We keren nog eens terug naar diagram 14. We hebben dus gezien dat 56. ... 17-21 dus naar de remise kon leiden. Wanneer men de varianten uit de analyse hierboven goed heeft doorgenomen kan men zich de vraag stellen : zou ook 56. ... 17-12 niet remiseren ? Dat is inderdaad het geval. Men komt bij zowat dezelfde mogelijkheden terecht.

En om de vraag nog meer volledig te beantwoorden : ook met 56. ... 17-03 ! kon zwart er nog (steeds) komen. Omdat zwart de voorste witte schijven pent verliest hij niet echt een tempo.

Konklusie :

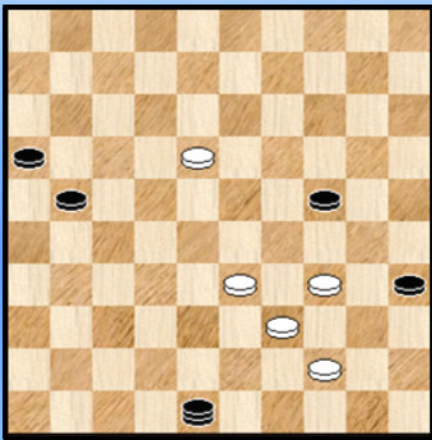
We hadden een erg moeilijk eindspel voor ons en het geven van negatieve kritieken op spelers zou dan ook volledig ongepast zijn. Zonder het in bezit hebben van Kingsrow valt aan een dergelijk eindspel nu eenmaal niet te beginnen.

Het eindspel hebben we herleid tot 2 essentiële gedeelten. In beiden kon zwart (analytisch) remiseren.

In het eerste deel speelt een bepaalde vangstelling een overheersende rol. In het tweede deel speelt een belangwekkende remise - finesse de hoofdrol. Daardoor kan zwart alsnog met een schijf de lijn 46-05 oversteken en remiseren.

Epiloog

Diagram 22 Wit aan zet, zwart wint

Als extraatje en om deze analyse af te sluiten geven we nog **diagram 22**.

De stand heeft niks te maken met het eigenlijke eindspel maar kan (eventueel) ontstaan in een analyse - variant van de partij.

We geven de oplossing niet. Er is een beknopte en leuke hoofdvariant. Omkaderd door **4x2 - bespiegelingen**.

Neem dus veiligheidshalve maar het bord bij de hand ...

----- o - O - o -----

Interludium 6 : de Poema (Those moments)

----- o - O - o -----

Nawoord

Net zoals de PC Blues - lezer vegen we aan het einde van dit PDFje enige zweetdruppels van het voorhoofd ☺. Weliswaar viel alles nog relatief mee maar dat kwam dan toch deels door het inlassen van de nodige pauzes tussen de verschillende eindspelen door.

In vrijwel elk van de 9 eindspelen was het inderdaad nodig zich vast te bijten in het betreffende eindspel , niet op te geven en proberen de (dam) rol niet te lossen ...

Uiteraard kan de vraag worden gesteld of de keuze voor de 9 eindspelen wel optimaal was. Daar moet een kleine kanttekening bij gemaakt worden. Eens men aan een moeilijk eindspel vastklit (er zijn er in dit PDFje geen andere !) wordt het niet gemakkelijk het gedane werk opzij te schuiven en zomaar te laten vallen. Precies omdat er nogal wat uren werk in gestopt werden.

Goed nieuws nog. Bij het maken van dit PDFje kwam er nog wat inspiratie voor een OVM 3. We weten natuurlijk niet of het er ooit effectief komt en we zijn helemaal niet van plan om er snel aan te beginnen maar er rijpt een basisidee.

A final word. Without **Ed Gilbert** there would be no Kingsrow. And without Kingsrow this book would not have come into existence. So, it seems fair to dedicate this book to the maker of Kingsrow (and the 8 pieces database ☺) : Ed Gilbert !

- - - - - o - O - o - - - - -

